

Udskriftsdato: 13. december 2025

2009/1 LSF 50 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love
(Implementering af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet på
Miljøministeriets område)**

Ministerium: Miljøministeriet

Journalnummer: Miljømin.,
Miljøstyrelsen, j.nr.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love¹⁾

(Implementering af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet på Miljøministeriets område)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 507 af 17. juni 2008, § 1 i lov nr. 509 af 17. juni 2008 og senest ved § 1 i lov nr. 513 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I fodnote 1 til lovens titel ændres »(EU-Tidende 2006 nr. L 266, side 1) og« til: »(EU-Tidende 2006 nr. L 266, side 1),« og efter »(EU-Tidende 2008 nr. L 312, side 3)« indsættes: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36)«.

2. § 7 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om autorisationsordninger, der vedrører gennemførelsen af egenkontrol, herunder om hvilke opgaver der skal udføres af de autoriserede personer, og om administration af autorisationsordninger. Ministeren kan ligeledes fastsætte nærmere regler om tildeling samt tilbagekaldelse af autorisationer, herunder om at tilbagekaldelse skal kunne forlanges indbragt for domstolene, og om kontrol med det eftersyn, som de autoriserede personer udøver. Autorisation kan tilbagekaldes, såfremt den autoriserede gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. Afgørelse om tilbagekaldelse af autorisation skal indeholde oplysninger om adgangen til at begære afgørelsen indbragt for domstolene og fristen herfor.«

3. Efter § 7 a indsættes:

»§ 7 b. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

4. § 17, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om rottebekæmpelse, herunder om kommunalbestyrelsens opgaver efter stk. 1 og grundejernes forpligtelser efter stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at personer eller virksomheder, der udfører rottebekæmpelse, skal være autoriserede, herunder at autorisation kan nægtes og tilbagekaldes, såfremt den pågældende gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. Afgørelse om tilbagekaldelse skal indeholde oplysning om adgangen til at begære en tilbagekaldelse indbragt for domstolene og om fristen herfor.«

5. Efter § 89 a indsættes:

»§ 89 b. Miljøministeren fastsætter regler om sagsbehandlingen i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

§ 89 c. Den, der fører et register over tjenesteydere, der er tilgængeligt for danske miljømyndigheder, skal stille dette til rådighed for myndigheder i andre EU/EØS-lande på samme vilkår.«

6. I § 110, stk. 1, nr. 1, ændres »og § 72 a« til: »§ 72 a eller § 89 c«.

§ 2

I lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006, som ændret ved § 4 i lov nr. 172 af 12. marts 2008, § 3 i lov nr. 173 af 12. marts 2008, § 25 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og § 1 i lov nr. 97 af 10. februar 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 10 a. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

2. Efter § 51 b indsættes i *kapitel 10*:

»§ 51 c. Miljøministeren fastsætter regler om sagsbehandlingen i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.«

3. I § 59, stk. 4, indsættes efter »§ 10, stk. 4 og 5,«: »§ 10 a,«.

§ 3

I lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 84 af 10. februar 2006, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36.«

2. I § 1, stk. 4, udgår »eller ved bestemmelser fastsat af miljøministeren«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Miljøministeren fastsætter regler om behandling af ansøgninger om beskikkelse som landinspektør, herunder for personer der har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, der søger om beskikkelse i Danmark, samt om personer, der er beskikket som landinspektør i Danmark og søger om tilladelse til at udøve denne virksomhed i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 7. De oplysninger, som kan udveksles, skal være nødvendige for, at miljøministeren og myndighederne i de nævnte lande kan varetage deres opgave med henblik på at opfylde Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.«
Stk. 5 bliver herefter stk. 8.

4. § 1, stk. 5, 3. pkt., der bliver stk. 8, 3. pkt., ophæves.

5. I § 3, stk. 2, udgår »§ 10 a«.

6. § 4, stk. 1, affattes således:

»Matrikulære arbejder må kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med landinspektørbeskikkelse, jf. dog stk. 2.«

7. I § 4 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Matrikulære arbejder må dog også udføres midlertidigt eller lejlighedsvis af personer eller selskaber, som er etableret i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder dér. Afholdelse af skelforretninger i henhold til udstykningslovens §§ 35-37 kræver dog beskikkelse efter § 1.

Stk. 3. Personer eller selskaber, der agter at udføre matrikulære arbejder i henhold til stk. 2, skal indgive en skriftlig anmeldelse til miljøministeren, inden erhvervsudøvelsen påbegyndes første gang. Miljøministeren fastsætter regler om anmeldelsen.

Stk. 4. Denne lovs bestemmelser finder anvendelse på personer og selskaber, der er omfattet af stk. 2, i det omfang det fremgår af de enkelte bestemmelser.

Stk. 5. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i Danmark i henhold til stk. 2, samt personer, som er beskikket i Danmark, og som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Oplysningerne udveksles i overensstemmelse med kravene i § 1, stk. 7.«
Stk. 2-5 bliver herefter stk. 7-10.

8. Efter § 4 d indsættes:

»§ 4 e. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om, hvilke oplysninger praktiserende landinspektører, landinspektørselskaber og personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2, skal give til deres klienter om deres virksomhed.«

9. I § 5 indsættes som *stk. 6*:

»Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.«

10. I § 7, *stk. 2*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt på personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

11. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter »med beskikkelse«: »og på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

12. § 8, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1 eller 3, § 4 a, stk. 1, 3 eller 4, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1, 2 eller 6.«

13. I § 8, *stk. 3*, ændres »og § 4 c, stk. 2,« til: »§ 4 c, stk. 2, samt § 4 e«.

14. I § 9 a, *stk. 1*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt for personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

15. I § 10, *stk. 3*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt på personer og selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2«.

16. I § 10 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. I tilfælde som nævnt i stk. 2 kan Landinspektørnævnet frakende personer eller selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2 retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark. Retten kan frakendes på tid fra 1-5 år eller indtil videre.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

17. I § 10, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

18. § 10 a ophæves.

19. I § 11, stk. 1, ændres »§ 10, stk. 2, og § 10 a« til: »§ 10, stk. 2 eller 4,«.

20. I § 11, stk. 3, ændres »§ 10, stk. 2,« til: »§ 10, stk. 2 eller 4,«.

21. § 11, stk. 4, ophæves.

22. § 12 affattes således:

»§ 12. Landinspektørnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en frakendelse i henhold til § 10, stk. 2 eller 4. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår nævnet ansøgningen om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. Det er en betingelse, at der er forløbet mindst 5 år siden frakendelsen og mindst 2 år siden, at generhvervelsen af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. Tilsvarende gælder ved frakendelse af retten til at udføre matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.«

23. I § 14 ændres »§ 4, stk. 3 og 5,« til: »§ 4, stk. 7 og 9,«.

§ 4

I lov om sommerhuse og campering m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 21. juni 2007, som ændret ved § 3 i lov nr. 391 af 25. maj 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Miljøministeren fastsætter sagsbehandlingsregler for meddelelse af tilladelse efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf, samt regler om pligt for ejere og brugere omfattet af sådanne tilladelser til at give oplysninger til tjenestemodtagere i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.«

2. I § 10 a, stk. 2, indsættes efter »§ 2, stk. 2«: »og 3«.

3. § 10 b, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. I forskrifter, som fastsættes i henhold til § 2, stk. 3, og § 3, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.«

§ 5

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

§ 6

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 930 af 24. september 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 52 a indsættes:

»§ 52 b. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

§ 7

Loven træder i kraft den 28. december 2009.

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Direktivet om tjenesteydelser i det indre marked
 - 2.1. Formål
 - 2.2. Servicedirektivets principper, der skal sikres overholdt
3. Servicedirektivets bestemmelser, som skal implementeres
4. Gennemførelse af anerkendelsesdirektivet i lov om landinspektørvirksomhed
5. Lovens hovedindhold
 - 5.1. Ændringer som følge af servicedirektivet i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning
 - 5.1.1. Bestemmelser om gæld til det offentlige i lov om miljøbeskyttelse og lov om landinspektørvirksomhed
 - 5.1.2 Hjemmel til at opfylde visse af servicedirektivets regler om oplysningsforpligtelser
 - 5.1.3 Hjemmel til at opfylde visse af servicedirektivets regler om sagsbehandling
 - 5.2. Ændringer som følge af anerkendelsesdirektivet i lov om landinspektørvirksomhed
 - 5.2.1 Bestemmelser om en anmeldelsesordning
 - 5.2.2. Bestemmelser om sagsbehandlingsregler ved modtagelse af en ansøgning om beskikelse
 - 5.2.3. Bestemmelser om en prøvetid eller egnedhedsprøve ved manglende erhvervsmæssige kvalifikationer
 - 5.2.4. Bestemmelser om myndighedernes gensidige oplysningsforpligtelser
 - 5.3.5. Sanktionsbestemmelser
6. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
8. De administrative konsekvenser for borgerne
9. De miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Hovedformålet med lovforslaget er på Miljøministeriets område at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende nr. L 376 af 27. december 2006, side 36, herefter benævnt servicedirektivet, i dansk ret. Servicedirektivet er hovedsagelig gennemført ved lov nr. 384 af 25. maj 2009 om tjenesteydelser i det indre marked samt i øvrig relevant sektorlovgivning. Dette lovforslag dækker kun Miljøministeriets område. Servicedirektivet skal være gennemført i national ret senest den 28. december 2009.

Lovforslaget vedrører navnlig de dele af servicedirektivet, som af hensyn til brugervenlighed gennemføres i sektorlovgivningen, således at tjenesteydere kan finde reglerne for behandlingen af deres sag i den

lovgivning, som regulerer deres erhverv. Det drejer sig om visse af servicedirektivets sagsbehandlingsregler og oplysningsforpligtelser.

Der er foretaget en gennemgang af alle love og bekendtgørelser på Miljøministeriets område for at sikre, at den gældende lovgivning er i overensstemmelse med direktivet, samt for at klarlægge behovet for ændringer. Lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om et kvalitetsstyrings-system for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning regulerer helt eller delvist tjenesteydelser, som er reguleret af direktivet. Der er ikke fundet behov for at ændre lov om et kvalitetsstyringssystem for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet, idet loven allerede er fundet i overensstemmelse med direktivet.

Med lovforslaget foreslås således indført de fornødne bemyndigelser for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om visse sagsbehandlingsregler og oplysningsforpligtelser for tjenesteydere i forhold til tjenestemodtagere i forbindelse med meddelelse af tilladelse, autorisation, godkendelse, anmeldelse m.v. i henhold til lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed og lov om sommerhuse og camping m.v. I lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning indsættes kun bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler om oplysningsforpligtelser.

Forslaget indeholder endvidere forslag om ophævelse af visse bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse og lov om landinspektørvirksomhed om nægtelse og tilbagekaldelse af autorisationer og beskikkelser, der vurderes at være i strid med direktivet. Derudover indsættes en bestemmelse i lov om miljøbeskyttelse, som pålægger, at registre over tjenesteydere, der er tilgængelige for danske miljømyndigheder, skal stilles til rådighed for udenlandske miljømyndigheder på samme vilkår.

Kommunerne er direkte forpligtede til at overholde servicedirektivets bestemmelser, og kommunalbestyrelserne er derfor forpligtede til at gennemgå deres forskrifter for at sikre, at de ikke er i modstrid med direktivet. Kommunerne er herunder blandt andet forpligtede til at indsætte regler om sagsbehandling og oplysningsforpligtelser i eventuelle kommunale forskrifter, hvor der fastsættes tilladelsesordninger for tjenesteydere. Der er derfor ikke indsat bestemmelser i forslaget, der skal sikre kommunernes overholdelse af direktivet.

Lovforslaget har endvidere til formål at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22, herefter benævnt anerkendelsesdirektivet, i lov om landinspektørvirksomhed. Anerkendelsesdirektivet blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 476 af 9. juni 2004 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark, som ændret ved lov nr. 123 af 13. februar 2007. Samtidig blev dele af anerkendelsesdirektivet gennemført i relevant sektorlovgivning.

Landinspektørloven blev ikke ændret i 2007, da det blev vurderet, at den tværgående lov i tilstrækkelig grad sikrede borgere i EU/EØS-landene og andre lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv mulighed for at arbejde som landinspektører i Danmark. Kort og Matrikelstyrelsen havde ikke på det tidspunkt og har endnu ikke modtaget nogen ansøgning om beskikkelse som landinspektør fra EU/EØS-borgere eller fra borgere i andre lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Det viser sig nu, som følge af gennemførelsen af servicedirektivet, at det vil være praktisk og korrekt også at gennemføre de sektorrelevante regler fra anerkendelsesdirektivet i landinspektørloven.

Landinspektørerhvervet er et lovreguleret erhverv. Et erhverv er lovreguleret, når det fremgår direkte eller indirekte af en lov eller administrative bestemmelser, at det kræver bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer at få lov til at udøve det. Lovregulerede erhverv er kendetegnet ved, at der kræves en autorisation for at kunne udøve erhvervet. Reglerne i anerkendelsesdirektivet regulerer hovedsagligt hvilke uddannelser og erhvervserfaring, som danske myndigheder skal anerkende på lige fod med de

danske, når et erhverv er lovreguleret i Danmark, og en udenlandsk ansøger søger om tilladelse til at udøve dette erhverv her.

Det nye servicedirektiv regulerer hovedsageligt, hvilke krav myndighederne må stille til selvstændigt erhvervsdrivende, som vil udøve deres servicevirksomhed i et andet EU/EØS-land eller i et andet land, som EU har indgået aftale med. Med lovforslaget vil landinspektører fra de øvrige EU/EØS-lande og fra lande, som EU har indgået aftale med, kunne finde alle de sektorrelevante bestemmelser i landinspektør-loven vedrørende udøvelsen af deres fag i Danmark.

Lovforslaget indfører de fornødne bemyndigelser til, at miljøministeren kan fastsætte regler om sagsbehandling af ansøgninger om beskikkelse som landinspektør, herunder om behandling af ansøgninger fra ansøgere fra de øvrige EU/EØS-lande og andre lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Forslaget indfører ligeledes bemyndigelser til, at miljøministeren kan fastsætte regler om en anmeldelsesordning, som tjenesteydere, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver deres erhverv i Danmark skal benytte. Som led i den fri udveksling af tjenesteydelser i det indre marked skal tjenesteydere, som er lovligt etableret i deres hjemland ikke søge om tilladelse til at udøve deres erhverv i Danmark, men kan nøjes med at sende en anmeldelse til de danske myndigheder med en række oplysninger om deres forhold, før de går i gang.

Endeligt indfører lovforslaget en bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om myndighedernes pligt til at samarbejde med de andre myndigheder i EU/EØS-landene og i andre lande, som EU har indgået aftale med, bl.a. i form af udveksling af oplysninger om tjenesteydere, som ønsker at udøve deres erhverv i et andet EU/EØS-land eller i et land, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Lovforslaget indeholder nogle bestemmelser, som gør det muligt at sanktionere overtrædelse af de regler som praktiserende landinspektører med beskikkelse skal overholde i Danmark, hvis de overtrædes af tjenesteydere, som udøver deres erhverv midlertidigt i Danmark, men er etableret i et andet EU/EØS-land eller et land, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

2. Direktivet om tjenesteydelser i det indre marked

2.1. Formål

Servicedirektivets formål er at sikre et mere velfungerende indre marked for tjenesteydelser med henblik på at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse i EU. For at opnå dette fastlægger servicedirektivet den generelle ramme for indholdet af de tilladelser, som de kompetente myndigheder kan kræve, at en tjenesteyder skal indhente for at optage og udøve servicevirksomhed. Samtidig skal servicedirektivet gøre det nemmere at levere tjenesteydelser midlertidigt på tværs af grænserne i EU. Formålet er at reducere hindringer for, at tjenesteydere kan levere tjenesteydelser i andre medlemsstater end der, hvor de er etableret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslag til lov om tjenesteydelser i det indre marked (L 122, 2008-09, 2. samling).

Servicedirektivet indeholder artikler med principper, som myndigheder skal sikre, at nuværende og fremtidig lovgivning og forvaltningspraksis lever op til, samt artikler, som skal implementeres specifikt. Disse gennemgås i afsnit 2.2 og afsnit 3 nedenfor.

2.2 Servicedirektivets principper, der skal sikres overholdt

Nedenfor er angivet eksempler på nogle af de principper, som myndigheder skal sikre er overholdt.

Det følger af servicedirektivets artikel 5, stk. 3, at myndighederne er forpligtede til i deres sagsbehandling at acceptere dokumentation fra andre medlemsstater for opfyldelsen af krav i forbindelse med

udstedelse af tilladelse. Miljømyndighederne kan i den forbindelse alene kræve dokumenter i form af originaler, bekræftede oversættelser eller bekræftede kopier, hvis dette er begrundet i et tvingende alment hensyn, som fastsat i EF-Domstolens praksis, herunder hensynet til miljøbeskyttelsen, eller i øvrigt er tilladt i medfør af fællesskabsretten.

Ved fastsættelse af tilladelsesordninger vil regeludstederen skulle sikre sig, at tilladelsesordningerne ikke er diskriminerende, er begrundet i et tvingende alment hensyn, herunder hensynet til miljøbeskyttelsen, og er proportionale, jf. artikel 9 og 10.

I forbindelse med udstedelse af tilladelser skal de kompetente myndigheder tage hensyn til tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige betingelser, som en ansøger allerede måtte have opfyldt i et andet EU/EØS-land, jf. artikel 10, stk. 3. Dette betyder, at en tjenesteyder ikke må mødes med krav om opfyldelse af en betingelse flere gange. Samtidig må tilladelserne ikke være tidsbegrænsede, jf. artikel 11, og skal give adgang til at udøve servicevirksomhed i hele Danmark, medmindre andet er begrundet i et tvingende alment hensyn, jf. artikel 10, stk. 4.

Der skal i lovgivningen være klare og på forhånd offentliggjorte tilladelsesprocedurer, jf. artikel 13, stk. 1. Herudover indeholder direktivet nogle sagsbehandlingsregler, som omtales nærmere i afsnit 3 nedenfor.

Der er endvidere opregnet nogle krav vedrørende etablering, som ikke er tilladte (artikel 14) og krav, som kun kan opretholdes eller indføres, hvis principperne om ikke-diskrimination, nødvendighed og proportionalitet overholdes (artikel 15), eksempelvis krav, der forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til den pågældende servicevirksomhed. Artikel 15 forpligter endvidere medlemsstaterne til dels at afrapportere de eksisterende krav, som opretholdes, ændres eller ophæves, dels at notificere nye krav over for Kommissionen.

For at gøre det nemmere at levere tjenesteydelser midlertidigt på tværs af grænserne i EU er de krav, som regeludsteder kan fastsætte overfor tjenesteydere, der agerer midlertidigt på deres område, indskrænket, jf. artikel 16 og 17. Det betyder, at alene de krav i miljølovgivningen, der er ikke-diskriminerende og proportionale og er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet, kan opretholdes overfor en midlertidig tjenesteyder. Bestemmelser i miljølovgivningen, der opfylder andre hensyn, vil derfor ikke kunne opretholdes overfor midlertidige tjenesteydere. Dette gælder dog ikke tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, som for eksempel tjenesteydelser i forbindelse med affaldshåndtering.

Der stilles også krav om, at kompetente myndigheder skal anerkende attester for erhvervsansvarsforsikringer og faglige garantier udstedt i andre medlemsstater, jf. artikel 23.

Miljøministeriet har foretaget en gennemgang af gældende regler på ministeriets område med henblik på at sikre, at direktivets bestemmelser med principper er overholdt i den eksisterende regulering. Som følge heraf ophæves enkelte bestemmelser om nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisationer m.v. som følge af gæld til det offentlige.

Ved fremtidig regulering er ministeriet forpligtet til at sikre sig, at reguleringen er i overensstemmelse med servicedirektivets principper.

3. Servicedirektivets bestemmelser, som skal implementeres

Hovedparten af servicedirektivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 384 af 25. maj 2009 om tjenesteydelser i det indre marked. Dette gælder regler om etableringsfrihed, regler om fri udveksling af tjenesteydelser på midlertidig basis, regler om accept af dokumenter fra andre EU/EØS-lande, regler om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande, indrapportering af regler til Europa-Kommissionen og oprettelse af en kvikskranke for udenlandske tjenesteydere. Herudover er der i lov om tjenesteydelser i det indre marked gennemført direktivets forpligtelser for tjenesteydere til overfor tjenestemodtager at oplyse om sin virksomhedsform, samt efter anmodning fra tjenestemodtage-

ren at oplyse om, at tjenesteyderen leverer tjenesteydelser af forskellig art, og om at tjenesteyderen samarbejder med andre tjenesteydere om levering af den eller de omhandlede tjenesteydelser.

Derudover gennemføres en række ændringer i sektorlovgivningen for at sikre lovmæssig entydighed og brugervenlighed, således at tjenesteydere kan finde reglerne for behandlingen af deres sag i den lovgivning, som regulerer deres erhverv. Dette drejer sig navnlig om servicedirektivets sagsbehandlingsregler i artikel 13, stk. 3-5, såsom offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister, princippet om stiltiende accept og kvitteringskrav, og om visse oplysningspligter i direktivets artikel 22, jf. nærmere nedenfor.

Det følger af servicedirektivets artikel 13, at der skal gennemføres regler for en kompetent myndigheds behandling af ansøgninger om tilladelse til at yde servicevirksomhed.

Direktivet indfører i forhold til tilladelsesordninger et princip om stiltiende accept som udgangspunkt, hvilket indebærer, at en tilladelse kan anses for givet, hvis ansøgeren ikke får svar inden for den fastsatte tidsfrist, medmindre der er fastsat en anden ordning begrundet i tvingende almene hensyn, herunder tredjeparts legitime interesse, jf. artikel 13, stk. 4. Det betyder, at regeludsteder ved indførelse af tilladelsesordninger mv. skal foretage en vurdering af, om tilladelsen kan opnås som følge af stiltiende accept, eller om et tvingende almen hensyn, eksempelvis hensynet til miljøbeskyttelsen, kan begrunde, at tilladelse alene kan opnås ved en udtrykkelig afgørelse fra myndigheden.

Det er vurderingen, at de eksisterende statslige tilladelsesordninger efter miljølovgivningen fortsat vil skulle kræve en udtrykkelig afgørelse fra myndigheden, idet disse er begrundet i tvingende almene hensyn, eksempelvis hensynet til beskyttelsen af miljøet.

Det er endvidere vurderingen, at de eksisterende anmeldeordninger, hvorefter det anmeldte kan igangsættes, hvis ikke myndigheden inden en nærmere fastsat frist har reageret på anmeldelsen, er i overensstemmelse med servicedirektivets udgangspunkt om stiltiende accept, eksempelvis bekendtgørelse nr. 922 af 5. december 1997 om miljøkrav i forbindelse med etablering og drift af autoværksteder m.v. og bekendtgørelse nr. 1517 af 14. december 2006 om miljøregulering af visse aktiviteter.

Efter artikel 13, stk. 3, skal den kompetente myndighed ved ansøgninger om tilladelse m.v. behandle anmodninger hurtigst muligt og inden for en rimelig svarfrist, som er fastsat og offentliggjort på forhånd. Fristen løber først fra det tidspunkt, hvor al dokumentation er fremsendt. Fristen kan forlænges én gang med et begrænset tidsrum, hvis spørgsmålets kompleksitet berettiger hertil. Forlængelsen og dens varighed skal begrundes og meddeles ansøgeren inden den oprindelige frists udløb. Det må antages, at bestemmelsen om, at svarfristen kun kan forlænges én gang, har karakter af en ordensforskrift i de tilfælde, hvor tilladelse ikke kan opnås ved stiltiende accept, da der i disse tilfælde ikke er fastsat nogen retsvirkninger af en overskridelse af fristen.

Efter artikel 13, stk. 5, skal der hurtigst muligt fremsendes kvittering for enhver anmodning om tilladelse. Kvitteringen skal indeholde oplysninger om sagsbehandlingsfristen og klagemuligheder, og om tilladelsen kan betragtes som udstedt, hvis der ikke er afgivet svar inden for den fastsatte frist (stiltiende accept), se bemærkningerne til § 1, nr. 5.

Direktivet angiver ikke en frist for myndighedens sagsbehandling.

Efter servicedirektivets artikel 22 skal tjenesteydere give tjenestemodtagere en række oplysninger. De fleste af direktivets oplysningskrav er gennemført i markedsføringsloven. De oplysningskrav, der ikke er gennemført i markedsføringsloven, gennemføres i sektorlovgivningen.

De oplysningskrav, der skal implementeres i sektorlovgivningen, er henholdsvis pligter for alle tjenesteydere og pligter for tjenesteydere, der både er omfattet af servicedirektivet og definitionen af lovregulerede erhverv.

Definitionen af lovregulerede erhverv skal ses i sammenhæng med artikel 3, stk. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36 af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, hvor lovregulerede erhverv defineres som en eller flere former for erhvervsmæssig virksomhed

under ét, når der enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser kræves bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for adgang hertil eller udøvelse eller en form for udøvelse heraf.

Oplysningspligterne for lovregulerede erhverv omfatter oplysning om erhvervs- og brancheorganisationer, oplysning om hvor tjenesteyderen er registreret, og oplysning om den faglige titel og det EU/EØS-land, hvor titlen er givet, jf. servicedirektivets artikel 22, stk. 1, litra e. Derudover omfatter pligten for lovregulerede erhverv oplysning om regler, der gælder for udførelsen for erhvervet, og om hvordan tjenestemodtageren får adgang til reglerne, hvis tjenestemodtager anmoder om at modtage disse oplysninger, jf. servicedirektivets artikel 22, stk. 3, litra b.

De øvrige oplysningspligter, der skal fastsættes i relevant sektorlovgivning, indebærer, at tjenesteyderen skal oplyse om en eventuel erhvervsansvarsforsikring, som tjenesteyderen har tegnet, eller en garanti, som tjenesteyderen har stillet, samt at tjenesteydere, der er omfattet af en tilladelsesordning, skal give kontaktoplysninger på den kompetente myndighed, som har givet tjenesteyderen tilladelse til at udføre sin tjenesteydelse, jf. artikel 22, stk. 1, litra k, og artikel 22, stk. 1, litra c, se uddybende bemærkninger angående tjenesteyderes oplysningsforpligtelser i bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Endelig indeholder servicedirektivet i artikel 28, stk. 7, en pligt til at sikre, at registre over tjenesteydere, som de kompetente myndigheder har adgang til på deres område, ligeledes er tilgængelige for de tilsvarende kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande. Denne bestemmelse implementeres i miljøbeskyttelsesloven, idet der ikke i øvrigt er registre på Miljøministeriets område.

For en mere detaljeret gennemgang af lovforslagets indhold henvises til afsnit 5.

4. Gennemførelse af anerkendelsesdirektivet i lov om landinspektørvirksomhed

Anerkendelsesdirektivet har ligesom servicedirektivet til formål at bidrage til, at de nationale arbejdsmarkeder og det samlede europæiske arbejdsmarked åbnes yderligere og gøres mere dynamiske, og at den europæiske arbejdskraft gøres mere mobil. De lempeligere betingelser for udveksling af tjenesteydelser skal bidrage positivt til den økonomiske vækst i samfundet.

Anerkendelsesdirektivet regulerer adgangen til at udøve et lovreguleret erhverv i et andet EU/EØS-land og i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv. Statsborgere fra EU-lande og EØS-lande (Island, Liechtenstein og Norge) og andre lande, som EU har indgået særlig aftale med (p.t. Schweiz), er omfattet af direktivet.

Hovedparten af anerkendelsesdirektivet blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 476 af 9. juni 2004 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark som ændret ved lov nr. 123 af 13. februar 2007. Loven trådte i kraft den 1. oktober 2007. Derudover blev visse dele af anerkendelsesdirektivet gennemført i den relevante sektorlovgivning.

Landinspektørloven blev ikke ændret i 2007, men med dette lovforslag foreslås indsat bemyndigelser til, at miljøministeren nu kan gennemføre de sektorrelevante bestemmelser i landinspektørloven.

Forslaget indeholder en bemyndigelse til, at miljøministeren kan fastsætte regler om sagsbehandling af ansøgninger om beskikkelse som landinspektør. Hjemlen omfatter også regler om, under hvilke betingelser ansøgere, som har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i et andet EU/EØS-land eller i et andet land, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, kan få anerkendt deres erhvervsmæssige kvalifikationer, når de søger om beskikkelse som landinspektør i Danmark.

Landinspektørloven indeholder allerede undtagelsesbestemmelser, som gør det muligt at anerkende udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer, så der er tale om en præcisering af den eksisterende retstilstand. Miljøministeren kan som noget nyt fastsætte regler om, at ansøgere, som søger om dansk beskikkelse, men ikke har de nødvendige erhvervsmæssige kvalifikationer, skal kunne gå op til en egnethedsprøve eller gennemgå en prøvetid (praktikophold).

Med vedtagelsen af anerkendelsesdirektivet, blev procedurer i den fri udveksling af tjenesteydelser i EU lempet. Der blev indført en ordning, der gør det muligt for tjenesteydere, der er lovligt etableret i deres medlemslande, at udøve deres erhverv i de øvrige medlemslande midlertidigt eller lejlighedsvis uden at søge om tilladelse først. Det vil sige, at tjenesteydere, der har en autorisation, en beskikkelse eller en tilladelse til at udøve et erhverv i deres hjemland, også har lov at udøve det tilsvarende erhverv i de øvrige medlemslande, selvom erhvervene i de andre lande normalt kræver en tilladelse, før man må udøve erhvervet. Erhvervet skal udøves under den titel, som tjenesteyderen benytter i hjemlandet. Afholdelse af skelforretninger i henhold til udstykningslovens §§ 35 - 37 kræver dog beskikkelse i henhold til lovens § 1, da disse indebærer udøvelse af offentlig myndighed. Efter EF-traktatens art. 45 er virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, undtaget fra den fri udveksling af tjenesteydelser.

Anerkendelsesdirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte en anmeldelsesordning for de midlertidige tjenesteydere, som forpligter dem til at sende en anmeldelse med en række oplysninger om deres kvalifikationer, til myndighederne i det land, hvor de ønsker at arbejde midlertidigt, før de går i gang. Derudover skal de oplyse, om de er lovligt etableret i hjemlandet, om de er ansvarsforsikrede og lignende. Det er frivilligt for medlemslandene, om de vil indføre en anmeldelsesordning for hvert enkelt erhverv. Af hensyn til forbrugerbeskyttelsen og administration af landinspektørerhvervet er det hensigtsmæssigt at fastsætte regler om en anmeldelsesordning i landinspektørloven. Forslaget indeholder derfor en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om en anmeldelsesordning.

Anerkendelsesdirektivet indeholder bestemmelser om, at myndighederne i de forskellige medlemslande skal udveksle nødvendige oplysninger med hinanden om tjenesteydere, der ønsker at arbejde i et andet land. Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til, at miljøministeren kan fastsætte regler om myndighedernes udveksling af oplysninger.

Lovforslaget indeholder endeligt nogle bestemmelser, som gør det muligt at sanktionere overtrædelse af de regler, som gælder for praktiserende landinspektører i Danmark, når de overtrædes af tjenesteydere, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver deres erhverv i Danmark, men er lovligt etableret i et andet EU/EØS-land eller i et land, som EU har indgået aftale med om udøvelsen af lovregulerede erhverv.

5. Lovens hovedindhold

5.1. Ændringer som følge af servicedirektivet i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og campering m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning

I lovforslaget foreslås lov om miljøbeskyttelse og lov om landinspektørvirksomhed ændret for så vidt angår visse bestemmelser om gæld til det offentlige. I forslaget foreslås desuden indsættelse af bemyndigelser til at opfylde visse af servicedirektivets regler om sagsbehandling og oplysningsforpligtelser i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed og lov om sommerhuse og campering m.v. samt bemyndigelser til at fastsætte regler om oplysningsforpligtelser i lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning, idet der efter disse to love vurderes allerede at være bemyndigelse til at fastsætte regler om sagsbehandling.

5.1.1. Bestemmelser om gæld til det offentlige i lov om miljøbeskyttelse og lov om landinspektørvirksomhed

Ifølge servicedirektivets artikel 9 og 10 skal tilladelsesordninger på serviceområdet bl.a. være proportionale, det vil sige ikke være mere restriktive end nødvendigt for at opnå formålet med tilladelsen. Det vurderes, at kravene i lov om miljøbeskyttelse om autorisation i forbindelse med egenkontrolordninger og autorisation af rottebekæmpere og i lov om landinspektørvirksomhed om beskikkelse af landinspektører om ikke at have forfalden gæld til det offentlige for at opnå autorisation, godkendelse eller beskikkelse,

eller for at undgå tilbagekaldelse af autorisation, godkendelse eller beskikkelse, ikke er proportionale. Bestemmelserne herom foreslås derfor ophævet, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 2 og 4.

Der er efter § 40 a, stk. 1, nr. 4, i lov om miljøbeskyttelse, under visse betingelser mulighed for at nægte godkendelse eller fastsætte særlige vilkår for listevirksomheder, jf. § 34, stk. 3, og mulighed for at tilbagekalde godkendelse eller fastsætte særlige vilkår for listevirksomheder, jf. § 41 d, over for personer og selskaber m.v., der har gæld på 100.000 kr. eller derover til det offentlige for selvhjælpshandlinger foretaget af tilsynsmyndigheden i medfør af lovens §§ 69 og 70. Denne bestemmelse foreslås ikke ophævet, idet den er begrundet i hensynet til miljøet og anses for proportional, da den omfatter personer og selskaber, der har forårsaget en forurening, som det offentlige har fjernet ved en selvhjælpshandling i medfør af §§ 69 og 70 for den ansvarliges regning.

5.1.2 Bemyndigelse til at opfylde visse af servicedirektivets regler om oplysningsforpligtelser.

Der indsættes i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler, som vedrører tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere. Sådanne regler skal fastsættes i forbindelse med tjenesteydelsesrelaterede regler om tilladelse, autorisation, godkendelse, anmeldelse m.v. efter loven og regler udstedt i medfør heraf. Reglerne vil skulle gælde for alle tjenesteydere, der er omfattet af en sådan ordning, således at tjenesteyderen vil skulle give de fastsatte oplysninger efter den 28. december 2009, uanset hvornår de måtte have fået deres tilladelse, autorisation, godkendelse mv.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde dele af servicedirektivets oplysningskrav i artikel 22. Det drejer sig om artikel 22, stk. 1, litra c, e og k, og artikel 22, stk. 3, litra b. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 3. Hjemlen vil dog også kunne anvendes til at opfylde lignende krav til tjenesteydere i eventuel fremtidig EU-retlig regulering.

5.1.3 Bemyndigelse til at opfylde visse af servicedirektivets regler om sagsbehandling.

Der indsættes i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed og lov om sommerhuse og camping m.v. en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om sagsbehandling, herunder regler om kvittering og sagsbehandlingsfrister, i forbindelse med regler om tilladelse, autorisation, godkendelse, beskikkelse m.v. efter loven og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde dele af servicedirektivets sagsbehandlingskrav i artikel 13. Det drejer sig om artikel 13, stk. 3 og 5. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 5. Hjemlen vil dog også kunne anvendes til at opfylde lignende krav i eventuelle andre fremtidige direktiver.

5.2. Ændringer som følge af anerkendelsesdirektivet i lov om landinspektørvirksomhed

5.2.1 Bestemmelser om en anmeldelsesordning

Det foreslås, at der i lov om landinspektørvirksomhed indføres en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om anmeldelsespligt for tjenesteydere, der agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udøve landinspektørvirksomhed i Danmark. Personer og selskaber, som agter at udføre matrikulære arbejder midlertidigt eller lejlighedsvis i Danmark, skal underrette miljøministeren, før arbejdet udføres første gang. Anmeldelsen skal fornyes én gang om året.

Derudover kan miljøministeren fastsætte bestemmelser om anmeldelsens indhold. Der vil således blive fastsat bestemmelser om, hvilken dokumentation der skal følge anmeldelsen. I overensstemmelse med anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 1 og 2, kan der forlanges oplysninger om en eventuel erhvervsansvarsforsikring eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse i forbindelse med erhvervsan-

svar. Anmeldelsen skal endvidere vedlægges dokumentation for nationalitet, bevis for etablering i en anden medlemsstat med en ret til at udøve sit erhverv dér og for erhvervsmæssige kvalifikationer. Hvis tjenesteyderen, der agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre landinspektørvirksomhed i Danmark, kommer fra et EU/EØS-land, hvor erhvervet ikke er lovreguleret, kan der forlanges dokumentation for, at vedkommende har udøvet erhvervet i sit etableringsland i mindst 2 år i løbet af de sidste 10 år.

I henhold til artikel 7, stk. 3, i anerkendelsesdirektivet skal en person, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver virksomhed i Danmark, udøve sit erhverv under den titel, vedkommende anvender i hjemlandet. Der vil blive fastsat bestemmelser efter forslaget i overensstemmelse hermed.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde anerkendelsesdirektivets regler om anmeldelse ved midlertidig eller lejlighedsvis udøvelse af et lovreguleret erhverv i en anden medlemsstat og om anmeldelsens indhold i artikel 7.

5.2.2. Bestemmelser om sagsbehandlingsregler ved modtagelse af en ansøgning om beskikkelse

Det foreslås, at der i lov om landinspektørvirksomhed indsættes en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om sagsbehandlingen ved modtagelse af en ansøgning om beskikkelse som landinspektør. Sagsbehandlingsreglerne vil gælde for ansøgninger fra landinspektører med såvel danske som udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer.

Der vil blive fastsat bestemmelser om, at miljøministeren bekræfter modtagelse af ansøgningen inden for en måned og oplyser ansøgeren om eventuelle manglende dokumenter. Ansøgningen skal behandles hurtigst muligt, dog skal der træffes en begrundet afgørelse senest 3 måneder efter modtagelsen af en fuldt dokumenteret ansøgning. Denne frist kan i de særlig vanskelige tilfælde forlænges med én måned.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde anerkendelsesdirektivets bestemmelser om sagsbehandlingsregler ved modtagelse af en ansøgning om tilladelse til at udøve et lovreguleret erhverv i artikel 51.

5.2.3. Bestemmelser om en prøvetid eller egnethedsprøve ved manglende erhvervsmæssige kvalifikationer

I forbindelse med fastsættelse af reglerne om sagsbehandling af ansøgninger om beskikkelse fra ansøgere fra andre EU/EØS-lande eller lande, som EU har indgået aftale med om udøvelsen af lovregulerede erhverv, vil der blive fastsat regler, om at miljøministeren kan forlange, at ansøgere med mangelfulde erhvervsmæssige kvalifikationer skal gennemgå en prøvetid, som ikke overstiger 3 år, eller gå op til en egnethedsprøve. Dette vil gælde for ansøgere, som har mindst ét års kortere uddannelsestid end den femårige danske landinspektøruddannelse, eller for ansøgere, hvis uddannelse har omfattet fag eller discipliner, som er væsentligt forskellige fra de fag, som den danske landinspektøruddannelse indeholder. Tilsvarende gælder, hvis erhvervet som praktiserende landinspektør omfatter en eller flere former for lovreguleret erhvervsmæssig virksomhed, der ikke forekommer i det tilsvarende erhverv i ansøgerens hjemland.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde anerkendelsesdirektivets regler om prøvetid eller egnethedsprøve i artikel 14.

5.2.4. Bestemmelser om myndighedernes gensidige oplysningsforpligtelser

Der vil blive fastsat regler om, at myndighederne i forbindelse med modtagelsen af en ansøgning om beskikkelse fra en ansøger fra et andet EU/EØS-land kan udveksle relevante oplysninger med myndighederne i de øvrige EU/EØS-lande, herunder om disciplinære eller strafferetlige sanktioner eller andre alvorlige konkrete forhold, der vil kunne få følger for udøvelsen af en virksomhed i henhold til anerkendelsesdirektivet. Der vil ligeledes blive fastsat bestemmelser om, at miljøministeren udveksler relevante oplysninger med myndighederne i de øvrige EU/EØS-lande, når landinspektører med beskik-

kelse agter at etablere sig i et andet EU/EØS-land. Reglerne vil blive fastsat i overensstemmelse med anerkendelsesdirektivet artikel 56.

For så vidt angår tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land, og som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i Danmark, er det i overensstemmelse med artikel 8 i anerkendelsesdirektivet hensigten at fastsætte bestemmelser om udveksling af relevante oplysninger om, hvorvidt tjenesteyderen er lovligt etableret i etableringslandet, om redelig adfærd og om tjenesteyderen har været idømt faglige, disciplinære eller strafferetlige sanktioner i sit etableringsland. Der vil blive fastsat regler om, at myndighederne kan udveksle alle nødvendige oplysninger for at en klage fra en tjenestemodtager over en tjenesteyder kan behandles korrekt.

Der vil ligeledes blive fastsat regler om, at miljøministeren kan udveksle relevante oplysninger med myndighederne i de øvrige EU/EØS-lande, når landinspektører med beskikkelse agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udøve landinspektørvirksomhed i et andet EU/EØS-land. De kompetente myndigheder i etableringsmedlemsstaten meddeler disse oplysninger i overensstemmelse med direktivets artikel 8.

Udvekslingen vil ske under overholdelse af EU-retlig og national lovgivning om beskyttelse af personoplysninger.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde dele af anerkendelsesdirektivets regler om myndighedernes gensidige oplysningspligter i artiklerne 8 og 56.

5.2.5. Sanktionsbestemmelser

Tjenesteydere, som udøver deres erhverv midlertidigt eller lejlighedsvis i Danmark, men er etableret i et andet EU/EØS-land eller et land, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, er underlagt de faglige, fagretlige eller administrative adfærdsregler, der er direkte knyttet til de erhvervsmæssige kvalifikationer i Danmark. Tjenesteyderen er underlagt de disciplinærbestemmelser, som gælder for personer i Danmark, som udøver samme erhverv.

Bestemmelserne indsættes med henblik på at opfylde anerkendelsesdirektivets artikel 5, stk. 3.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Loven vil ikke i sig selv give anledning til øgede omkostninger for det offentlige. De påtænkte udmøntninger af bemyndigelserne vurderes at kunne medføre en mindre forøgelse af de administrative opgaver for offentlige myndigheder i forbindelse med offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister og udsendelse af kvitteringsbreve.

Ændringen af lov om miljøbeskyttelse og lov om kemiske stoffer og produkter forventes kun at indebære meget begrænsede administrative omkostninger for kommunerne og staten, idet der primært vil være tale om en formodet begrænset stigning i udsendelse af kvitteringsbreve samt pligt for myndigheden til at offentliggøre sagsbehandlingsfrister. Ophævelse af bestemmelser om retsvirkninger af gæld til det offentlige i lov om miljøbeskyttelse vil medføre mindre administrative lettelser for staten i forbindelse med administrationen af autorisations- og godkendelsesordninger. Bestemmelserne har kun været anvendt meget få gange og skønnes ikke at have haft nævneværdig betydning for inddrivelse af gæld til det offentlige.

Ændringen af lov om landinspektørvirksomhed som følge af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet forventes kun at indebære begrænsede administrative omkostninger for det offentlige. Hidtil har miljøministeren ikke modtaget ansøgninger om beskikkelse som landinspektør fra personer med udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer eller henvendelser fra tjenesteydere, der agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udøve landinspektørvirksomhed i Danmark. Når ansøgningerne eller anmeldelserne begynder at komme, vil Miljøministeriets tidsforbrug ved sagsbehandlingen være af begrænset omfang. Tilsvarende vil henvendelser fra andre landes kompetente myndigheder om danske landinspektører, som agter at etablere sig eller midlertidigt eller lejlighedsvis udøve landinspektørvirksomhed i et andet EU/EØS-land,

kun give anledning til et begrænset ressourceforbrug. Ophævelse af bestemmelser om retsvirkninger af gæld til det offentlige vil medføre mindre administrative lettelser for staten i forbindelse med administrationen af beskikkelsesordningen i lov om landinspektørvirksomhed. Bestemmelserne har kun været anvendt meget få gange og skønnes ikke at have haft nævneværdig betydning for inddrivelse af gæld til det offentlige.

Ændringen af lov om sommerhuse og camping m.v. indebærer begrænsede, øgede administrative omkostninger for staten i relation til udlejningstilladelser og for kommuner i relation til tilladelser efter campingreglementet.

Der forventes ingen nævneværdige økonomiske konsekvenser for staten eller kommunerne. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

7. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ændringen af lov om miljøbeskyttelse og lov om landinspektørvirksomhed for så vidt angår gæld til det offentlige indebærer, at betingelsen om, at ansøgere om autorisation i forbindelse med egenkontrolordninger eller rottebekæmpere og beskikkelse som landinspektør ikke må have forfalden gæld til det offentlige (50.000 kr. og derover) ved erhvervelse af autorisation eller beskikkelse, samt at bestemmelsen om, at autorisation eller beskikkelse kan tilbagekaldes, hvis den autoriserede eller beskikkede har forfalden gæld til det offentlige (størrelsesordenen 100.000 kr. og derover), ophæves. Forslaget vil indebære en minimal administrativ lettelse for erhvervslivet, idet ansøgeren om autorisation eller beskikkelse ikke længere skal dokumentere, at vedkommende ikke har forfalden gæld. Lettelserne vurderes til under 1.000 timer pr. år på samfundsplan.

Ændringen af lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning for så vidt angår oplysningskrav forventes ikke i sig selv at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. De påtænkte udmøntninger af bemyndigelser vurderes kun at medføre meget begrænsede administrative byrder for erhvervslivet, da virksomhederne forpligtes til at give relativt få oplysninger. Information skal være klare og éntydige og skal gives, før indgåelsen af en kontrakt eller før levering af tjenesteydelsen, hvis der ikke indgås skriftlig kontrakt. Det overlades i øvrigt til tjenesteyderen at afgøre, hvordan tjenestemodtageren bedst og mest effektivt får de givne oplysninger.

Ændringerne af lov om landinspektørvirksomhed som følge af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet forventes ikke at medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Gennemførelsen af servicedirektivets oplysningskrav i lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning vurderes at have minimale, positive administrative konsekvenser for borgerne, idet forbrugerne får lettere adgang til oplysninger om tjenesteyderne.

De øvrige lovændringer har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

9. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Ændringerne af lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006

om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36. Servicedirektivet skal være implementeret senest den 28. december 2009.

Ændringerne i lov om landinspektørvirksomhed gennemfører dele af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22. Fristen for implementering af anerkendelsesdirektivet i national ret var den 20. oktober 2007. Der henvises til bemærkningerne i indledningen, afsnit 1.

Lovforslaget indeholder i øvrigt ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer

Udkastet har været i høring hos følgende: 3F Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen Forum for bæredygtig udvikling, Advokatrådet, Advokatsamfundet, AE rådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, ALTox, AKF Anvendt Kommunal Forskning, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Asfaltindustrien, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Benzinforhandlernes Fælles Repræsentation, Beskæftigelsesministeriet, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen for Frø, Brancheforeningen for Kommunal Skadedyrsbekæmpelse, Brancheforeningen for Skadedyrsfirmaer, Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Campingrådet, Chemtox-Trotters, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), DANAK, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Cykle Union, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Lak- og Farveindustri, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Motorunion, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Statistik, Danmarks Turistråd (nu Visit Denmark), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autogenbrug, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Center for Byøkologi, Dansk Cyklistforbund, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Galvanisør Union, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Land og Strand, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Planteværn, Dansk Renseriforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Standard, Dansk Textil og Beklædning, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vandrelaug, Dansk Zoologisk Konservatorforening, Danske Advokater, Danske Fjernvarme, Danske Landskabsarkitekter, Danske Havne, Danske Malermestre, Danske Maritime, Danske Regioner, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), De Økologiske Råd, Delta, Den Danske Dyrlegeforening, Den Danske Dommerforening, Den danske Landinspektørforening, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Det Norske Veritas (DNV), Det Økonomiske Råd, DHI Institut for Vand og Miljø, Dommerfuldmægtigforeningen, DONG Energy, Dyrenes Beskyttelse, Energi E2, ENERGINET.DK, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Eurofins Danmark, Eurolab, Finansministeriet, Forbrugerrådet, FORCE Technology, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af danske biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Buejægere, Foreningen af danske Privathavne, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Foreningen af Kommunale Tekniske Chefer, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (ENVINA), Foreningen af miljøakkrediterede miljøcertifikatorer, Foreningen af Naturfredningsformænd i Danmark, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Vandværker i Danmark, Forsvarsministeriet, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Fødevareinstituttet, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grafisk arbejdsgiverforening, Green Network, Greenpeace Danmark, GTS (Godkendt Teknologisk Service), Hedeselskabet, HORESTA, HTS, Håndværksrådet, Informationscenter for Miljø og Sundhed, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Miljøteknologi, Justitsministeriet, Kalk- og Teglværksforeningen, KL, Klima- og Energiministeriet Kommunekemi, Kort- og Landmålingsteknikernes Forening, Kyst, Land og Fjord, Københavns Universitet, Landbrugsrådet, Landsforeningen af Danske Anlægsgartnere, Landsforeningen Danske Maskinstationer, Landsforeningen

Levende Hav, LO (Landsorganisationen i Danmark), Miljøkontrollen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Mærsk olie & Gas A/S, Natur og Ungdom, NOAH, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Orbicon, Praktiserende Landinspektørers Forening, RenoSam, Returbat, RUC (Roskilde Universitetscenter), Skatteministeriet, Skov & Landskab, Skovdyrkerforeningen, Spildevandsteknisk Forening, Stadslandinspektøren, Stadslandinspektøren, Syddansk Universitet, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Træ – Industri – Byg, Undervisningsministeriet, Uniscrap, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Århus Universitet, Aalborg Universitet.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen nævneværdige
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Staten: Mindre lettelser	
Kommuner: Ingen	Meget begrænsede	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Meget begrænsede	Meget begrænsede
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Meget begrænsede	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ændringerne af lov om miljøbeskyttelse, lov om kemiske stoffer og produkter, lov om landinspektørvirksomhed lov om sommerhus og camping mv., lov om naturbeskyttelse og lov om jagt og vildtforvaltning gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende nr. L 376 af 27. december 2006, side 36. Ændringerne i lov om landinspektørvirksomhed gennemfører endvidere dele af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Lov om miljøbeskyttelse)

Til nr. 1

I noten til lovens titel indsættes en tilføjelse til note 1, der indeholder oplysninger om, at loven udgør en del af gennemførelsen af servicedirektivet.

Til nr. 2 og 4

Af § 7 a, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse om autorisationsordninger, der vedrører gennemførelsen af egenkontrol, fremgår bl.a., at autorisation kan nægtes, såfremt den pågældende har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover, og autorisation kan tilbagekaldes, såfremt den autoriserede har forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr.

I forbindelse med ansøgning om autorisation efter regler fastsat i medfør af § 17, stk. 3, vedrørende autorisation til at udføre rottebekæmpelse, kan der gives afslag, hvis der er forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover. Forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover kan endvidere føre til tilbagekaldelse af en autorisation.

Bestemmelsen i § 7 a, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 433 af 10. juni 1997 om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Autorisationsordninger for gennemførelse af egenkontrol) og er formuleret på samme måde som bestemmelser, der er indsat ved lov nr. 936 af 27. december 1991 om ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisationer m.v. Kravet om ikke at have betydelig forfalden gæld til det offentlige for så vidt angår autorisation til rottebekæmpelse blev indført ved § 17 i lov nr. 936 af 27. december 1991.

Bemyndigelsen i § 7 a, stk. 2, er udnyttet i bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand, og bestemmelser i bekendtgørelsen om nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisation som følge af gæld til det offentlige vil derfor som følge af vedtagelsen af dette lovforslag skulle udgå. De tilsvarende bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1507 af 13. december 2007 om bekæmpelse af rotter vil også skulle udgå.

Der er kun meget få eksempler på, at reglen i praksis har ført til nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisation i forbindelse med egenkontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand eller autorisation til bekæmpelse af rotter.

Bestemmelserne blev indført med henblik på at forebygge, at restancer til det offentlige opstår og af hensyn til inddrivelse af sådanne restancer. Det vurderes dog, at der i forhold til de nævnte bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse – i lyset af servicedirektivets krav – ikke er den nødvendige proportionalitet mellem bestemmelserne om afslag på og tilbagekaldelse af autorisation på grund af forfalden gæld til det offentlige og formålet med bestemmelserne. Med hensyn til inddrivelse vil det som regel være muligt at anvende andre, mindre indgribende midler, som for eksempel udlæg og konkurs.

Til nr. 3

Efter servicedirektivets artikel 22 skal tjenesteydere give tjenestemodtagere en række oplysninger. De fleste af direktivets oplysningskrav er gennemført i markedsføringsloven, jf. lov nr. 364 af 13. maj 2009 om ændring af næringsloven, markedsføringsloven, erhvervsfremmeloven og forskellige andre love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område. Derudover er direktivets oplysningskrav vedrørende den form, tjenesteyderens virksomhed drives i, samt oplysningskrav vedrørende udøvelse af tjenesteydelser af forskellig art eller i samarbejde med andre tjenesteydere fastsat i lov om tjenesteydelser i det indre marked (Lov nr. 384 af 25. maj 2009). De oplysningskrav, der ikke er gennemført i markedsføringsloven eller i lov om tjenesteydelser i det indre marked, gennemføres i sektorlovgivningen. Det drejer sig om artikel 22, stk. 1, litra c (for tilladelsesordninger: Kontaktoplysninger på den relevante kompetente myndighed eller kvikskranke), artikel 22, stk. 1, litra e (for lovregulerede erhverv: Oplysninger om enhver faglig organisation eller ethvert lignende organ, hvor tjenesteyderen er registreret, den faglige titel og den medlemsstat hvor titlen er givet), artikel 22, stk. 1, litra k (hvor der er fastsat regler i medfør af artikel 23, stk. 1, om erhvervsansvarsforsikring og faglige garantier: Oplysninger om forsikring og garanti) og artikel 22, stk. 3, litra b (for lovregulerede erhverv: Oplysninger efter anmodning om faglige regler, der gælder i etableringsstaten).

Det foreslås at indsætte en ny § 7 b, hvor ministeren bemyndiges til at fastsætte regler, som vedrører tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser. Den er i første omgang indsat med henblik på implementering af servicedirektivet. Hvis der ved senere direktivimplementeringer opstår behov for at fastsætte lignende regler, vil hjemlen også kunne dække dette.

Regler om oplysningsforpligtelser efter § 7 b skal blandt andet fastsættes i forbindelse med tjenesteydelsesrelaterede regler om tilladelse, autorisation, godkendelse, anmeldelse m.v. efter loven og regler udstedt i medfør heraf. Ved udnyttelse af hjemlen vil der skulle fastsættes regler om, at tjenesteyderen skal give tjenestemodtageren de relevante af de ovenfor nævnte oplysninger, der fremgår af artikel 22, og som skal gennemføres i sektorlovgivningen.

Informationen, som tjenesteyderne ifølge servicedirektivet skal give tjenestemodtagerne, skal være klar og entydig og skal gives, før indgåelsen af en kontrakt eller før leveringen af tjenesteydelsen, hvis der ikke foreligger en skriftlig kontrakt. Tjenesteydere må selv bestemme, hvordan og i hvilken form de giver informationen. Tjenesteydere kan frit vælge den bedst egnede og mest effektive måde at kommunikere på ud fra de oplysninger, de allerede giver, og de informationsmidler, de allerede anvender. Dette kan eksempelvis være information på internettet eller i brochurer eller andet informationsmateriale.

Bemyndigelsen forventes i første omgang udnyttet til at fastsætte regler om oplysningspligt i bekendtgørelse nr. 1353 af 11. december 2006 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer mv., bekendtgørelse nr. 532 af 18. juni 2003 om etablering og drift af renserier, bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand, bekendtgørelse nr. 922 af 5. december 1997 om miljøkrav i forbindelse med etablering og drift af autoværksteder m.v., bekendtgørelse nr. 1517 af 14. december 2006 om miljøregulering af visse aktiviteter, bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed, bekendtgørelse nr. 1515 af 14. december 2006 om visse listevirksomheders pligt til at udarbejde grønt regnskab, bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (risikobekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1507 af 13. december 2007 om bekæmpelse af rotter og bekendtgørelse nr. 1453 af 11. december 2007 om uddannelse af personer, der udfører borer på land.

Overtrædelse af oplysningspligten vil kunne strafbelægges i bekendtgørelser i medfør af den eksisterende bemyndigelse i lov om miljøbeskyttelse § 110, stk. 3, der allerede henviser til §§ 7-10.

Til nr. 5

Servicedirektivets artikel 13 indeholder en række bestemmelser, som nødvendiggør en ny bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om sagsbehandling. Det drejer sig om artikel 13, stk. 3 (sagsbehandlingsfrist) og artikel 13, stk. 5 (krav om kvittering), jf. de almindelige bemærkninger afsnit 3.

Det foreslås at indsætte en ny § 89 b, hvorefter ministeren bemyndiges til at fastsætte bestemmelser om sagsbehandlingen. Den foreslåede bestemmelse er formuleret således, at der kan fastsættes regler i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser. Den er i første omgang indsat med henblik på implementering af servicedirektivet. Hvis der ved senere direktivimplementeringer opstår behov for at fastsætte regler om sagsbehandling, vil hjemlen også kunne dække dette.

Angående fastsættelse og offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister forventes bestemmelsen udmøntet ved, at der på bekendtgørelsesniveau pålægges den sagsbehandlende myndighed (kommuner, regioner eller staten) at fastsætte og offentliggøre sagsbehandlingsfrister eksempelvis på myndighedens hjemmeside. Bemyndigelsen kan dog også bruges til at fastsætte sagsbehandlingstider direkte i bekendtgørelser.

Det vil endvidere fremgå af de relevante bekendtgørelser, at myndigheden kun kan forlænge den fastsatte frist én gang. Der er ingen krav i direktivet til længden af fristforlængelsen.

Som nævnt i afsnit 3 i de almindelige bemærkninger indeholder direktivet et princip om stiltiende accept som udgangspunkt, hvilket indebærer, at en tilladelse kan anses for givet, hvis ansøgeren ikke får svar inden for den fastsatte frist, medmindre der er fastsat en anden ordning, begrundet i tvingende almene hensyn. Det er vurderingen, at de gældende tilladelsesordninger er begrundet i tvingende almene hensyn, nemlig hensynet til beskyttelsen af miljøet.

Henset til, at en tilladelse ikke kan anses for meddelt, hvis fristen overskrides, vil en sådan bestemmelse ikke have nogen retsvirkninger. Bestemmelsen har således alene karakter af en ordensforskrift, som ansøgeren ikke kan støtte ret på. Årsagen til fristforlængelsen og forlængelsens varighed skal begrundes overfor ansøgeren inden udløbet af den oprindelige frist.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at der hurtigst muligt skal sendes en kvittering til ansøger i overensstemmelse med servicedirektivets artikel 13, stk. 5, samt krav om, at sagsbehandlingstiden og klage muligheden skal fremgå af kvitteringen, ligesom det vil skulle fremgå, om tjenesteyderen skal afvente en afgørelse fra myndigheden, uanset at sagsbehandlingsfristen overskrides (tilladelsesordning), eller om tjenesteyderen kan gå i gang, hvis myndigheden ikke har svaret inden for fristen (anmeldeordning).

Det foreslås endvidere, at der indsættes en ny § 89 c, der implementerer forpligtelsen i servicedirektivets artikel 28, stk. 7 for medlemsstaterne til at påse, at myndigheder i andre EU/EØS-lande har adgang til registre over tjenesteydere på lige vilkår med danske myndigheder.

Bestemmelsen forpligter både myndigheder og private virksomheder eller organisationer m.v., der fører registre over tjenesteydere, til at stille disse registre til rådighed over for myndigheder i andre EU/EØS-lande på lige vilkår med danske miljømyndigheder.

Der er med bestemmelsen ikke tiltænkt nogen ændring i forpligtelsen til at stille et register til rådighed, men alene en forpligtelse til, hvis det stilles til rådighed for danske myndigheder, at det også stilles til rådighed for myndigheder i andre EU/EØS-lande.

Til nr. 6

Bestemmelsen giver hjemmel til at strafbelægge overtrædelse af pligten til at stille registre til rådighed for myndigheder i andre EU/EØS-lande, når disse er tilgængelige for danske miljømyndigheder.

Til § 2

(Lov om kemiske stoffer og produkter)

Til nr. 1 og 2

Der henvises til bemærkningerne foran til § 1, nr. 3 og 5, (forslag til ny § 7 b og ny § 89 b i lov om miljøbeskyttelse), som indeholder tilsvarende bestemmelser.

Hjemlen til at fastsætte regler om oplysningspligt forventes i første omgang udnyttet i bekendtgørelse nr. 906 af 14. september 2009 om anvendelse af og kontrol med principper for god laboratoriepraksis (GLP) for kemiske stoffer og blandinger og GLP-inspektion samt gebyrer herfor, bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler og bekendtgørelse nr. 185 af 15. april 1981 om udbringning af bekæmpelsesmidler fra luftfartøjer.

Til nr. 3

Der indsættes en henvisning i § 59, stk. 4, til den foreslåede nye § 10 a, således at ministeren får en bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om straf i form af bøde eller fængsel, hvis tjenesteydere ikke overholder deres forpligtelse til at give visse oplysninger til tjenestemodtagere.

Til § 3

(Lov om landinspektørvirksomhed)

Til nr. 1

Det foreslås, at det i noten til lovens titel tilføjes, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og bestemmelser der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked.

Til nr. 2 og 3

Landinspektørloven har ikke hidtil indeholdt sagsbehandlingsregler eller frister for behandling af ansøgninger om beskikkelse. I forbindelse med gennemførelsen af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet foreslås det nu, at der fastsættes sådanne regler. Sagsbehandlingsreglerne vil finde anvendelse på ansøgninger om beskikkelse fra såvel ansøgere med dansk landinspektøreksamen som ansøgere med udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer, og reglerne vil give tjenesteyderne oplysning om behandlingen af deres ansøgninger. Direktiverne indeholder en række sagsbehandlingsregler, som det foreslås, bliver gennemført i bekendtgørelsesform. Sagsbehandlingsreglerne i direktiverne overlapper delvis hinanden og vil blive indarbejdet i sammenhæng. Direktiverne indeholder krav til myndighederne om at samarbejde i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om beskikkelse og om at videregive oplysninger til hinanden om deres lands tjenesteydere. Derfor foreslås det, at der fastsættes regler om myndighedernes ret og pligt til at stille oplysninger om deres lands tjenesteydere til rådighed for myndighederne i de andre lande.

De foreslåede bestemmelser bemyndiger miljøministeren til at gennemføre reglerne i artikel 13 i servicedirektivet. Efter direktivets artikel 13, stk. 1, skal tilladelsesprocedurer være klare og offentliggjort på forhånd, og procedurerne skal give ansøgerne sikkerhed for, at deres ansøgning vil blive behandlet objektivt og uvildigt. I direktivets artikel 13, stk. 3, er fastsat, at ansøgninger skal behandles hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig svarfrist, som er fastsat og offentliggjort på forhånd. Fristen skal først løbe fra det tidspunkt, hvor al dokumentation er fremsendt. Fristen kan forlænges én gang, hvis sagens kompleksitet berettiger hertil. Forlængelsen og dens varighed skal begrundes. Ifølge direktivets artikel 13, stk. 4 og 5, skal der for hver ansøgning fremsendes en kvittering for modtagelse med oplysninger om frist, klagemulighed og om, hvorvidt ansøgningen er accepteret stiltiende efter udløbet af en vis frist. De bestemmelser, som vil blive fastsat efter forslaget, skal gælde for behandling af ansøgninger fra såvel danske som udenlandske ansøgere.

Efter artikel 13, stk. 4, i servicedirektivet er den almindelige ordning, at tilladelsen eller autorisationen anses for givet, hvis myndighederne ikke træffer afgørelse inden udløbet af den offentliggjorte tidsfrist. Servicedirektivet tillader dog, at der kan fastsættes en anden ordning end stiltiende accept, hvis dette er begrundet i et alment tvingende hensyn.

Hensynet til fastlæggelsen af ejendomsgrænser og hensynet til rigtigheden i ejendomsregistreringen, som blandt andet danner grundlag for registrering af rettigheder over faste ejendomme i tingbogen, medfører, at landinspektørvirksomhed alene bør udføres af personer, som har de fornødne kvalifikationer. Ordningen med stiltiende accept er derfor ikke hensigtsmæssig til ansøgninger om beskikkelse som landinspektør. Det er derfor hensigten at fastsætte, at miljøministeren skal meddele beskikkelse som landinspektør, inden arbejdet påbegyndes.

Bestemmelserne bemyndiger ligeledes miljøministeren til at gennemføre artikel 51, dele af artikel 14, artikel 56, stk. 1, og artikel 56, stk. 2 i anerkendelsesdirektivet. Disse bestemmelser fastsætter frister for behandlingen af ansøgninger om beskikkelse, herunder en frist for fremsendelse af kvittering for

modtagelse af en ansøgning. Bestemmelserne indeholder endvidere regler om klageadgang, om muligheden for at fastsætte en prøvetid eller en egnethedsprøve for en ansøger fra et andet EU/EØS-land med utilstrækkelige erhvervsmæssige kvalifikationer og om myndighedernes gensidige oplysningspligter. Der henvises til de almindelige bemærkninger nr. 5.2.2., 5.2.3. og 5.2.4.

Efter den gældende lovs § 1, stk. 4, kan miljøministeren fastsætte bestemmelser om, at kravet om dansk landinspektørexamen bortfalder. Forslaget medfører, at denne bestemmelse bliver overflødig.

Til nr. 4

Efter landinspektørlovens § 1, stk. 5, 3. pkt., kan beskikkelse som landinspektør nægtes, hvis ansøgeren har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvilket vil sige beløb på 50.000 kr. og derover. I henhold til § 10 a kan miljøministeren eller den, miljøministeren bemyndiger dertil, frakende en landinspektør beskikkelsen, hvis den beskikkede landinspektør har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesorden 100.000 kr. og derover. Bestemmelserne blev begge indføjet i landinspektørloven ved lov nr. 936 af 27. december 1991 om ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation m.v. Bestemmelserne har til formål at hindre, at selvstændige erhvervsdrivende oparbejder store restancer til det offentlige i form af manglende momsafregninger eller skatteefterbetaling.

Hvis en praktiserende landinspektør får frakendt sin beskikkelse, kan det have meget store personlige konsekvenser for vedkommende, som herefter ikke kan udføre matrikulære arbejder, som efter landinspektørlovens § 4, stk. 1, kun må udføres af landinspektører med beskikkelse. Også i tilfælde, hvor landinspektøren driver virksomhed i form af landinspektørselskab, vil frakendelsen af beskikkelsen have store personlige konsekvenser for landinspektøren. Efter landinspektørlovens § 4 a, stk. 3 og 4, skal mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen i et landinspektørselskab ejes af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver virksomhed i selskabet, og praktiserende landinspektører med beskikkelse skal udgøre flertallet af medlemmerne i bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab. Efter lovens § 4 b skal hvert kontorsted ledes af en landinspektør med beskikkelse. Hvis en praktiserende landinspektør kommer i restance med f. eks. momsafregning, kan frakendelse af beskikkelsen betyde, at vedkommende må afhænde sine aktier. Vedkommende kan heller ikke lede et kontorsted, hvilket igen kan medføre, at et kontorsted ikke kan fungere som praktiksted for landinspektører under oplæring. Disse konsekvenser kan være meget indgribende og synes ikke proportionale med formålet, som er at lette inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Bestemmelserne i § 1, stk. 5, 3. pkt., og § 10 a foreslås således ophævet, idet formålet med bestemmelserne ikke findes at være proportionalt med indgrebet, jf. servicedirektivets artikel 9. I øvrigt har bestemmelsen i § 10 a kun været anvendt én gang og har ikke haft nogen nævneværdig praktisk betydning for inddrivelse af gæld hos landinspektører.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i nr. 18.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringen i nr. 7. Ændringen viser, at der findes undtagelser til reglen i stk. 1.

Til nr. 7

Det foreslåede stk. 2 gennemfører reglerne i servicedirektivets artikel 16. Forslaget giver personer eller

selskaber, som er etableret i et andet EU/EØS-land, umiddelbar adgang til at udføre matrikulære arbejder i Danmark, når disse udføres midlertidigt eller lejlighedsvis af personer eller

selskaber, som lovligt er etableret i et andet EU/EØS-land, og som er berettiget til at udføre et tilsvarende arbejde dér. I disse tilfælde kan arbejdet således udføres af personer, som ikke har beskikkelse som landinspektør. Afholdelse af skelforretninger i henhold til udstykningslovens §§ 35 - 37 kræver dog beskikkelse, der henvises til de almindelige bemærkninger nr. 4.

Enkelte steder i lovgivningen er fastsat, at andre arbejder end matrikulære arbejder skal udføres af en landinspektør. I bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen (fast ejendom) er eksempelvis fastsat, at visse dokumenter om opdeling i ejerlejligheder skal være attesteret af en landinspektør med beskikkelse, og i bygningsreglement 2008 afsnit 1.3.3., stk. 3, nr. 5, er fastsat, at kommunen kan forlange, at grundens størrelse eller et byggeris afsætning attesteres af en landinspektør. Servicedirektivets artikel 16 medfører, at arbejder af den art vil også kunne udføres i Danmark af personer og selskaber, som udfører matrikulære arbejder efter det foreslåede stk. 2, hvis de i øvrigt er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder i det land, hvori de er etableret.

Det skønnes, at matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, udgør ca. 20-30 % af de praktiserende landinspektørers arbejde. De øvrige landinspektørarbejder består af forskellige tekniske arbejder såsom bygningsafsætninger, opmålings- og kortlægningsarbejder, rådgivning m.m. Sidstnævnte arbejder kan også udføres af andre, som ikke har beskikkelse som landinspektør.

Det foreslåede stk. 3 gennemfører dele af artikel 7 og artikel 8 i anerkendelsesdirektivet. Efter det foreslåede stk. 3 skal personer og selskaber, som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder eller andre arbejder i Danmark, der efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, indgive en anmeldelse til miljøministeren, før arbejdet udføres første gang. Anmeldelsen skal fornyes én gang om året. Det foreslås, at miljøministeren fastsætter bestemmelser om anmeldelse og om anmeldelsens indhold.

Der vil således blive fastsat bestemmelser om, hvilken dokumentation der skal vedlægges anmeldelsen. I overensstemmelse med anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 1 og 2, kan der forlanges oplysninger om en eventuel erhvervsansvarsforsikring eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse i forbindelse med erhvervsansvar. Endvidere kan der fastsættes bestemmelser om dokumentation for nationalitet, bevis for etablering i en anden medlemsstat med en ret til at udøve sit erhverv dér og for erhvervsmæssige kvalifikationer. Hvis tjenesteyderen kommer fra et EU/EØS-land, hvor erhvervet ikke er lovreguleret, kan der forlanges dokumentation for, at vedkommende har udøvet erhvervet i sit etableringsland i mindst 2 år i løbet af de sidste 10 år.

I henhold til artikel 7, stk. 3, i anerkendelsesdirektivet skal en person, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver landinspektørvirksomhed i Danmark, udføre sin tjenesteydelse under den titel, som vedkommende anvender i det land, hvor tjenesteyderen er etableret, når der i hjemlandet findes en lovreguleret titel for den pågældende virksomhed. Titel anføres på hjemlandets officielle sprog eller et af dennes officielle sprog, således at man undgår enhver forveksling med værtsmedlemslandets titel. Hvis titlen ikke findes i hjemlandet, anfører tjenesteyderen på hjemlandets officielle sprog, hvilket uddannelsesbevis han har. Der vil blive fastsat bestemmelser efter forslaget i overensstemmelse hermed.

Det foreslåede stk. 4 angiver i hvilket omfang, bestemmelserne i loven finder anvendelse på personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2. Da tjenesteydere, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører landinspektørvirksomhed i Danmark, er etableret i deres hjemlande, skal de efterleve deres hjemlands lovgivning omkring selskaber og forsikring og lign, som ikke er direkte knyttet til selve udførelsen af deres tjenesteydelse.

Efter det foreslåede stk. 5 kan miljøministeren fastsætte regler om myndighedernes gensidige oplysningspligter. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 5.2.4.

Til nr. 8

Efter servicedirektivets artikel 22 skal tjenesteyderen give tjenestemodtagere en række oplysninger. Bestemmelser herom er gennemført ved lov om tjenesteydelser i det indre marked og i markedsføringsloven. Derudover vil der skulle fastsættes særlige bestemmelser om oplysninger, som landinspektører skal give deres klienter. Landinspektører skal oplyse om kontaktoplysninger og den faglige organisation eller lignende organ, som de er registreret i. Hvis klienten anmoder om det, vil landinspektøren også skulle oplyse om de regler, der gælder for udførelsen af erhvervet, og om hvordan klienten får adgang til dem. Bestemmelserne vil omfatte såvel praktiserende landinspektører som personer og selskaber, som er etableret i et andet EU/EØS-land eller i et andet land, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v. i Danmark. Den erhvervsmæssige titel, som vedkommende anvender, og i hvilket EU/EØS-land tilladelsen til anvendelsen af titlen er givet, vil endvidere skulle oplyses. Der fastsættes bestemmelser i overensstemmelse hermed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 og 10

I henhold til anerkendelsesdirektivets artikel 5, stk. 3, er en person, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver sit erhverv i et andet EU-medlemsland end det land, hvor vedkommende er etableret, underlagt de faglige, fagretlige eller administrative adfærdsregler, der er direkte knyttet til de erhvervsmæssige kvalifikationer. De er endvidere underlagt de disciplinærbestemmelser, som gælder for personer i det land, hvor vedkommende midlertidigt eller lejlighedsvis udøver det samme erhverv. I overensstemmelse hermed foreslås det, at landinspektørlovens § 5 om landinspektørers habilitet og § 7 om god landinspektørskik også finder anvendelse på personer og selskaber, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v. i Danmark.

Til nr. 11

Efter landinspektørlovens § 8, stk. 1, finder straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv m.v. tilsvarende anvendelse på landinspektører med beskikkelse. Som nævnt i bemærkningerne til § 3, nr. 9 og 10, er personer, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver deres erhverv i et andet EU-medlemsland end det land, hvor vedkommende er etableret, underlagt de disciplinærbestemmelser, som gælder for personer i det land, hvor de midlertidigt og lejlighedsvis udøver deres erhverv. Det foreslås derfor, at landinspektørlovens § 8, stk. 1, også skal omfatte personer, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v. Landinspektørlovens § 8, stk. 4, medfører, at også selskaber som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v., vil kunne straffes for overtrædelse af de nævnte bestemmelser i straffeloven.

Til nr. 12

Efter forslagets nr. 7 skal personer og selskaber, som er etableret i et andet EU/EØS-land, og som agter at udføre matrikulære arbejder midlertidigt eller lejlighedsvis i Danmark, indgive en anmeldelse til miljøministeren, før de påbegynder arbejdet første gang. Efter forslagets § 3, nr. 9, skal personer, som er etableret i et andet EU/EØS-land, og som udfører matrikulære arbejder midlertidigt eller lejlighedsvis i Danmark, overholde habilitetsreglerne i landinspektørlovens § 5.

Ændringen af § 8, stk. 2, medfører, at også overtrædelse af disse bestemmelser kan sanktioneres.

Til nr. 13

Efter forslagets § 3, nr. 8, skal såvel praktiserende landinspektører som tjenesteydere, der agter mid-

lertidigt eller lejlighedsvis at udøve landinspektørvirksomhed i Danmark, give deres klienter en række oplysninger. Der vil blive fastsat bestemmelser om oplysningspligtens indhold. Efter forslaget kan der fastsættes sanktioner, hvis disse bestemmelser ikke overholdes.

Til nr. 14

Som nævnt i bemærkninger til § 3, nr. 9 og 10, er personer, som midlertidigt eller lejlighedsvist udøver deres erhverv i et andet EU/EØS-land end det land, hvor vedkommende er etableret, underlagt de disciplinærbestemmelser, som gælder for personer i det land, hvor de midlertidigt eller lejlighedsvis udøver deres erhverv. Det foreslås derfor, at landinspektørlovens § 9 a, stk. 1 og 2, om indbringelse af klager over landinspektører for Landinspektørnævnet, også skal omfatte personer og selskaber, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v.

Til nr. 15

Som nævnt i bemærkningerne til § 3, nr. 9 og 10, er personer, som midlertidigt eller lejlighedsvist udøver deres erhverv i et andet EU/EØS-land end det land, hvor vedkommende er etableret, underlagt de disciplinærbestemmelser, som gælder for personer i det land, hvor de midlertidigt eller lejlighedsvis udøver deres erhverv. Det foreslås derfor, at landinspektørlovens § 10, stk. 1, om sanktioner for tilsidesættelse af de pligter, som stillingen som landinspektør medfører, også skal omfatte personer og selskaber, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder m.v. i Danmark.

Som nævnt i bemærkningerne til § 3, nr. 7, er det enkelte steder i lovgivningen fastsat, at andre arbejder end matrikulære arbejder skal udføres af en landinspektør. Det er endvidere nævnt, at sådanne arbejder også kan udføres af personer eller selskaber, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder i Danmark.

Landinspektørnævnet behandler klager over, at landinspektører ved udøvelsen af deres virksomhed tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører, og nævnet behandler udover klager over landinspektørers udførelse af matrikulære arbejder, klager over udførelsen af andre arbejder, som også skal udføres af en landinspektør, samt klager over udførelsen af arbejder, som normalt og naturligt udføres af landinspektører. Forslaget medfører, at nævnet også kan behandle klager vedrørende personer eller selskaber, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører sådanne andre arbejder end matrikulære arbejder. Landinspektørnævnet vil således kunne behandle klager over tilsidesættelse af pligterne som landinspektør, uanset om klagen vedrører en praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab eller vedrører en person eller selskab, som midlertidigt eller lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder i henhold til den foreslåede § 4, stk. 2, eller andre arbejder, der normalt og naturligt udføres af landinspektører. Forslaget medfører således ingen ændring af de former for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør, som Landinspektørnævnet kan behandle klager over.

Til nr. 16

Efter landinspektørlovens § 10, stk. 2, kan Landinspektørnævnet frakende landinspektører beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre, såfremt den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidigt vil udøve virksomheden på forsvarlig måde. For så vidt angår personer, som er etableret i et andet EU/EØS-land, men midlertidigt eller lejlighedsvis i Danmark udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, der normalt udføres af landinspektører, og som ikke har beskikkelse som landinspektør, vil Landinspektørnævnet alene kunne frakende disse personer og de selskaber, hvori de udøver deres erhverv, retten til at udføre matrikulære arbejder i Danmark. Denne ret kan, ligesom beskikkelse som landinspektør, frakendes på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Det foreslås, at dette skal fremgå af det nye § 10, stk. 4.

Til nr. 17

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 16.

Til nr. 18

Som nævnt i bemærkningerne til § 3, nr. 5, foreslås lovens § 10 a ophævet.

Til nr. 19

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 16 og nr. 18.

Til nr. 20

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 16.

Til nr. 21

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 18.

Til nr. 22

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 16.

Til nr. 23

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne i § 3, nr. 7.

Til § 4

(Lov om sommerhuse og camping m.v.)

Til nr. 1

Bestemmelsen er ny og har til formål at give ministeren bemyndigelse til at implementere servicedirektivets bestemmelser, herunder om definitioner, oplysningspligt og sagsbehandlingsfrist. Der henvises til bemærkningerne foran til § 1, nr. 3 og 5 (forslag til ny § 7 b og ny § 89 b i lov om miljøbeskyttelse), som indeholder tilsvarende bestemmelser.

De af sommerhusloven og campingreglementet omhandlede sager har stor betydning for beskyttelsen af landets rekreative arealer mod pres for udlæg af nye sommerhusområder og for sikring mod omgåelse af de hensyn, der ligger bag Justitsministeriets erhvervslovgivning, der er beskyttet af den såkaldte »sommerhusprotokol«. Disse regler har bl.a. til formål at gøre det muligt for den almindelige danske borger at erhverve sommerhus i Danmark.

Sikringen af hensynene bag loven indebærer, at praksis særligt på By- og Landskabsstyrelsens sagsområde er restriktiv, idet der som altovervejende hovedregel ikke meddeles tilladelse til udlejning til ferie- og fritidsformål, bortset fra de særlige tilfælde, som har været forudsat siden lovens vedtagelse i 1972. Praksis er lempeligere på campingområdet, selv om hovedparten af Danmarks campingpladser ligger i kystnærhedszonen og en væsentlig del er beliggende kystnært i landskabeligt værdifulde og sårbare områder.

Af disse grunde er det fundet nødvendigt at opretholde tilladelsesordningen, således at princippet om stiltiende accept fraviges på sommerhus- og campingområdet.

Hjemlen til at fastsætte regler om sagsbehandling og oplysningspligt forventes udmøntet i en ny bekendtgørelse, for så vidt angår sager efter sommerhusloven, hvor By- og Landskabsstyrelsen er 1. instans. For de øvrige sager, hvor kommunerne er 1. instans, forventes hjemlen til at fastsætte regler om sagsbehandling og oplysningspligt udnyttet ved revision af bekendtgørelse nr. 273 af 21. marts 2007 om tilladelse til udlejning af arealer til campering og om indretning og benyttelse af campingpladser (campingreglementet).

Med hensyn til fastsættelse af sagsbehandlingsfrister forventes bestemmelsen udmøntet ved, at der i ovennævnte bekendtgørelser pålægges den sagsbehandlende myndighed at offentliggøre sagsbehandlingsfrister på myndighedens hjemmeside. Bemyndigelsen kan dog også bruges til at fastsætte sagsbehandlingsfrister direkte i de nævnte bekendtgørelser.

Til nr. 2

Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelsen at påse overholdelsen af de fastsatte regler om sagsbehandling og oplysningspligt.

Til nr. 3

Bestemmelsen giver bemyndigelse til at fastsætte straf for ejere og brugere, der ikke opfylder deres oplysningspligt, og vil blive udmøntet i de under nr. 1 angivne bekendtgørelser.

Til § 5

(Lov om naturbeskyttelse)

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne foran til § 1, nr. 3 (forslag til ny § 7 b i lov om miljøbeskyttelse), som indeholder tilsvarende bestemmelse.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om oplysningspligt forventes i første omgang udnyttet til at fastsætte regler om oplysningspligt for konservatorer omfattet af bekendtgørelse nr. 925 af 8. november 1994 om erhvervsmæssig konservering af visse dyrearter.

Overtrædelse af oplysningspligten vil kunne strafbelægges i bekendtgørelser i medfør af den eksisterende bemyndigelse i § 89, stk. 3.

Til § 6

(Lov om jagt og vildtforvaltning)

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne foran til § 1, nr. 3 (forslag til ny § 7 b i lov om miljøbeskyttelse), som indeholder tilsvarende bestemmelser.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om oplysningspligt forventes i første omgang udnyttet til at fastsætte regler om oplysningspligt for konservatorer omfattet af bekendtgørelse nr. 925 af 8. november 1994 om erhvervsmæssig konservering af visse dyrearter, og for våbenkursuslærere og buejagtkursuslærere omfattet af bekendtgørelse nr. 1008 af 4. juli 2007 om jagttegn og bekendtgørelse nr. 869 af 4. juli 2007 om buejagt.

Overtrædelse af oplysningspligten vil kunne strafbelægges i bekendtgørelser i medfør af den eksisterende bemyndigelse i § 54, stk. 3.

Til § 7

Bestemmelsen fastsætter, at loven træder i kraft den 28. december 2009, som er fristen for implementering af servicedirektivet.

Der er ikke fastsat overgangsregler med hensyn til bemyndigelserne til at fastsætte bestemmelser om tjenesteyderes oplysningspligt over for tjenestemodtagere, idet oplysningspligten tidligst kan træde i kraft den 28. december 2009 og ikke finder anvendelse med tilbagevirkende kraft. Oplysningspligten gælder også for tjenesteydere, der allerede har en tilladelse, idet pligten kun gælder fremadrettet.

Loven sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 507 af 17. juni 2008, § 1 i lov nr. 509 af 17. juni 2008 og senest ved § 1 i lov nr. 513 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EF-fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40), som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse, (EU-Tidende 2003 nr. L 156, side 17), Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald, (EF-Tidende 1991 nr. L 78, side 32), Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, (EF-Tidende 1991 nr. L 375, side 1), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006 (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1882/2003/EF

1. I *fodnote 1* til lovens titel ændres »(EU-Tidende 2006 nr. L 266, side 1) og« til: » (EU-Tidende 2006 nr. L 266, side 1),« og efter »(EU-Tidende 2008 nr. L 312, side 3)« indsættes: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36)«.

af 29. september 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald, (EF-Tidende 1994 nr. L 365, side 10), Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, (EF-Tidende 1996 nr. L 257, side 26), Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, (EF-Tidende 1997 nr. L 10, side 13), Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald, (EF-Tidende 1999 nr. L 182, side 1), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/53/EF af 18. september 2000 om udrangerede køretøjer, (EF-Tidende 2000, nr. L 269, side 34), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF af 27. januar 2003 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), (EU-Tidende 2003 nr. L 37, side 24), direktiv 2003/108/EF af 8. december 2003 om ændring af direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), (EU-Tidende 2003 nr. L 345, side 106), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF, (EU-Tidende 2006 nr. L 266, side 1) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EU-Tidende 2008 nr. L 312, side 3).«

§ 7 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om den ansvarliges pligt til for egen regning at gennemføre egenkontrol af virksomheder, anlæg og indretninger m.v. eller for egen regning at lade egenkontrollen gennemføre af sagkyndige, herun-

2. § 7 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om autorisationsordninger, der vedrører gennemførelsen af egenkontrol, herunder om hvilke opgaver der skal udføres af de autoriserede personer, og om administration af autorisati-

der af autoriserede, akkrediterede eller lignende sagkyndige og tilsvarende laboratorier.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om autorisationsordninger, der vedrører gennemførelsen af egenkontrol, herunder om hvilke opgaver der skal udføres af de autoriserede personer, og om administration af autorisationsordninger. Ministeren kan ligeledes fastsætte nærmere regler om tildeling samt tilbagekaldelse af autorisationer, herunder om at tilbagekaldelse skal kunne forlanges indbragt for domstolene, og om kontrol med det eftersyn, som de autoriserede personer udøver. Autorisation kan nægtes, såfremt den pågældende har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover, og autorisation kan tilbagekaldes, såfremt den autoriserede har forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover eller gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. Afgørelse om nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisation skal indeholde oplysning om adgangen til at begære afgørelsen indbragt for domstolene og fristen herfor.

Stk. 3.

§ 17.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om rottebekæmpelse, herunder om kommunalbestyrelsens opgaver efter stk. 1 og grundejernes forpligtelser efter stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at personer eller virksomheder, der udfører rottebekæmpelse, skal være autoriserede, herunder at autorisation kan nægtes og tilbagekaldes, såfremt den pågældende har betydelig forfalden gæld til det offentlige eller gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. I forbindelse med nægtelse af autorisation forstås ved betydelig forfalden gæld til det offentlige beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. og

onsordninger. Ministeren kan ligeledes fastsætte nærmere regler om tildeling samt tilbagekaldelse af autorisationer, herunder om at tilbagekaldelse skal kunne forlanges indbragt for domstolene, og om kontrol med det eftersyn, som de autoriserede personer udøver. Autorisation kan tilbagekaldes, såfremt den autoriserede gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. Afgørelse om tilbagekaldelse af autorisation skal indeholde oplysninger om adgangen til at begære afgørelsen indbragt for domstolene og fristen herfor.«

3. Efter § 7 a indsættes:

»§ 7 b. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

4. § 17, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om rottebekæmpelse, herunder om kommunalbestyrelsens opgaver efter stk. 1 og grundejernes forpligtelser efter stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at personer eller virksomheder, der udfører rottebekæmpelse, skal være autoriserede, herunder at autorisation kan nægtes og tilbagekaldes, såfremt den pågældende gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed. Afgørelse om tilbagekaldelse skal indeholde oplysning om adgangen til at begære en tilbagekaldelse indbragt for domstolene og om fristen herfor.«

derover. I forbindelse med tilbagekaldelse af autorisation forstås ved betydelig forfalden gæld til det offentlige beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. Afgørelse om tilbagekaldelse skal indeholde oplysning om adgangen til at begære en tilbagekaldelse indbragt for domstolene og om fristen herfor.

Stk. 4.

§ 110. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder § 15 b, stk. 2, § 19, stk. 1 eller 2, § 20, § 22 og § 23, § 27, stk. 1 eller 2, § 28, stk. 4, § 43, § 45, stk. 4, § 50, stk. 1, § 50 a, stk. 1 eller 2, og § 72 a,
- 2)

5. Efter § 89 a indsættes:

»**§ 89 b.** Miljøministeren fastsætter regler om sagsbehandlingen i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.

§ 89 c. Den, der fører et register over tjenesteydere, der er tilgængeligt for danske miljømyndigheder, skal stille dette til rådighed for myndigheder i andre EU/EØS-lande på samme vilkår.«

6. I § 110, stk. 1, nr. 1, ændres »og § 72 a« til: »§ 72 a eller § 89 c«.

§ 2

I lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006, som ændret ved § 4 i lov nr. 172 af 12. marts 2008, § 3 i lov nr. 173 af 12. marts 2008, § 25 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og § 1 i lov nr. 97 af 10. februar 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes i *kapitel 2*:

»**§ 10 a.** Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjeneste- modtagere.«

2. Efter § 51 b indsættes i *kapitel 10*:

§ 59.

Stk. 4. I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, § 7 a, § 10, stk. 4 og 5, § 12, stk. 1, 2 og 5, § 13, stk. 2, § 15, § 15 c, § 22, stk. 2-4, § 22 a, § 22 b, § 23, § 24, stk. 4, § 26, § 27, § 30, § 30 a, § 30 b, § 30 c, § 30 e, § 31, § 32, § 32 a, § 32 c, § 33, stk. 3, § 33, stk. 8, § 35, stk. 6, § 36, stk. 2, § 37, § 37 a, § 38, stk. 3, § 38 a, § 38 b, § 38 c, § 39, § 41, § 42, § 43 og § 47 a, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i 2 år under omstændigheder som beskrevet i stk. 2.

§ 1.

Stk. 4. Kravet i stk. 2, nr. 3, om dansk landinspektøreksamen bortfalder, i det omfang dette har hjemmel i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af miljøministeren. Miljøministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra stk. 2, nr. 4.

Stk. 5. Beskikkelse kan nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den

»§ 51 c. Miljøministeren fastsætter regler om sagsbehandlingen i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.«

3. I § 59, *stk. 4*, indsættes efter »§ 10, stk. 4 og 5,«: »§ 10 a,«.

§ 3

I lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 84 af 10. februar 2006, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005 nr. L 255, side 22, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36.«

2. I § 1, *stk. 4*, udgår »eller ved bestemmelser fastsat af miljøministeren«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Miljøministeren fastsætter regler om behandling af ansøgninger om beskikkelse som

pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve virksomheden som landinspektør på forsvarlig måde. Endelig kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. og derover.

§ 3.

Stk. 2. En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt efter § 10, stk. 2, § 10 a eller straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres til miljøministeren.

§ 4.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Stk. 3. Kommuner, herunder amtskommuner, kan dog med samtykke fra miljøministeren lade matrikulære arbejder udføre af landinspektører

landinspektør, herunder for personer der har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, der søger om beskikkelse i Danmark, samt om personer, der er beskikket som landinspektør i Danmark og søger om tilladelse til at udøve denne virksomhed i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 7. De oplysninger, som kan udveksles, skal være nødvendige for, at miljøministeren og myndighederne i de nævnte lande kan varetage deres opgave med henblik på at opfylde Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 8.

4. § 1, stk. 5, 3. pkt., der bliver stk. 8, 3. pkt., ophæves.

5. I § 3, stk. 2, udgår »§ 10 a«.

6. § 4, stk. 1, affattes således:

»Matrikulære arbejder må kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med landinspektørbeskikkelse, jf. dog stk. 2.«

7. I § 4 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Matrikulære arbejder må dog også udføres midlertidigt eller lejlighedsvis af personer eller selskaber, som er etableret i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder

ansat under kommunen, når særlige forhold taler derfor.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at miljøministeren lader særlige matrikulære arbejder udføre af landinspektører, der er ansat i Kort- og Matrikelstyrelsen.

Stk. 5. Miljøministeren kan i øvrigt fravige bestemmelserne i stk. 1, når særlige forhold taler derfor.

dér. Afholdelse af skelforretninger i henhold til udstykningslovens §§ 35 - 37 kræver dog beskikelse efter § 1.

Stk. 3. Personer eller selskaber, der agter at udføre matrikulære arbejder i henhold til stk. 2, skal indgive en skriftlig anmeldelse til miljøministeren, inden erhvervsudøvelsen påbegyndes første gang. Miljøministeren fastsætter regler om anmeldelsen.

Stk. 4. Denne lovs bestemmelser finder anvendelse på personer og selskaber, der er omfattet af stk. 2, i det omfang det fremgår af de enkelte bestemmelser.

Stk. 5. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i Danmark i henhold til stk. 2, samt personer, som er beskikket i Danmark, og som agter midlertidigt eller lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Oplysningerne udveksles i overensstemmelse med kravene i § 1, stk. 7.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 7-10.

§ 4 a. *Stk. 1-6.*

§ 4 c. *Stk. 1-3.*

§ 5. *Stk. 1-5.*

8. Efter § 4 d indsættes:

»§ 4 e. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om, hvilke oplysninger praktiserende landinspektører, landinspektørselskaber og personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2, skal give til deres klienter om deres virksomhed.«

9. I § 5 indsættes som *stk. 6*:

»Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.«

§ 7.

Stk. 1.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber.

10. I § 7, *stk. 2*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt på personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

§ 8. Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 finder tilsvarende anvendelse på landinspektører med beskikkelse.

Stk. 2.

11. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter »med beskikkelse«: »og på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

§ 8.

Stk. 1.

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, § 4 a, stk. 1, 3 eller 4, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1 eller 2.

12. § 8, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1 eller 3, § 4 a, stk. 1, 3 eller 4, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1, 2 eller 6.«

§ 8.

Stk. 1.

Stk. 2.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 5 og 6, og § 4 c, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

13. I § 8, *stk. 3*, ændres »og § 4 c, stk. 2,« til: »§ 4 c, stk. 2, samt § 4 e«.

§ 9 a. Klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kan indbringes for Landinspektørnævnet. Tilsvarende gælder for klager vedrørende landinspektørselskaber.

Stk. 2.

14. I § 9 a, *stk. 1*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt for personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2«.

§ 10.

Stk. 1.

Stk. 2.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber.

15. I § 10, *stk. 3*, indsættes efter »landinspektørselskaber«: »samt på personer og selskaber, der

Stk. 4. Nævnets afgørelser efter stk. 1-3 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende.

§ 10 a. Miljøministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan frakende landinspektøren beskikkelsen, såfremt den pågældende har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås et beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. Frakendelse kan ske på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

§ 11. En i henhold til § 10, stk. 2, og § 10 a truffen afgørelse kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2.

§ 11.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg efter § 10, stk. 2, har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som landinspektør. Såfremt nævnets afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 11.

Stk. 4. Begæring om sagsanlæg efter § 10 a har ikke opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling skal have adgang til at udøve landinspektørvirksomheden. Ankes en dom,

udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2«.

16. I § 10 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

Stk. 4. I tilfælde som nævnt i stk. 2 kan Landinspektørnævnet frakende personer eller selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2 retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark. Retten kan frakendes på tid fra 1-5 år eller indtil videre.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

17. I § 10, *stk. 4*, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

18. § 10 a ophæves.

19. I § 11, *stk. 1*, ændres »§ 10, stk. 2, og § 10 a« til: »§ 10, stk. 2 eller 4,«.

20. I § 11, *stk. 3*, ændres »§ 10, stk. 2,« til: »§ 10, stk. 2 eller 4,«.

21. § 11, *stk. 4*, ophæves.

hvorved en tilbagekaldelse ikke findes lovlig, kan den ret, der har afsagt dommen, eller den ret, hvortil sagen er indbragt, bestemme, at landinspektørvirksomheden ikke må drives under ankesagens behandling.

§ 12. En i henhold til § 10, stk. 2, og § 10 a foretagen frakendelse kan til enhver tid efter ansøgning ophæves af den myndighed, der har truffet afgørelsen. Er frakendelse sket indtil videre, og afslår myndigheden ansøgning om ophævelse af frakendelse, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt der er forløbet 5 år efter frakendelse og mindst 2 år efter, at generhvervelse af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 14. Lovens bestemmelser for praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse finder tilsvarende anvendelse for landinspektører, der med særlig tilladelse i henhold til § 4, stk. 3 og 5, udfører matrikulært arbejde.

22. § 12 affattes således:

»§ 12. Landinspektørnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en frakendelse i henhold til § 10, stk. 2 eller 4. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår nævnet ansøgningen om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. Det er en betingelse, at der er forløbet mindst 5 år siden frakendelsen og mindst 2 år siden, at generhvervelse af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. Tilsvarende gælder ved frakendelse af retten til at udføre matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.«

23. I § 14 ændres »§ 4, stk. 3 og 5,« til: »§ 4, stk. 7 og 9,«.

§ 4

I lov om sommerhuse og camping m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 21. juni 2007, som ændret ved § 3 i lov nr. 391 af 25. maj 2009, foretages følgende ændringer:

§ 2. Stk. 1- 2.

1. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Miljøministeren fastsætter sagsbehandlingsregler for meddelelse af tilladelse efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf, samt regler om pligt for ejere og brugere omfattet af sådanne tilladelser til at give oplysninger til tjenestemodtagere i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser.«

§ 10 a.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen påser overholdelsen af de regler, der er fastsat med hjemmel i § 2, stk. 2, og § 3, jf. § 1, stk. 1, nr. 3, og stk. 3.

§ 10 b.

Stk. 2. I forskrifter, som fastsættes i henhold til § 3, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

2. I § 10 a, stk. 2, indsættes efter »§ 2, stk. 2«: »og 3«.

3. § 10 b, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* I forskrifter, som fastsættes i henhold til § 2, stk. 3, og § 3, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.«

§ 5

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 30 indsættes:

»**§ 30 a.** Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

§ 6

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 930 af 24. september 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 52 a indsættes:

»**§ 52 b.** Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om tjenesteyderes forpligtelse til at give oplysninger til tjenestemodtagere.«

§ 7

Loven træder i kraft den 28. december 2009.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, første og tredje punktum og artikel 55,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det Europæiske Fællesskab har som mål at skabe stadig tættere bånd mellem de europæiske stater og folk og at sikre økonomiske og sociale fremskridt. I henhold til traktatens artikel 14, stk. 2, indebærer det indre marked et område uden indre grænser med fri bevægelighed for tjenesteydelser. I traktatens artikel 43 sikres etableringsfriheden. I henhold til traktatens artikel 49 er der i Fællesskabet ret til fri udveksling af tjenesteydelser. En fjernelse af hindringerne for udviklingen af servicevirksomhed mellem medlemsstaterne er et vigtigt middel til at styrke integrationen af de europæiske folk og fremme afbalancerede og bæredygtige fremskridt på det økonomiske og det sociale område. Ved fjernelsen af sådanne barrierer er det vigtigt at sikre, at udviklingen af servicevirksomhed bidrager til opfyldelsen af de mål, der er fastsat i traktatens artikel 2, nemlig i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.

(2) Et konkurrencedygtigt marked for tjenesteydelser er vigtigt til fremme af økonomisk vækst og jobskabelse i Den Europæiske Union. På nuværende tidspunkt hindrer en lang række barrierer på det indre marked tjenesteyderne, specielt små og mellemstore virksomheder (SMV'er), i at udstrække deres aktiviteter ud over de nationale grænser og drage fuld fordel af det indre marked. Dette svækker konkurrenceevnen på verdensplan for Den Europæiske Unions tjenesteydere. Et frit marked, som tvinger medlemsstaterne til at fjerne restriktionerne for grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser, samtidig med at den nødvendige gennemsigelighed og information over for forbrugerne øges, ville give forbrugerne et større udvalg og en bedre service til lavere priser.

(3) I Kommissionens rapport »Status over det indre marked for tjenester« opregnes en lang række hindringer, der står i vejen for eller hæmmer udviklingen af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, især tjenesteydelser, som udføres af SMV'er, der spiller en fremtrædende rolle i servicesektoren. Rapporten konkluderer, at ti år efter måldatoen for gennemførelsen af det indre marked er der stadig stor afstand mellem visionen om et økonomisk integreret EU og den virkelighed, de europæiske borgere og tjenesteydere oplever. Hindringerne berører mange forskellige former for servicevirksomhed og alle etaper i tjenesteydernes virksomhed, og der er mange lighedspunkter mellem dem, bl.a. at de ofte skyldes administrative byrder, den retsusikkerhed, der er forbundet med grænseoverskridende virksomhed, og manglende tillid mellem medlemsstaterne.

(4) Da tjenesteydelser er drivkraften bag den økonomiske vækst og tegner sig for 70 % af BNI og af beskæftigelsen i de fleste medlemsstater, indvirker denne opsplitning af det indre marked negativt på hele EU's økonomi, især på SMV'ernes konkurrenceevne og arbejdstagernes mobilitet, og forhindrer

forbrugerne i at få adgang til et større udvalg af tjenesteydelser til konkurrencedygtige priser. Det er vigtigt at påpege, at servicesektoren især er en central beskæftigelsessektor for kvinder, og at de derfor vil kunne drage stor nytte af de nye muligheder, som gennemførelsen af det indre marked for tjenesteydelser frembyder. Europa-Parlamentet og Rådet har fremhævet, at fjernelsen af de retlige hindringer for oprettelsen af et egentligt indre marked er et meget vigtigt led i gennemførelsen af det mål, der blev fastsat af Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000, nemlig at forbedre beskæftigelsen og den sociale samhørighed og sikre en bæredygtig økonomisk vækst for at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden inden år 2010 med flere og bedre job. Fjernelse af disse hindringer, samtidig med at man sikrer en europæisk social model af høj standard, er således en afgørende forudsætning for at overvinde de vanskeligheder, der er opstået i forbindelse med gennemførelsen af Lissabon-strategien, og for at sætte skub i EU's økonomi, især hvad angår beskæftigelse og investeringer. Det er derfor vigtigt at gennemføre et indre marked for tjenesteydelser, hvor der er ligevægt mellem markedsåbning og bevarelse af offentlige tjenesteydelser og arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder samt forbrugerrettigheder.

(5) Det er derfor nødvendigt at fjerne hindringerne for tjenesteyderes ret til frit at etablere sig i medlemsstaterne og for den frie bevægelighed for tjenesteydelser mellem medlemsstaterne og garantere tjenestemodtagere og tjenesteydere den retssikkerhed, der er påkrævet, for at de reelt kan udøve disse to grundlæggende traktatfæstede friheder. Da hindringerne for det indre marked for tjenesteydelser berører både erhvervsdrivende, der ønsker at etablere sig i andre medlemsstater, og erhvervsdrivende, der udfører en tjenesteydelse i en anden medlemsstat uden at være etableret dér, er det nødvendigt at give tjenesteydere mulighed for at udvikle deres servicevirksomhed i det indre marked enten ved at etablere sig i en anden medlemsstat eller ved at benytte sig af den frie bevægelighed for tjenesteydelser. Tjenesteydere bør kunne vælge mellem disse to friheder, alt efter hvilken vækststrategi de har i den enkelte medlemsstat.

(6) Det er ikke muligt at overvinde disse hindringer udelukkende ved at forlade sig på direkte anvendelse af traktatens artikel 43 og 49, da det ville være ekstremt vanskeligt for de nationale myndigheder og Fællesskabets institutioner at gennemføre traktatbrudsprocedurer mod de pågældende medlemsstater i hvert enkelt tilfælde, især efter udvidelsen, og da mange hindringer kun kan fjernes gennem en forhåndskoordinering af de nationale lovgivninger, bl.a. ved at etablere et administrativt samarbejde. Som Europa-Parlamentet og Rådet har erkendt, må et ægte indre marked for tjenesteydelser opnås ved hjælp af et lovgivningsinstrument på fællesskabsplan.

(7) Dette direktiv opstiller en generel retlig ramme, der kommer en lang række tjenesteydelser til gode, samtidig med at der tages hensyn til de særlige kendetegn ved hver enkelt form for virksomhed og erhverv og disses reguleringsordninger. Denne ramme er baseret på en dynamisk og selektiv tilgang, der består i først at fjerne de hindringer, der hurtigt kan ryddes af vejen, og derefter for de øvrige hindringer at igangsætte en procedure med evaluering, høring og supplerende harmonisering af specifikke aspekter med henblik på at muliggøre en gradvis og samordnet modernisering af de nationale ordninger for regulering af servicevirksomhed, hvilket er absolut nødvendigt for at gennemføre et ægte indre marked for tjenesteydelser inden 2010. Der bør indføres en afbalanceret kombination af foranstaltninger, der omfatter målrettet harmonisering, administrativt samarbejde, fri udveksling af tjenesteydelser og tilskyndelse til udarbejdelse af adfærdskodekser på bestemte områder. Denne koordinering af de nationale lovgivninger bør sikre et højt niveau af retlig integration i Fællesskabet og i høj grad tilgodesee almene hensyn, især beskyttelse af forbrugerne, hvilket er absolut nødvendigt for at skabe tillid mellem medlemsstaterne. Dette direktiv tilgodeser også andre almene hensyn, herunder beskyttelse af miljøet, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed samt nødvendigheden af at overholde de arbejdsretlige regler.

(8) Bestemmelserne i dette direktiv vedrørende etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser bør kun finde anvendelse i det omfang, den pågældende virksomhed er åben for konkurrence, og de forpligter derfor ikke medlemsstaterne til enten at liberalisere tjenesteydelser af almen økonomisk

interesse eller at privatisere offentlige organer, der udfører sådanne tjenesteydelser, eller at afskaffe eksisterende monopoler vedrørende andre aktiviteter eller en række distributionstjenester.

(9) Dette direktiv finder kun anvendelse på de krav, som indvirker på adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed. Det finder ikke anvendelse på krav såsom færdselsregler, regler om arealudvikling og -anvendelse, by- og landplanlægning, bygningsstandarter samt administrative sanktioner, der pålægges for manglende overholdelse af sådanne regler, der ikke specifikt regulerer eller indvirker på servicevirksomheden, men som skal overholdes af tjenesteyderne under udøvelsen af deres erhvervsvirksomhed på samme måde som af enkeltpersoner, der handler som privatpersoner.

(10) Dette direktiv omhandler ikke krav vedrørende en række tjenesteyderes adgang til offentlige økonomiske midler. Der er bl.a. tale om krav, der omfatter betingelser, som skal opfyldes, for at tjenesteydere kan modtage offentlige økonomiske midler, herunder specifikke kontraktbestemmelser, især kvalitetsnormer, der skal overholdes som betingelse for at modtage offentlige økonomiske midler, f.eks. på det sociale område.

(11) Dette direktiv griber ikke ind i foranstaltninger truffet af medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten med hensyn til beskyttelse eller fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme, herunder finansiering af sådanne aktiviteter. Direktivet er ikke til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres grundlæggende regler og principper for pressefrihed og ytringsfrihed. Direktivet berører ikke medlemsstaternes lovgivning om forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet eller andre forhold som dem, der er nævnt i traktatens artikel 13.

(12) Dette direktiv har til formål at skabe en retlig ramme for at sikre etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, og det hverken harmoniserer eller berører strafferetten. Medlemsstaterne bør ikke kunne begrænse den frie udveksling af tjenesteydelser ved at anvende strafferetlige bestemmelser, der specifikt berører adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed, med henblik på derved at omgå reglerne i dette direktiv.

(13) Det er ligeledes vigtigt, at dette direktiv fuldt ud respekterer fællesskabsinitiativer på grundlag af traktatens artikel 137 med henblik på at virkeliggøre de i traktatens artikel 136 fastlagte mål om fremme af beskæftigelsen og forbedring af leve- og arbejdsvilkårene.

(14) Dette direktiv berører ikke arbejds- og ansættelsesvilkår som f.eks. maksimal arbejdstid og minimal hviletid, mindste antal betalte feriedage pr. år, mindsteløn og sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen, som medlemsstaterne anvender i overensstemmelse med fællesskabsretten, det berører ikke forholdet mellem arbejdsmarkedets parter, herunder retten til at forhandle og indgå kollektive aftaler, retten til at strejke og til at gennemføre faglige aktioner i overensstemmelse med national ret og praksis under overholdelse af fællesskabsretten, og det gælder heller ikke for tjenesteydelser, der udføres af vikarbureauer. Direktivet berører heller ikke medlemsstaternes lovgivning om social sikring.

(15) Dette direktiv respekter udøvelsen af de grundlæggende rettigheder, der anvendes i medlemsstaterne og anerkendes i EU's charter om grundlæggende rettigheder og de ledsagende forklaringer, idet der skabes overensstemmelse med de grundlæggende frihedsrettigheder i traktatens artikel 43 og 49. Disse grundlæggende rettigheder omfatter rettigheden til at gennemføre faglige aktioner i overensstemmelse med national ret og praksis under overholdelse af fællesskabsretten.

(16) Dette direktiv vedrører udelukkende tjenesteydere, der er etableret i en medlemsstat, og omfatter ikke eksterne aspekter. Det vedrører ikke forhandlinger i internationale organisationers regi om handel med tjenesteydelser, navnlig inden for rammerne af den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser.

(17) Dette direktiv omfatter kun tjenesteydelser, der udføres med en økonomisk modydelse. Tjenesteydelser af almen interesse er ikke omfattet af definitionen i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde. Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er

tjenesteydelser, der udføres med en økonomisk modydelse, og falder derfor ind under dette direktivs anvendelsesområde. Visse tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, f.eks. de tjenesteydelser, der måtte findes på transportområdet, er dog ikke omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, og visse andre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, f.eks. de tjenesteydelser, der måtte findes inden for postsektoren, udgør undtagelser fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser fastlagt i dette direktiv. Dette direktiv vedrører ikke finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og omfatter ikke støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, i overensstemmelse med Fællesskabets konkurrenceregler. Dette direktiv vedrører ikke opfølgningen af Kommissionens hvidbog om forsyningspligtydelser.

(18) Finansielle tjenesteydelser bør udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde, da denne form for virksomhed er omfattet af specifik fællesskabslovgivning, der ligesom dette direktiv sigter mod at gennemføre et ægte indre marked for tjenesteydelser. Denne udelukkelse bør derfor omfatte alle finansielle tjenesteydelser såsom bank-, kredit-, forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, erhvervstilknyttede eller personlige pensionsordninger, tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer, investerings-, fonds- og betalingsvirksomhed og investeringsrådgivning, herunder de tjenesteydelser, der er anført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut⁴⁾.

(19) Da der i 2002 blev vedtaget en række lovgivningsinstrumenter vedrørende elektroniske kommunikationstjenester og -netværk og tilhørende faciliteter og tjenesteydelser, som opstillede en reguleringsmæssig ramme med henblik på at lette adgangen til disse former for virksomhed i det indre marked, især gennem afskaffelse af de fleste ordninger for individuel tilladelse, er det nødvendigt at udelukke spørgsmål, der er behandlet i disse instrumenter, fra dette direktivs anvendelsesområde.

(20) De udelukkelse fra dette direktivs anvendelsesområde, der angår spørgsmål om elektroniske kommunikationstjenester, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter (adgangsdirektivet)⁵⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet)⁶⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet)⁷⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligtdirektivet)⁸⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation)⁹⁾ bør ikke kun gælde for spørgsmål, der specifikt behandles i de pågældende direktiver, men også spørgsmål, for hvilke medlemsstaterne i henhold til udtrykkelige bestemmelser i direktiverne kan vedtage visse foranstaltninger på nationalt plan.

(21) Transporttjenester, herunder bytransport, hyrevogns- og ambulancekørsel og havnetjenester, bør udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde.

(22) Udelukkelsen af sundhedsydelser fra dette direktivs anvendelsesområde bør omfatte sundhedsydelser og farmaceutiske tjenesteydelser, der udføres af fagfolk i sundhedssektoren over for patienter med henblik på at vurdere, vedligeholde eller genetablere deres sundhedstilstand, når sådanne aktiviteter er forbeholdt et lovreguleret erhverv i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne udføres.

(23) Dette direktiv berører ikke refusion af udgifter til sundhedsydelser, der er ydet i en anden medlemsstat end den, modtageren af sundhedsydelsen er bosiddende i. Domstolen har behandlet dette spørgsmål ved talrige lejligheder, og den har anerkendt patientens rettigheder. Det er vigtigt at behandle dette spørgsmål i et andet fællesskabsretligt instrument for at opnå større retssikkerhed og klarhed i det

omfang, spørgsmålet ikke allerede er behandlet i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet¹⁰⁾.

(24) Audiovisuelle tjenesteydelser bør også, uanset transmissionsform, herunder i biografer, udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde. Direktivet bør heller ikke omfatte støtte, der bevilges af medlemsstaterne i den audiovisuelle sektor, og som er omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler.

(25) Spil, som indebærer, at der gøres indsats med penge i spil, som indeholder et element af tilfældighed, herunder lotterier og væddemål, bør udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde i betragtning af den særlige beskaffenhed af disse aktiviteter, som medfører, at medlemsstaterne iværksætter strategier vedrørende den offentlige orden og beskyttelsen af forbrugerne.

(26) Dette direktiv berører ikke anvendelsen af traktatens artikel 45.

(27) Dette direktiv bør ikke omfatte de sociale tjenesteydelser på boligområdet eller i forbindelse med børnepasning og støtte til familier og personer, som har behov herfor, udført af staten - på nationalt, regionalt eller lokalt plan - af tjenesteydere med opdrag fra staten eller af statsanerkendte velgørende organisationer for at støtte personer, der har et permanent eller midlertidigt særligt behov på grund af utilstrækkelig indkomst i familien eller en fuldstændig eller delvis mangel på uafhængighed, og for personer som er i fare for at blive marginaliseret. Disse tjenesteydelser er væsentlige for at sikre den grundlæggende ret til menneskelig værdighed og integritet og er udtryk for principperne om social samhørighed og solidaritet og bør ikke berøres af dette direktiv.

(28) Dette direktiv berører ikke finansiering af sociale tjenesteydelser eller støttemuligheder i forbindelse hermed. Det berører heller ikke de kriterier eller betingelser, som medlemsstaterne har fastsat for at sikre, at de sociale tjenesteydelser kommer samfundet som helhed til gode og bidrager til social samhørighed. Desuden bør direktivet ikke berøre princippet om forsyningspligt med hensyn til sociale tjenesteydelser i medlemsstaterne.

(29) Da traktaten indeholder specifikke bestemmelser som retsgrundlag for skatter og afgifter, og da der allerede er vedtaget fællesskabsinstrumenter på dette område, er det nødvendigt at udelukke skatter og afgifter fra dette direktivs anvendelsesområde.

(30) Den gældende fællesskabsret om servicevirksomhed er allerede meget omfattende. Dette direktiv bygger på og kompletterer derved gældende fællesskabsret. Konflikter mellem dette direktiv og andre fællesskabsinstrumenter er identificeret og omhandlet i dette direktiv, bl.a. ved hjælp af undtagelser. Det er dog nødvendigt at fastsætte en regel for eventuelle yderligere tilfælde og undtagelsestilfælde, hvor der er en konflikt mellem en bestemmelse i dette direktiv og en bestemmelse i et andet fællesskabsinstrument. Eksistensen af en sådan konflikt bør konstateres i overensstemmelse med traktatens bestemmelser om etableringsret og fri bevægelighed for tjenesteydelser.

(31) Dette direktiv er i overensstemmelse med og berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer¹¹⁾. Det behandler spørgsmål uden tilknytning til erhvervsmæssige kvalifikationer, f.eks. erhvervsansvarsforsikring, kommerciel kommunikation, virksomhed på flere områder og administrativ forenkling. Med hensyn til midlertidig udveksling af tjenesteydelser på tværs af grænserne sikrer en undtagelse fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser i nærværende direktiv, at afsnit II om fri udveksling af tjenesteydelser i direktiv 2005/36/EF ikke berøres. Derfor berøres ingen af de foranstaltninger, der finder anvendelse i henhold til nævnte direktiv i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser.

(32) Dette direktiv er i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen om forbrugerbeskyttelse, f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (»direktivet om urimelig handelspraksis«)¹²⁾ og

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse (»forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde«)¹³⁾.

(33) De tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv, vedrører mange former for virksomhed i konstant udvikling, herunder forretningsservice som f.eks. ledelsesrådgivning, certificering og prøvning, vedligeholdelse og rengøring af kontorer, reklame, rekrutteringstjenester og sælgeres ydelser. Begrebet »tjenesteydelser« omfatter også ydelser til virksomheder og forbrugere som f.eks. juridisk og skattemæssig rådgivning, tjenester i forbindelse med fast ejendom, f.eks. ejendomsmæglervirksomhed, eller i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, herunder arkitekturrådgivning, handel og distribution, tilrettelæggelse af messer og udstillinger, biludlejning og rejsebureauer. Det omfatter også forbrugertjenester som f.eks. turisttjenester, herunder turistguider, fritidstjenester, sportscentre og forlystelsesparker og, såfremt det ikke er udelukket fra direktivets anvendelsesområde, hjemmeservice, f.eks. hjælp til ældre. Disse former for virksomhed kan være både tjenesteydelser, der kræver, at tjenesteyderen og tjenestemodtageren befinder sig i nærheden af hinanden, tjenesteydelser, der indebærer, at tjenestemodtageren eller tjenesteyderen begiver sig til et andet sted, og tjenesteydelser, der indgås på afstand, herunder via internettet.

(34) I henhold til Domstolens praksis skal det vurderes i hvert enkelt tilfælde, om bestemte former for virksomhed, navnlig virksomhed, der finansieres af det offentlige eller udføres af offentlige enheder, udgør en »tjenesteydelse«, og vurderingen skal bygge på samtlige virksomhedens egenskaber, navnlig den måde, hvorpå den udføres, tilrettelægges og finansieres i den pågældende medlemsstat. Domstolen har fundet, at betalingskriteriet i alt væsentligt består i, at betalingen udgør det økonomiske modstykke til de pågældende tjenesteydelser, og har erkendt, at betalingskriteriet ikke er opfyldt i forbindelse med de former for virksomhed, der udføres af eller på vegne af staten uden økonomisk modydelse i forbindelse med dennes pligter på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område, f.eks. undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem eller forvaltning af sociale sikringsordninger, hvor der ikke udøves erhvervsaktivitet. Tjenestemodtageres betaling af et gebyr, f.eks. studerendes betaling af undervisningsgebyrer eller studieafgifter som delvist bidrag til udgifterne til driften af et system, udgør ikke i sig selv betaling, fordi tjenesteydelsen stadig hovedsagelig er finansieret af offentlige midler. Disse former for virksomhed er derfor ikke omfattet af definitionen af tjenesteydelse i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde.

(35) Ikke-indtægtsgivende sportsudøvelse på amatørplan er af væsentlig social betydning. Denne form for sportsudøvelse tilgodeser hyppigt udelukkende sociale og rekreative formål. Derfor drejer det sig ikke nødvendigvis om erhvervsvirksomhed i fællesskabsrettens forstand, og sådanne aktiviteter bør falde uden for direktivets anvendelsesområde.

(36) Begrebet »tjenesteyder« bør omfatte enhver fysisk person, der er statsborger i en medlemsstat, eller enhver juridisk person, der udøver servicevirksomhed i en medlemsstat i henhold til enten etableringsfriheden eller den frie bevægelighed for tjenesteydelser. Begrebet bør således ikke være begrænset til de tilfælde, hvor tjenesteydelsen udføres over grænserne som led i den frie bevægelighed for tjenesteydelser, men bør også omfatte de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende etablerer sig i en medlemsstat for at udvikle sin servicevirksomhed dér. Begrebet bør derimod ikke omfatte filialer i en medlemsstat af selskaber fra tredjelande, idet etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser i henhold til traktatens artikel 48 kun gælder for selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Fællesskabet. Begrebet »tjenestemodtager« bør også omfatte tredjelandsskatsborgere, som allerede har rettigheder, der er dem tillagt ved fællesskabsretsakter som f.eks. forordning (EØF) nr. 1408/71, Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsskatsborgeres status som fastboende udlænding¹⁴⁾, Rådets forordning (EF) nr. 859/2003 af 14. maj 2003 om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandsskatsborgere, der ikke allerede er

dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet¹⁵⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område¹⁶⁾. Desuden kan medlemsstaterne udvide begrebet »tjenestemodtager« til også at omfatte andre tredjelandsstatsborgere, der er til stede på deres område.

(37) En tjenesteyders etableringssted bør fastsættes i overensstemmelse med Domstolens praksis, hvorefter begrebet »etablering« indebærer faktisk udøvelse af erhvervsvirksomhed ved hjælp af en fast indretning i et ikke nærmere angivet tidsrum. Dette krav kan også være opfyldt, hvis et selskab oprettes for en bestemt periode, eller hvis det lejer den bygning eller det anlæg, det anvender til udøvelse af sin virksomhed. Kravet kan også være opfyldt, hvis en medlemsstat giver en tidsbegrænset tilladelse til bestemte tjenesteydelser. En etablering behøver ikke have form af et datterselskab, en filial eller et agentur, men kan bestå af et kontor, der ledes af en tjenesteyders eget personale eller af en person, der er selvstændig, men bemyndiget til at handle på en vedvarende måde for virksomheden, som det ville være tilfældet med et agentur. Ifølge denne definition, der kræver faktisk udøvelse af erhvervsvirksomhed på tjenesteyderens etableringssted, kan en postkasse ikke udgøre et etableringssted. Når en tjenesteyder er etableret flere steder, er det vigtigt at afgøre, fra hvilket etableringssted den pågældende tjenesteydelse faktisk udføres. Såfremt det er vanskeligt at afgøre, fra hvilket af flere etableringssteder en bestemt tjenesteydelse udføres, bør etableringsstedet være det sted, der udgør centret for tjenesteyderens virksomhed i relation til den pågældende tjenesteydelse.

(38) Begrebet »juridiske personer« i henhold til traktatens bestemmelser om etablering giver de erhvervsdrivende mulighed for frit at vælge den retlige form, de måtte finde passende for udøvelsen af deres virksomhed. Begrebet »juridiske personer« i henhold til traktaten omfatter derfor alle enheder, der er oprettet i henhold til eller reguleret af en medlemsstats lovgivning uanset deres retlige form.

(39) Begrebet »tilladelsesordning« bør bl.a. dække de administrative procedurer, hvorved der gives tilladelser, licenser, godkendelser eller koncessioner, men også forpligtelsen til at være optaget i en faglig organisation, et register, en fortegnelse eller en database, være officielt tilsluttet et organ eller være i besiddelse af et næringsbrev for at kunne udøve den pågældende virksomhed. En tilladelse kan indrømmes ikke blot ved en udtrykkelig afgørelse, men også ved en stiltiende afgørelse, som f.eks. består i, at den kompetente myndighed forholder sig tavs, eller at tjenesteyderen skal afvente en kvittering for modtagelsen af en erklæring for at kunne påbegynde den pågældende virksomhed, eller for at denne er lovlig.

(40) Begrebet »tvingende almene hensyn«, der er nævnt i visse af dette direktivs bestemmelser, er blevet udviklet af Domstolen i dens praksis vedrørende traktatens artikel 43 og 49 og vil formentlig undergå en yderligere udvikling. Begrebet, således som det er blevet anerkendt ved Domstolens praksis, dækker mindst følgende områder: offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed, jf. traktatens artikel 46 og 55, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere, forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af arbejdstagere, herunder den sociale beskyttelse af disse; dyrevelfærd, opretholdelse af den økonomiske balance i det sociale sikringssystem, forebyggelse af svig, forebyggelse af illoyal konkurrence, miljøbeskyttelse og beskyttelse af bymiljøet, herunder by- og landplanlægning, beskyttelse af kreditorer, sikring af en forsvarlig forvaltning af retssystemet, trafiksikkerhed, beskyttelse af intellektuel ejendomsret, kulturpolitiske målsætninger, herunder beskyttelse af ytringsfriheden på forskellige områder, navnlig sociale, kulturelle, religiøse og filosofiske samfundsværdier; behovet for at sikre et højt uddannelsesniveau, opretholdelse af et alsidigt presseudbud og fremme af nationalsproget, beskyttelse af den nationale historiske og kunstneriske arv samt veterinærpolitik.

(41) Begrebet »offentlig orden« omfatter i henhold til Domstolens fortolkning beskyttelse mod en virkelig og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn og kan navnlig omfatte spørgsmål vedrørende menneskelig værdighed, beskyttelse af mindreårige og sårbare voksne samt dyrevelfærd. Tilsvarende omfatter begrebet offentlig sikkerhed spørgsmål vedrørende tryghed for borgerne.

(42) Reglerne vedrørende administrative procedurer bør ikke tage sigte på at harmonisere administrative procedurer, men på at fjerne alt for tyngende tilladelsesordninger, procedurer og formaliteter, som er til hinder for etableringsfriheden og dermed for oprettelsen af nye servicevirksomheder.

(43) En af de største vanskeligheder, som især SMV'er støder på i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, er de komplicerede og langvarige administrative procedurer og den retsusikkerhed, der er forbundet med disse procedurer. Derfor er det, ligesom i forbindelse med visse moderniseringsinitiativer og initiativer vedrørende god administrativ praksis på fællesskabsplan og nationalt plan, nødvendigt at fastsætte principper for administrativ forenkling, bl.a. ved at begrænse kravet om forhåndstilladelse til de tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, og ved at indføre princippet om stiltiende tilladelse fra de kompetente myndigheder efter udløbet af en vis frist. Sådanne moderniseringstiltag har - uden at berøre kravene om gennemsigtighed og ajourføring af oplysningerne om de erhvervsdrivende - til formål at fjerne de forsinkelser, omkostninger og afskrækkende virkninger, der er forbundet med f.eks. unødvendige eller uforholdsmæssigt komplicerede og byrdefulde procedurer, overlappende procedurer, administrative byrder i forbindelse med forelæggelsen af dokumenter, de kompetente instansers vilkårlige skøn, upræcis eller uforholdsmæssigt lang ekspeditionstid, den udstedte tilladelses begrænsede varighed eller urimelige udgifter og sanktioner. Sådanne former for praksis virker særlig afskrækkende på tjenesteydere, der ønsker at udvikle deres virksomhed i andre medlemsstater, og gør det nødvendigt med en koordineret modernisering i et udvidet indre marked med 25 medlemsstater.

(44) Hvor det er hensigtsmæssigt, bør medlemsstaterne indføre formularer, som er harmoniserede på fællesskabsplan, som fastsat af Kommissionen, der sidestilles med certifikater, attester eller ethvert andet dokument i forbindelse med etablering.

(45) Når medlemsstaterne undersøger behovet for at forenkle procedurer og formaliteter, bør det navnlig kunne ske ud fra kriterierne nødvendighed, antal, eventuel overlapning, omkostninger, klarhed og tilgængelighed samt de forsinkelser og praktiske problemer, de vil kunne indebære for den pågældende tjenesteyder.

(46) For at lette adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed i det indre marked er det nødvendigt at opstille et fælles mål for alle medlemsstater om administrativ forenkling og fastsætte bestemmelser om bl.a. ret til information, elektroniske procedurer og regulering af tilladelsesordninger. Andre nationale foranstaltninger til opfyldelse af dette mål kan bestå i at reducere antallet af procedurer og formaliteter i forbindelse med servicevirksomhed og begrænse procedurerne og formaliteterne til dem, der er nødvendige for at tilgodese et alment hensyn, og som ikke overlapper hinanden i indhold og målsætninger.

(47) Af hensyn til den administrative forenkling bør der i almindelighed ikke stilles formelle krav såsom krav om fremlæggelse af originale dokumenter, bekræftede genpartier eller bekræftede oversættelser, undtagen hvis det er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn som f.eks. beskyttelsen af arbejdstagerne, den offentlige sundhed, miljøbeskyttelse eller forbrugerbeskyttelse. Det er desuden nødvendigt at sikre, at en tilladelse generelt giver adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på hele det nationale område, medmindre et tvingende alment hensyn objektivt berettiger, at der skal anmodes om tilladelse for hvert enkelt etableringssted, hvilket f.eks. kan være tilfældet for større supermarkeder, eller at tilladelsen skal begrænses til en bestemt del af det nationale område.

(48) For at forenkle de administrative procedurer yderligere bør det sikres, at den enkelte tjenesteyder kun behøver at henvende sig ét enkelt sted for at afvikle samtlige procedurer og formaliteter (i det følgende benævnt »kvikskranker«). Antallet af kvikskranker pr. medlemsstat kan variere efter den regionale eller lokale kompetencefordeling eller efter den form for virksomhed, der er tale om. Oprettelsen af disse kvikskranker bør ikke berøre opgavefordelingen mellem de kompetente myndigheder på nationalt plan. Hvis flere regionale eller lokale myndigheder er kompetente, kan en af dem varetage opgaven som kvikskranke og koordinator. Kvikskrankerne kan oprettes af de administrative myndigheder, men en medlemsstat kan også overdrage denne opgave til handels- og håndværks kamre, erhvervsorganisationer eller private

organer. Kviksskrankerne har en vigtig rolle at spille med hensyn til at bistå tjenesteyderen enten som den myndighed, der er direkte kompetent til at udstede de dokumenter, der er nødvendige for at få adgang til at optage servicevirksomhed, eller som formidler mellem tjenesteyderen og de direkte kompetente myndigheder.

(49) Det gebyr, som kviksskranker kan opkræve, bør stå i et rimeligt forhold til omkostningerne ved de procedurer og formaliteter, de vedrører. Dette bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne kan lade kviksskrankerne opkræve andre administrative gebyrer såsom gebyret til tilsynsorganer.

(50) Det er nødvendigt, at tjenesteydere og tjenestemodtagere har nem adgang til visse typer af information. Hvordan oplysningerne meddeles til tjenesteydere og tjenestemodtagere, bør fastsættes af hver enkelt medlemsstat inden for rammerne af dette direktiv. Navnlig kan medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at de relevante oplysninger er let tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere, opfyldes ved at gøre disse oplysninger tilgængelige for offentligheden gennem et websted. Informationerne bør være klart og utvetydigt formuleret.

(51) De oplysninger, der gøres tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere, bør navnlig omfatte informationer vedrørende procedurer og formaliteter, kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder, betingelser for adgang til offentlige registre og databaser samt informationer vedrørende klagemuligheder og kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand. De kompetente myndigheders forpligtelse til at bistå tjenesteydere og tjenestemodtagere bør ikke indbefatte ydelse af juridisk rådgivning i enkeltsager. Der bør ikke desto mindre ydes generel information om, hvorledes krav normalt fortolkes eller anvendes. Hver enkelt medlemsstat bør selv træffe beslutning om spørgsmål som f.eks. videregivelse af urigtige eller vildledende oplysninger.

(52) Det er altafgørende for administrativ forenkling på tjenesteydelsesområdet, at der til gavn for tjenesteydere, tjenestemodtagere og kompetente myndigheder inden for en overskuelig fremtid etableres et system, som gør det muligt at afvikle procedurer og formaliteter elektronisk. For at opfylde denne resultatforpligtelse kan det være nødvendigt at tilpasse nationale love og bestemmelser om tjenesteydelser. Forpligtelsen bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne også kan stille andre systemer end de elektroniske til rådighed til at afvikle procedurer og formaliteter. At de pågældende procedurer og formaliteter skal kunne afvikles på afstand, betyder især, at medlemsstaterne skal sørge for, at de kan afvikles på tværs af grænserne. Resultatforpligtelsen vedrører ikke procedurer og formaliteter, som i sagens natur ikke kan afvikles på afstand. Dette berører desuden ikke medlemsstaternes lovgivning om anvendelse af sprog.

(53) Det kan være nødvendigt, at den kompetente myndighed i forbindelse med tildeling af licenser for visse former for servicevirksomhed gennemfører en samtale med ansøgeren for at vurdere, om dennes personlige integritet og egnethed til at udføre den pågældende tjenesteydelse. I sådanne tilfælde er en elektronisk opfyldelse af formaliteter ikke nødvendigvis hensigtsmæssig.

(54) Adgangen til at optage servicevirksomhed bør kun gøres betinget af tilladelse fra de kompetente myndigheder, hvis dette krav opfylder kriterierne om, at den ikke indebærer forskelsbehandling, er nødvendig og ikke går længere, end hvad der kræves for at nå det tilsigtede mål. Der bør således navnlig kun kunne stilles krav om tilladelse, hvis en efterfølgende kontrol ville være uden virkning, fordi det ville være umuligt at fastslå de pågældende tjenesteydelsers mangler efterfølgende, idet der tages behørigt hensyn til de risici og farer, der er forbundet med ikke at foretage en forhåndskontrol. Bestemmelserne herom i dette direktiv må ikke bruges som begrundelse for tilladelsesordninger, der er forbudt i henhold til andre fællesskabsretsakter som f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF af 13. december 1999 om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer¹⁷⁾ eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (»direktivet om elektronisk handel«)¹⁸⁾. Resultaterne af

den gensidige evaluering vil gøre det muligt på fællesskabsplan at bestemme, for hvilke former for virksomhed tilladelsesordningerne bør ophæves.

(55) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at inddrage tilladelser, efter at disse er udstedt, hvis betingelserne for at udstede tilladelsen ikke længere er opfyldt.

(56) I henhold til Domstolens praksis udgør den offentlige sundhed, forbrugerbeskyttelse, dyresundhed og beskyttelse af bymiljøet tvingende almene hensyn. Sådanne tvingende almene hensyn kan begrunde anvendelsen af tilladelsesordninger og andre restriktioner. Sådanne tilladelsesordninger eller begrænsninger bør dog ikke medføre en forskelsbehandling på grund af nationalitet. Desuden bør nødvendighedsprincippet og proportionalitetsprincippet altid respekteres.

(57) Bestemmelserne i dette direktiv vedrørende tilladelsesordninger bør finde anvendelse på de tilfælde, hvor erhvervsdrivendes adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed er betinget af en afgørelse truffet af en kompetent myndighed. Dette berører hverken kompetente myndigheders beslutninger om at oprette en offentlig eller privat enhed til at udføre en bestemt tjenesteydelse eller kompetente myndigheders indgåelse af kontrakter om udførelse af en bestemt tjenesteydelse, som er omfattet af bestemmelserne om offentlige indkøb, da dette direktiv ikke omhandler regler om offentlige indkøb.

(58) For at lette adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed er det vigtigt at evaluere tilladelsesordningerne og deres berettigelse og at rapportere herom. Denne rapporteringspligt går kun på, om der findes en tilladelsesordning, og ikke på kriterier og betingelser for udstedelse af en tilladelse.

(59) Tilladelsen bør som hovedregel give tjenesteyderen adgang til at optage eller udøve den pågældende servicevirksomhed på hele det nationale område, medmindre en områdemæssig begrænsning er begrundet i et tvingende alment hensyn. Miljøbeskyttelse kan f.eks. berettige kravet om, at der skal indhentes en individuel tilladelse for hvert enkelt anlæg på det nationale område. Denne bestemmelse bør ikke berøre de regionale eller lokale kompetencer for udstedelse af en tilladelse i medlemsstaterne.

(60) Dette direktiv og navnlig bestemmelserne vedrørende tilladelsesordninger og tilladelsers territoriale anvendelsesområde bør ikke gribe ind i den regionale eller lokale kompetencefordeling i de enkelte medlemsstater, herunder regionalt og lokalt selvstyre og anvendelsen af officielle sprog.

(61) Bestemmelsen om, at betingelserne for en tilladelse ikke må være overlappende, bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne kan anvende deres egne betingelser, der er fastsat i tilladelsesordningen. Den bør blot betyde, at de kompetente myndigheder, når de undersøger, om ansøgeren opfylder betingelserne, skal tage hensyn til tilsvarende betingelser, som ansøgeren allerede har opfyldt i en anden medlemsstat. Bestemmelsen bør ikke indebære anvendelse af de betingelser for udstedelse af en tilladelse, der er fastsat i en anden medlemsstats tilladelsesordning.

(62) Hvis antallet af mulige tilladelser for en given form for virksomhed er begrænset på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, bør der anvendes en procedure for udvælgelse af ansøgere med henblik på gennem åben konkurrence at optimere kvaliteten af og vilkårene for de tjenesteydelser, der tilbydes brugerne. En sådan procedure bør sikre gennemskuelighed og uvildighed, og den tilladelse, der således udstedes, må ikke være af uforholdsmæssig lang varighed og bør ikke kunne fornyes automatisk eller indebære fordele for den tjenesteyder, hvis tilladelse netop er udløbet. Nærmere bestemt bør varigheden af tilladelsen fastsættes således, at den ikke hæmmer eller begrænser den frie konkurrence mere end nødvendigt for at sikre afskrivningen på investeringerne og et rimeligt afkast af den investerede kapital. Denne bestemmelse bør ikke være til hinder for, at medlemsstaterne kan begrænse antallet af tilladelser af andre grunde end knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet. Sådanne tilladelser bør under alle omstændigheder være underlagt de øvrige bestemmelser om tilladelsesordninger i dette direktiv.

(63) Hvis der ikke foreligger andre ordninger, bør en tilladelse betragtes som udstedt, hvis der ikke foreligger et svar inden for en bestemt frist. Der kan dog fastsættes en anden ordning for bestemte former

for virksomhed, hvis dette er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn, herunder tredjeparts legitime interesse. Sådanne andre ordninger bør omfatte nationale regler, hvorefter ansøgningen anses for at være afslået, hvis der ikke foreligger svar fra den kompetente myndighed, hvis afslaget kan indbringes for domstolene.

(64) Med henblik på at skabe et ægte indre marked for tjenesteydelser er det nødvendigt at fjerne de restriktioner for etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser, der fortsat findes i visse medlemsstaters lovgivninger, og som er uforenelige med henholdsvis traktatens artikel 43 og 49. De restriktioner, der skal forbydes, påvirker specielt det indre marked for tjenesteydelser og bør systematisk afvikles så hurtigt som muligt.

(65) Etableringsfriheden indbefatter bl.a. ligebehandlingsprincippet, der ikke blot forbyder enhver forskelsbehandling begrundet i nationalitet, men også enhver indirekte forskelsbehandling, som er begrundet i andre forhold, men reelt kan føre til samme resultat. Således bør der for adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i en medlemsstat, både som hoved- og som bivirksomhed, ikke opstilles kriterier om etablering, ophold, bopæl eller om, at der skal være tale om tjenesteyderens hovedvirksomhed. Disse kriterier bør dog ikke omfatte krav om, at en tjenesteyder eller en af dennes ansatte eller en repræsentant skal være til stede under udøvelsen af denne virksomhed, hvis det er begrundet i tvingende almene hensyn. Endvidere bør en medlemsstat ikke anfægte selskabers retsevne og partsevne, hvis de er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en anden medlemsstat, hvor de er etableret for så vidt angår deres hovedvirksomhed. Herudover bør en medlemsstat ikke kunne give tjenesteydere, der har særlig tilknytning til et nationalt eller lokalt socioøkonomisk miljø, nogen form for fordel. Desuden bør medlemsstaten heller ikke på grund af tjenesteyderens etableringssted kunne begrænse den pågældendes muligheder for at erhverve, udnytte eller afhænde rettigheder og goder eller opnå forskellige former for lån og bolig, hvis dette befordre den pågældendes adgang til at optage og udøve den pågældende virksomhed.

(66) Adgang til eller udøvelse af servicevirksomhed på en medlemsstats område bør ikke være underlagt en økonomisk test. Forbuddet mod økonomiske test som forudsætning for udstedelsen af tilladelser bør udelukkende gælde økonomiske test som sådan, men ikke krav, der er objektivt begrundet i tvingende almene hensyn såsom beskyttelsen af bymiljøet, socialpolitiske mål eller den offentlige sundhed. Forbuddet bør ikke være til hinder for, at de myndigheder, der skal håndhæve konkurrenceretten, kan udøve deres beføjelser.

(67) Med hensyn til finansiel sikkerhed eller forsikring bør forbuddet kun vedrøre krav om, at den påbudte finansielle sikkerhed eller forsikring skal tilvejebringes via et finansieringsinstitut etableret i den pågældende medlemsstat.

(68) Med hensyn til forudgående optagelse i registre bør forbuddet kun vedrøre krav om, at tjenesteyderen forud for etableringen skal have været registreret i en given periode i et register i den pågældende medlemsstat.

(69) For at samordne moderniseringen af de nationale love og bestemmelser, så de stemmer overens med kravene i det indre marked, er det nødvendigt at evaluere visse ikke-diskriminerende nationale krav, som på grund af deres karakter mærkbart kan indskrænke eller ligefrem hindre adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i henhold til etableringsfriheden. Denne evaluering bør kun være møntet på at undersøge, om disse krav er forenelige med de kriterier, Domstolen allerede har fastsat for etableringsfriheden. Den bør ikke vedrøre anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler. Hvis sådanne krav er diskriminerende eller ikke er objektivt begrundet i tvingende almene hensyn, eller hvis de er for vidtgående, skal de ophæves eller ændres. Resultatet af evalueringen vil være forskelligt alt efter virksomhedens art og det relevante almene hensyn. Sådanne krav vil navnlig kunne være fuldt begrundet, hvis de stilles for at opfylde socialpolitiske mål.

(70) Ved anvendelsen af dette direktiv og med forbehold af traktatens artikel 16, må tjenesteydelser kun betragtes som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse hvis de udføres for at varetage en særlig opgave af almen interesse, som tjenesteyderen har fået overdraget af den pågældende medlemsstat. Overdragelsen af en sådan opgave bør ske ved en eller flere retsakter, hvis udformning bør fastsættes af den pågældende medlemsstat, og hvori den særlige opgaves nøjagtige karakter er angivet.

(71) Den gensidige evaluering i henhold til dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes frihed til i deres lovgivning at fastsætte et højt niveau for beskyttelse af almene hensyn, navnlig hvad angår mål på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område. Det er desuden nødvendigt, at den gensidige evaluering i fuldt omfang tager hensyn til det særegne ved tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og de særlige opgaver, der pålægges dem. Dette kan begrunde visse restriktioner med hensyn til etableringsfriheden, navnlig hvis restriktionerne forfølger mål, hvad angår beskyttelsen af den offentlige sundhed, samt mål på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, og hvis de opfylder betingelserne i artikel 15, stk. 3, litra a), b) og c). Hvad angår forpligtelsen til at have en bestemt retlig form for at udøve visse tjenesteydelser på det sociale område, har Domstolen f.eks. allerede anerkendt, at det kan være berettiget at kræve af tjenesteyderen, at denne er en nonprofitorganisation.

(72) Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse omfatter vigtige opgaver i forbindelse med social og territorial samhørighed. Varetagelsen af disse opgaver bør ikke hindres som følge af den evaluering, der er omhandlet i direktivet. Krav, der er nødvendige for varetagelsen af disse opgaver, bør ikke berøres af evalueringen, men samtidig bør ubegrundede begrænsninger af etableringsretten også omhandles.

(73) Blandt de krav, der skal undersøges, er nationale ordninger, der af andre årsager end dem, der vedrører erhvervsmæssige kvalifikationer, forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til visse former for virksomhed. Disse krav omfatter også forpligtelser til, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form, navnlig at tjenesteyderen skal være en juridisk person, et personligt selskab, en nonprofitorganisation eller et selskab, som udelukkende ejes af fysiske personer, og krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital, herunder navnlig pligt til at råde over en mindstekapital til visse former for servicevirksomhed eller til at have særlige erhvervsmæssige kvalifikationer for at kunne besidde kapitalandele i eller lede visse selskaber. Evalueringen af, om faste minimums- og/eller maksimumspriser er forenelige med etableringsfriheden, berører kun de priser, som de kompetente myndigheder specifikt har fastsat for udførelsen af bestemte tjenesteydelser, og berører f.eks. ikke almindelige regler om prisfastsættelse af bl.a. husleje.

(74) Den gensidige evaluering betyder, at medlemsstaterne i gennemførelsesperioden først vil skulle gennemføre en »screening« af deres lovgivning for at konstatere, om nogle af de ovennævnte krav findes i deres retssystem. Senest ved udgangen af gennemførelsesperioden bør medlemsstaterne udarbejde en rapport om resultaterne af denne screening. Hver rapport forelægges alle de andre medlemsstater og andre, der berøres heraf. Medlemsstaterne har derefter seks måneder til at fremsætte bemærkninger til rapporterne. Senest et år efter datoen for gennemførelsen af dette direktiv bør Kommissionen udarbejde en oversigtsrapport, eventuelt ledsaget af forslag til yderligere initiativer. Kommissionen vil om nødvendigt og i samarbejde med medlemsstaterne kunne bistå dem med udarbejdelsen af en fælles fremgangsmåde.

(75) Den omstændighed, at der i dette direktiv anføres en række krav, som medlemsstaterne skal ophæve eller evaluere i gennemførelsesperioden, er ikke til hinder for, at der kan indledes traktatbrudsprocedure mod en medlemsstat for manglende opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til traktatens artikel 43 eller 49.

(76) Dette direktiv vedrører ikke anvendelsen af traktatens artikel 28-30 om frie varebevægelser. De restriktioner, der forbydes i medfør af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser, omfatter de krav, der gælder for adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, med ikke de krav, der gælder for varerne som sådanne.

(77) Når en erhvervsdrivende begiver sig til en anden medlemsstat for dér at udøve servicevirksomhed, bør der sondres mellem situationer, der falder ind under etableringsfriheden, og situationer, som på

grund af den pågældende virksomheds midlertidige karakter er omfattet af den frie bevægelighed for tjenesteydelser. Med hensyn til sondringen mellem etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser er det ifølge Domstolens praksis afgørende, om den erhvervsdrivende er etableret i den medlemsstat, hvor han udfører den pågældende tjenesteydelse. Hvis den erhvervsdrivende er etableret i den medlemsstat, hvor han udfører tjenesteydelser, bør han være omfattet af etableringsfriheden. Hvis den erhvervsdrivende derimod ikke er etableret i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, bør dennes virksomhed være omfattet af den frie bevægelighed for tjenesteydelser. I henhold til Domstolens faste praksis bør den midlertidige karakter af den pågældende virksomhed ikke kun vurderes på grundlag af ydelsens varighed, men også på grundlag af dens hyppighed, periodiske karakter eller kontinuitet. Ydelsens midlertidige karakter bør imidlertid ikke udelukke, at tjenesteyderen i den medlemsstat, hvor ydelsen udføres, kan indrette visse faciliteter (herunder et kontor, en praksis eller en konsultation), hvis disse faciliteter er nødvendige for udførelsen af den pågældende tjenesteydelse.

(78) For at sikre, at den frie bevægelighed for tjenesteydelser fungerer effektivt, og give tjenesteydere og tjenestemodtagere sikkerhed for, at de kan udføre og modtage tjenesteydelser i hele Fællesskabet, uafhængigt af grænserne, er det nødvendigt at afklare, i hvilket omfang de krav, der er gældende i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, kan pålægges. Det er afgørende at sikre, at bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser ikke forhindrer den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, i at pålægge særlige krav i overensstemmelse med principperne i artikel 16, stk. 1, litra a)-c), af hensyn til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed eller beskyttelsen af den offentlige sundhed eller miljøet.

(79) I henhold til Domstolens faste praksis har medlemsstaterne stadig ret til at træffe foranstaltninger for at forhindre, at tjenesteydere uberettiget udnytter principperne for det indre marked. Om der er tale om uberettiget udnyttelse fra en tjenesteyders side, bør afgøres fra sag til sag.

(80) Det er nødvendigt at sikre, at tjenesteydere er i stand til at tage udstyr, der er nødvendigt for udførelsen af deres tjenesteydelse, med sig, når de rejser for at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat. Det er navnlig vigtigt at undgå tilfælde, hvor tjenesteydelsen ikke kan udføres uden udstyret, eller situationer, hvor tjenesteyderne påføres ekstraudgifter, f.eks. ved leje eller køb af andet udstyr end det, som de normalt anvender, eller ved, at de i væsentligt omfang er nødt til at fravige den måde, de normalt udøver deres virksomhed på.

(81) Begrebet »udstyr« omfatter ikke fysiske genstande, der af tjenesteyderen enten leveres til kunden eller bliver en del af en fysisk genstand som følge af servicevirksomheden, f.eks. byggematerialer eller reservedele, eller forbruges eller efterlades på stedet under udførelsen af tjenesteydelsen, f.eks. brændstof, sprængstoffer, fyrværkeri, pesticider, gift eller medicin.

(82) Bestemmelserne i dette direktiv bør ikke være til hinder for, at en medlemsstat kan anvende regler om arbejds- og ansættelsesvilkår. De ved lov eller administrativt fastsatte regler bør i overensstemmelse med traktaten være begrundet i beskyttelse af arbejdstagere, og de bør som fortolket af Domstolen være ikke-diskriminerende, nødvendige og proportionelle og være i overensstemmelse med anden relevant fællesskabsret.

(83) Det er nødvendigt at sikre, at bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser kun kan fraviges på områder, der er omfattet af undtagelser. Sådanne undtagelser er nødvendige for at tage hensyn til det indre markeds integrationsstadium eller til visse fællesskabsinstrumenter vedrørende tjenesteydelser, ifølge hvilke en tjenesteyder er omfattet af en anden lov end etableringsmedlemsstatens. Herudover bør der også undtagelsesvist - i visse konkrete tilfælde og såfremt visse strenge processuelle og materielle betingelser er opfyldt - kunne træffes foranstaltninger over for en bestemt tjenesteyder. Endvidere bør enhver undtagelsesvis tilladt begrænsning i den frie bevægelighed for tjenesteydelser være i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder, der udgør en integreret del af fællesskabsrettens almindelige retsgrundsætninger.

(84) Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår posttjenester bør omfatte både ydelser, der er forbeholdt den befordringspligtige virksomhed, og andre posttjenester.

(85) Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår retslig inkasso og henvisningen til et eventuelt kommende harmoniseringsinstrument bør kun berøre adgang til og udøvelse af virksomhed, der navnlig består i anlæggelse af søgsmål ved en domstol vedrørende inkasso.

(86) Dette direktiv bør ikke berøre de arbejds- og ansættelsesvilkår, der i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser¹⁹⁾ finder anvendelse på arbejdstagere, der udstationeres på en anden medlemsstats område for at udføre en tjenesteydelse dér. I sådanne tilfælde skal tjenesteyderne i henhold til direktiv 96/71/EF overholde arbejds- og ansættelsesvilkårene på en række nærmere angivne områder, som er gældende i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres. Der er tale om følgende områder: maksimal arbejdstid og minimal hviletid, mindste antal betalte feriedage pr. år, mindsteløn, herunder overtidbetaling, betingelserne for tilrådighedsstillelse af arbejdstagere, især beskyttelse af arbejdstagere, der stilles til rådighed via vikarbureauer, sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen, beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår for gravide kvinder og kvinder, der lige har født, samt for børn og unge, ligebehandling af mænd og kvinder samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling. Dette gælder ikke kun arbejds- og ansættelsesvilkår, der er fastsat ved lov, men også vilkår fastsat i kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der er offentliggjort eller de facto finder generel anvendelse som defineret i direktiv 96/71/EF. Herudover bør dette direktiv ikke forhindre medlemsstaterne i at anvende arbejds- og ansættelsesvilkårene på andre områder end dem, der er anført i artikel 3, stk. 1, i direktiv 96/71/EF, når det er begrundet i hensynet til den offentlige orden.

(87) Dette direktiv bør heller ikke berøre arbejds- og ansættelsesvilkårene i tilfælde, hvor en arbejdstager, der er ansat til at udføre en grænseoverskridende tjenesteydelse, ansættes i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres. Endelig bør dette direktiv ikke berøre den ret, som den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, har til at afgøre, om der foreligger et ansættelsesforhold, og bestemme sondringen mellem selvstændige erhvervsdrivende og arbejdstagere, herunder »falske selvstændige erhvervsdrivende«. I denne forbindelse bør det væsentligste kendetegn ved et ansættelsesforhold i henhold til traktatens artikel 39 være den omstændighed, at en person i en vis periode udfører tjenesteydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisning. Enhver beskæftigelse, som udøves af en person, der ikke er i et underordningsforhold, skal betragtes som selvstændig erhvervsvirksomhed i henhold til traktatens artikel 43 og 49.

(88) Bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser bør ikke finde anvendelse i tilfælde, hvor en aktivitet i henhold til fællesskabsretten i en medlemsstat er forbeholdt et bestemt erhverv, f.eks. krav om, at juridisk rådgivning er forbeholdt advokater.

(89) Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat end den, hvori de benyttes, følger af Domstolens praksis, i henhold til hvilken en medlemsstat kan lade køretøjer, der anvendes på dens område, være omfattet af en sådan forpligtelse på vilkår, der er afpasset efter det tilsigtede mål. Denne undtagelse gælder ikke lejlighedsvis eller midlertidig leje.

(90) Kontraktlige forbindelser mellem tjenesteyder og kunde samt mellem arbejdsgiver og arbejdstager bør ikke være omfattet af dette direktiv. Lovvalget for tjenesteyderens kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser bør afgøres efter de internationale privatretlige regler.

(91) Det er nødvendigt, at medlemsstaterne undtagelsesvis, i individuelle tilfælde og af hensyn til sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser får mulighed for at træffe foranstaltninger, der fraviger bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser, over for en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat. Dette bør dog kun ske på områder, der ikke er harmoniseret på fællesskabsplan.

(92) De restriktioner i den frie bevægelighed for tjenesteydelser, som er i strid med dette direktiv, kan ikke blot opstå som følge af foranstaltninger, der træffes over for tjenesteydere, men også som følge af en lang række hindringer for tjenestemodtageres, især forbrugerens, anvendelse af tjenesteydelser. I dette direktiv opregnes eksempler på visse former for restriktioner over for en tjenestemodtager, som ønsker at anvende en tjenesteydelse, der udføres af en tjenesteyder etableret i en anden medlemsstat. De omfatter også tilfælde, hvor tjenestemodtagere er forpligtet til at indhente en tilladelse fra deres kompetente myndigheder eller afgive en erklæring til disse myndigheder for at modtage en tjenesteydelse fra en tjenesteyder etableret i en anden medlemsstat. Dette berører ikke generelle tilladelsesordninger, der også finder anvendelse på brug af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der er etableret i samme medlemsstat.

(93) Begrebet »finansiel bistand, som ydes i forbindelse med brug af en særlig tjenesteydelse«, bør ikke omfatte støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale område eller inden for den kulturelle sektor, som er omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler, eller generel finansiel bistand, der ikke er knyttet til brug af en særlig tjenesteydelse, f.eks. uddannelsesstøtte eller studielån.

(94) I henhold til traktatens bestemmelser om fri bevægelighed for tjenesteydelser er forskelsbehandling begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller i hans opholdsland eller -sted forbudt. Forskelsbehandlingen kan navnlig bestå i, at kun statsborgere fra en anden medlemsstat afkræves originaldokumenter, bekræftede kopier, bevis for statsborgerskab eller officielle oversættelser af dokumenter for at kunne modtage en tjenesteydelse eller opnå visse fordelagtige vilkår eller priser. Forbuddet mod diskriminerende krav bør imidlertid ikke være til hinder for, at især prisfordele kan forbeholdes visse tjenestemodtagere, hvis dette er baseret på saglige og objektive kriterier.

(95) Princippet om forbud mod forskelsbehandling i det indre marked indebærer, at en tjenestemodtagers - især en forbrugers - adgang til en tjenesteydelse, der tilbydes offentligheden, ikke må nægtes eller begrænses på grund af et kriterium om tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted i de generelle betingelser, som stilles til rådighed for offentligheden. Dette betyder ikke, at der er tale om ulovlig forskelsbehandling, hvis der i de generelle betingelser anvendes forskellige priser og vilkår for en tjenesteydelse, hvis sådanne priser og vilkår er begrundet i objektive faktorer, der kan variere fra land til land, såsom de faktiske meromkostninger, der påløber på grund af afstanden, tjenesteydelsens tekniske karakteristika, forskellige markedsvilkår, såsom sæsonbestemt større eller mindre efterspørgsel, forskellige ferieperioder i medlemsstaterne, forskellige konkurrenters prissætning eller yderligere risici, der er forbundet med regler, som afviger fra etableringsmedlemsstatens. Det betyder heller ikke, at der er tale om ulovlig forskelsbehandling, hvis en forbruger ikke modtager en tjenesteydelse, fordi de nødvendige intellektuelle ejendomsrettigheder mangler i et givet område.

(96) Det bør fastsættes, at en af de måder, hvorpå tjenesteyderen kan gøre de oplysninger, denne er forpligtet til at meddele, let tilgængelige for tjenestemodtageren, er at oplyse sin e-mail-adresse, herunder adressen på sit websted. I øvrigt bør en tjenesteyders forpligtelse til at gøre visse oplysninger tilgængelige i sit informationsmateriale ikke dække almindelig kommerciel kommunikation såsom reklame, men snarere materiale, hvori tjenesteyderen beskriver sine tjenesteydelser i detaljer, herunder dokumenter, der ligger på et websted.

(97) Det er nødvendigt at fastsætte visse regler i dette direktiv om et højt kvalitetsniveau for tjenesteydelser, idet navnlig kravene til information og gennemsigtighed sikres. Reglerne bør gælde både for grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstater og for tjenesteydelser, der udføres i en medlemsstat af en tjenesteyder, som er etableret der, uden at SMV'er må pålægges unødige byrder. De bør på ingen måde hindre medlemsstaterne i at anvende supplerende eller anderledes kvalitetskrav i henhold til dette direktiv og anden fællesskabsret.

(98) Enhver erhvervsdrivende, der udfører tjenesteydelser, som frembyder en direkte og særlig fare for tjenestemodtagerens eller tredjemands sundhed eller sikkerhed eller en særlig finansiel risiko, bør princi-

pielt være dækket af en passende erhvervsansvarsforsikring eller en ækvivalent eller sammenlignelig garanti, hvilket navnlig indebærer, at en sådan erhvervsdrivende i reglen skal være behørigt forsikret i forbindelse med tjenesteydelser, der udføres i en eller flere andre medlemsstater end etableringsmedlemsstaten.

(99) Forsikringen eller garantien bør være passende i forhold til risikoens art og omfang. Det vil derfor kunne være nødvendigt for tjenesteydere kun at have grænseoverskridende dækning, hvis de faktisk udfører tjenesteydelser i andre medlemsstater. Medlemsstaterne bør ikke fastsætte mere detaljerede regler vedrørende forsikringsdækningen og f.eks. opstille mindstetærskler for forsikringssummen eller grænser for udelukkelser fra forsikringsdækningen. Tjenesteydere og forsikringsselskaber bør fortsat have den nødvendige fleksibilitet til at forhandle forsikringspolicer, der er præcist afpasset efter risikoens art og omfang. Desuden er det ikke nødvendigt at lovgive om forpligtelse til passende forsikring. Det bør være tilstrækkeligt, hvis de faglige organers etiske regler opererer med forsikringspligt. Endelig bør forsikringsselskaber ikke være forpligtede til at yde forsikringsdækning.

(100) Det er nødvendigt at bringe totalforbuddet mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation til ophør, ikke ved at ophæve forbuddet mod indholdet af den kommercielle kommunikation, men derimod ved at ophæve forbud, der generelt udelukker bestemte erhverv fra en eller flere former for kommerciel kommunikation, f.eks. forbud mod enhver form for reklame i et eller flere bestemte medier. For så vidt angår indhold og metoder vedrørende kommerciel kommunikation er det nødvendigt at opfordre erhvervene til i overensstemmelse med fællesskabsretten at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan.

(101) Det er nødvendigt i tjenestemodtagerens interesse, navnlig forbrugernes, at sikre, at det er muligt for tjenesteyderne at tilbyde tjenesteydelser på flere områder, og at restriktioner i denne henseende begrænses til, hvad der er nødvendigt for at sikre de lovregulerede erhvervs uvildighed, uafhængighed og integritet. Dette berører ikke de restriktioner og forbud mod at udøve særlige former for virksomhed, der skal sikre uafhængigheden i tilfælde, hvor en medlemsstat overdrager en bestemt opgave til en tjenesteyder, navnlig inden for byudvikling, og det bør heller ikke berøre anvendelsen af konkurrencereglerne.

(102) For at forbedre gennemsigtigheden og fremme kvalitetsvurderinger af udbudte og udførte tjenesteydelser baseret på sammenlignelige kriterier er det vigtigt, at oplysninger om betydningen af kvalitetsmærker og andre særlige kendetegn ved sådanne tjenesteydelser er let tilgængelige. Et sådant krav om gennemsigtighed er særlig vigtigt inden for områder som f.eks. turisme, herunder især hotelvirksomhed, hvor anvendelsen af klassificeringssystemer er meget udbredt. Herudover bør det undersøges, hvorvidt europæisk standardisering kan anvendes til at fremme tjenesteydelsers forenelighed og kvalitet. Europæiske standarder udarbejdes af de europæiske standardiseringsorganer Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN), Den Europæiske Komité for Elektronisk Standardisering (CENELEC) og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation (ETSI). Hvis det er hensigtsmæssigt, kan Kommissionen i overensstemmelse med procedurerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester²⁰⁾ give mandat til udarbejdelsen af specifikke europæiske standarder.

(103) For at løse potentielle problemer i forbindelse med opfyldelsen af retsafgørelser er det hensigtsmæssigt at fastsætte, at medlemsstaterne skal anerkende ækvivalente garantier, der stilles af institutter eller organer såsom banker, forsikringsselskaber eller andre udbydere af finansielle tjenesteydelser etableret i en anden medlemsstat.

(104) Oprettelsen af et netværk af medlemsstaternes forbrugerbeskyttelsesmyndigheder, som er omhandlet forordning (EF) nr. 2006/2004, supplerer samarbejdet i henhold til dette direktiv. Anvendelsen af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med transaktioner på tværs af grænserne, især med hensyn til nye former for markedsføring og salg, og nødvendigheden af at fjerne visse specifikke hin-

dringer for samarbejdet på dette område kræver, at der etableres et mere udstrakt samarbejde mellem medlemsstaterne. Det er på dette område navnlig nødvendigt at sikre, at medlemsstaterne kræver, at erhvervsdrivende på deres område ophører med ulovlig adfærd, der er rettet mod brugerne i en anden medlemsstat.

(105) Administrativt samarbejde er væsentligt, hvis det indre marked for tjenesteydelser skal fungere efter hensigten. Manglende samarbejde mellem medlemsstaterne fører til en mangedobling af de regler, der gælder for tjenesteydere, og til overlapning af kontrollen i forbindelse med virksomhed på tværs af grænserne og kan også udnyttes af erhvervsdrivende, der bevæger sig på kanten af loven, til at undgå tilsyn eller omgå gældende nationale regler for tjenesteydelser. Det er derfor vigtigt, at der fastsættes klare, retligt bindende forpligtelser for medlemsstaterne til at indgå i et effektivt samarbejde.

(106) I forbindelse med kapitlet om administrativt samarbejde bør »tilsyn« omfatte f.eks. overvågning og undersøgelse af de faktiske omstændigheder, problemløsning, håndhævelse og pålæggelse af sanktioner samt senere opfølgning.

(107) Under normale omstændigheder bør gensidig bistand ydes direkte mellem kompetente myndigheder. De forbindelsespunkter, som medlemsstaterne udpeger, bør kun fremme processen, hvis der opstår vanskeligheder, f.eks. hvis der er behov for bistand til at udpege den relevante kompetente myndighed.

(108) En række forpligtelser til gensidig bistand bør finde anvendelse på alle de spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, herunder spørgsmål i forbindelse med situationer, hvor en tjenesteyder etablerer sig i en anden medlemsstat. Andre forpligtelser til gensidig bistand bør kun finde anvendelse i tilfælde af tjenesteydelser på tværs af grænserne, der er omfattet af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser. Endnu andre forpligtelser bør finde anvendelse i alle tilfælde af tjenesteydelser på tværs af grænserne, herunder områder, der ikke er omfattet af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser. Tjenesteydelser på tværs af grænserne bør omfatte situationer, hvor tjenesteydelser udføres på afstand, og hvor tjenestemodtageren begiver sig til tjenesteyderens etableringsmedlemsstat for at modtage tjenesteydelserne.

(109) I de tilfælde, hvor en tjenesteyder begiver sig midlertidigt til en anden medlemsstat end etableringsmedlemsstaten, er det nødvendigt at foreskrive gensidig bistand mellem de to medlemsstater, så førstnævnte stat kan foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser efter anmodning fra etableringsmedlemsstaten eller foretage sådanne kontroller på eget initiativ, hvis det kun drejer sig om at fastslå faktiske forhold.

(110) Det bør ikke være muligt for medlemsstaterne at omgå reglerne i dette direktiv, herunder bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser, ved at udføre kontroller, inspektioner og undersøgelser, der er diskriminerende, eller som ikke er proportionelle i forhold til det tilsigtede mål.

(111) Dette direktivs bestemmelser om udveksling af oplysninger vedrørende tjenesteyderes hæderlighed bør ikke foregribe initiativer inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager, navnlig for så vidt angår udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og strafferegistre.

(112) Samarbejde mellem medlemsstaterne kræver et velfungerende elektronisk informationssystem, så de kompetente myndigheder let kan finde frem til relevante samtalepartnere i andre medlemsstater og kommunikere effektivt med disse.

(113) Det er nødvendigt at foreskrive, at medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen skal tilskynde de berørte parter til at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan med henblik på bl.a. at fremme tjenesteydernes kvalitet under hensyntagen til de enkelte erhvervs særlige karakteristika. Adfærdskodekserne skal overholde fællesskabsretten, herunder især konkurrenceretten. De bør være forenelige med retligt bindende fagets adfærdsregler i medlemsstaterne.

(114) Medlemsstaterne bør tilskynde til, at navnlig faglige organer og organisationer eller sammenslutninger udarbejder adfærdskodekser på fællesskabsplan. Disse adfærdskodekser bør alt efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika indeholde regler for lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation og de lovregulerede erhvervs fagetsiske adfærdsregler, der navnlig skal sikre uafhængighed, uvildighed og tavshedspligt. Betingelserne for ejendomsmægleres virksomhed bør ligeledes indgå i disse adfærdskodekser. Medlemsstaterne bør træffe ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde de faglige organer og organisationer eller sammenslutninger til på nationalt plan at gennemføre de adfærdskodekser, der vedtages på fællesskabsplan.

(115) Adfærdskodekserne på fællesskabsplan fastsætter minimumsstandarder for adfærd og supplerer medlemsstaternes lovbestemte krav. De er ikke til hinder for, at medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten træffer strengere lovmæssige foranstaltninger, eller at de nationale faglige organisationer yder bedre beskyttelse i deres nationale adfærdskodekser.

(116) Målene for dette direktiv, nemlig at fjerne hindringerne for tjenesteyderes etableringsfrihed i medlemsstaterne og for den frie udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(117) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²¹⁾.

(118) I overensstemmelse med punkt 34 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning²²⁾ tilskyndes medlemsstaterne til, både i egen og Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelsen mellem dette direktiv og gennemførelsesforanstaltningerne -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. Dette direktiv fastsætter de almindelige bestemmelser med henblik på at lette udøvelsen af etableringsfriheden for tjenesteydere samt den frie bevægelighed for tjenesteydelser og sikrer samtidig et højt kvalitetsniveau for tjenesteydelser.

2. Dette direktiv vedrører hverken liberalisering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er forbeholdt offentlige eller private enheder, eller privatisering af offentlige enheder, der udfører tjenesteydelser.

3. Dette direktiv vedrører hverken afskaffelse af monopoler, der udfører tjenesteydelser, eller støtte bevilget af medlemsstaterne, som er omfattet af de fælles konkurrenceregler.

Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med fællesskabsretten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og bestemme, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, i overensstemmelse med statsstøttereglerne, og hvilke specifikke forpligtelser der bør gælde for dem.

4. Dette direktiv berører ikke foranstaltninger truffet på fællesskabsplan eller på nationalt plan i overensstemmelse med fællesskabsretten for at fremme kulturel eller sproglig mangfoldighed eller mediepluralismen.

5. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes strafferet. Medlemsstaterne må dog ikke begrænse den frie udveksling af tjenesteydelser ved at anvende strafferetlige bestemmelser, der specifikt regulerer eller berører adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed, med henblik på derved at omgå reglerne i dette direktiv.

6. Dette direktiv berører ikke de arbejdsretlige regler, dvs. enhver form for retlige eller kontraktretlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, arbejdsforhold, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og forholdet mellem arbejdstagere og arbejdsgivere, som medlemsstaterne anvender i overensstemmelse med national ret, der respekterer fællesskabsretten. Dette direktiv berører heller ikke medlemsstaternes lovgivning om social sikring.

7. Dette direktiv berører ikke udøvelsen af grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i medlemsstaterne og fællesskabsretten. Det berører heller ikke retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler og retten til at gennemføre faglige aktioner i overensstemmelse med national ret og praksis, der respekterer fællesskabsretten.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere, som er etableret i en medlemsstat.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende former for virksomhed:

- a) ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse
- b) finansielle tjenesteydelser såsom bank-, kredit- forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, erhvervs-tilknyttede eller personlige pensionsordninger, tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer, investeringsfonde, betalings- og investeringsrådgivning, herunder de tjenesteydelser, der er opført i bilag I til direktiv 2006/48/EF
- c) elektroniske kommunikationstjenester og -netværk og tilhørende faciliteter og tjenesteydelser for så vidt angår områder, der er omfattet af direktiv 2002/19/EF, 2002/20/EF, 2002/21/EF, 2002/22/EF og 2002/58/EF
- d) tjenesteydelser på transportområdet, herunder havnetjenester, der falder ind under traktatens afsnit V
- e) tjenesteydelser i forbindelse med vikarbureauer
- f) sundhedsydelser, uanset om de udføres inden for rammerne af sundhedsvæsenets infrastruktur eller ej, og hvordan de tilrettelægges og finansieres på nationalt plan, og uanset om de er offentlige eller private
- g) audiovisuelle tjenesteydelser, herunder tjenesteydelser i forbindelse med film, uanset hvordan de produceres, distribueres og transmitteres, samt radiospredning
- h) spil, som indebærer, at der gøres indsats med penge i spil, som indeholder et element af tilfældighed, herunder lotteri, kasinospil og væddemål
- i) virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, jf. traktatens artikel 45
- j) sociale tjenesteydelser i forbindelse med socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til familier og enkeltpersoner, som har permanent eller midlertidig behov herfor, udført af staten, af tjenesteydere med opdrag fra staten eller af statsanerkendte velgørende organisationer
- k) private vagttjenester
- l) tjenesteydelser, der udføres af officielt udnævnte notarer og fogeder.

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på skatte- og afgiftsområdet.

Artikel 3

Forbindelse med fællesskabsrettens øvrige bestemmelser

1. Hvis bestemmelserne i dette direktiv strider mod en bestemmelse i en anden fællesskabsretsakt om særlige aspekter af adgangen til eller udøvelsen af servicevirksomhed inden for særlige områder eller særlige erhverv, har bestemmelsen i den anden fællesskabsretsakt forrang og finder anvendelse på disse særlige områder eller erhverv. Det drejer sig bl.a. om følgende retsakter:

- a) direktiv 96/71/EF
- b) forordning (EØF) nr. 1408/71
- c) Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed²³⁾
- d) direktiv 2005/36/EF.

2. Dette direktiv berører ikke den internationale privatret, særlig reglerne om lovvalg i forbindelse med kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, herunder de regler, der sikrer, at forbrugerne er beskyttet efter forbrugerbeskyttelsesreglerne i den forbrugerlovgivning, der gælder i deres medlemsstat.

3. Medlemsstaterne anvender bestemmelserne i dette direktiv under overholdelse af traktatens regler om etableringsretten og den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

Artikel 4

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »tjenesteydelse«: enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, der normalt udføres mod betaling, jf. traktatens artikel 50
- 2) »tjenesteyder«: enhver fysisk person, der er statsborger i en medlemsstat, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse, eller enhver juridisk person, jf. traktatens artikel 48, og som er etableret i en medlemsstat, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse
- 3) »tjenestemodtager«: enhver fysisk person, der er statsborger i en medlemsstat, eller som nyder rettigheder, der er tillagt vedkommende ved fællesskabsretsakter, eller enhver juridisk person, jf. traktatens artikel 48, og som er etableret i en medlemsstat, og som i erhvervsøjemed eller andet øjemed anvender eller ønsker at anvende en tjenesteydelse
- 4) »etableringsmedlemsstat«: den medlemsstat, på hvis område den pågældende tjenesteyder er etableret
- 5) »etablering«: tjenesteyderens faktiske udøvelse af erhvervsvirksomhed som omhandlet i traktatens artikel 43 i et ikke nærmere angivet tidsrum og ved hjælp af en fast infrastruktur, hvorfra aktiviteten med levering af tjenesteydelser rent faktisk udføres
- 6) »tilladelsesordning«: enhver procedure, der indebærer, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager skal henvende sig til en kompetent myndighed med henblik på at opnå en udtrykkelig eller en stiltiende afgørelse om adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed
- 7) »krav«: enhver forpligtelse, ethvert forbud, enhver betingelse eller enhver begrænsning, der er fastsat i medlemsstaternes love eller administrative bestemmelser, eller som følger af retspraksis, administrativ praksis, faglige foreningers regler eller af kollektive regler, som faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer har vedtaget som led i deres retlige autonomi; regler, der er fastsat i kollektive aftaler, som er forhandlet med arbejdsmarkedets parter, anses ikke som sådan for at være krav i henhold til dette direktiv
- 8) »tvingende almene hensyn«: hensyn, der er anerkendt som sådan i Domstolens praksis, herunder følgende: den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, tryghed for borgerne, den offentlige sundhed, bevarelsen af den finansielle balance i de sociale sikringsordninger, beskyttelsen af forbrugerne,

- tjenestemodtagerne og arbejdstagerne, retfærdige handelstransaktioner, bekæmpelse af bedrageri, beskyttelsen af miljøet, herunder bymiljøet, dyresundheden, intellektuelle ejendomsrettigheder, bevarelsen af den nationale historiske og kunstneriske arv samt social- og kulturpolitiske målsætninger
- 9) »kompetent myndighed«: ethvert organ eller enhver instans, der i en medlemsstat har til opgave at føre tilsyn med eller regulere servicevirksomhed, herunder navnlig administrative myndigheder, herunder domstole der handler i denne egenskab, faglige organisationer samt faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer, der som led i deres retlige autonomi kollektivt regulerer adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed
 - 10) »medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres«: den medlemsstat, hvor en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, udfører tjenesteydelsen
 - 11) »lovreguleret erhverv«: en eller flere former for erhvervsmæssig virksomhed, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv 2005/36/EF
 - 12) »kommerciel kommunikation«: enhver form for kommunikation, der har til formål direkte eller indirekte at fremme afsætningen af varer eller tjenesteydelser eller at etablere et image for en virksomhed, organisation eller person, der udøver handels-, industri- eller håndværksvirksomhed eller et lovreguleret erhverv. Følgende udgør ikke i sig selv kommerciel kommunikation:
 - a) oplysninger, der muliggør direkte adgang til virksomhedens, organisationens eller personens virksomhed, herunder navnlig et domænenavn eller en e-mail-adresse
 - b) kommunikation vedrørende en virksomheds, organisations eller persons varer, tjenesteydelser eller image udarbejdet uafhængigt af denne, især uden finansiell modydelse.

KAPITEL II

ADMINISTRATIV FORENKLING

Artikel 5

Forenkling af procedurer

1. Medlemsstaterne undersøger procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed. Hvis de procedurer og formaliteter, der undersøges i henhold til dette stykke, ikke er enkle nok, forenkler medlemsstaterne dem.
2. Kommissionen kan efter proceduren i artikel 40, stk. 2, indføre harmoniserede formularer på fællesskabsplan. Disse formularer sidestilles med certifikater, attester og alle andre dokumenter, der kræves af en tjenesteyder.
3. Når medlemsstaterne kræver, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager skal fremlægge et certifikat, en attest eller ethvert andet dokument som bevis for opfyldelsen af et krav, accepterer de ethvert dokument fra en anden medlemsstat, der tjener samme formål, eller hvoraf det fremgår, at det pågældende krav er opfyldt. De kan ikke kræve dokumenter fra en anden medlemsstat i form af originaler, bekræftede kopier eller bekræftede oversættelser, undtagen i tilfælde, der er omhandlet i andre fællesskabsinstrumenter, eller i tilfælde, som er begrundet i et tvingende alment hensyn, herunder den offentlige orden og sikkerhed.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes ret til at kræve uautoriserede oversættelser af dokumenter til et af deres officielle sprog.
4. Stk. 3 finder ikke anvendelse på dokumenter omfattet af artikel 7, stk. 2, og artikel 50 i direktiv 2005/36/EF, artikel 45, stk. 3, og artikel 46, 49 og 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter²⁴⁾, artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/5/EF af 16. februar 1998 om lettelse af adgangen

til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end den, hvor beskikkelsen er opnået²⁵⁾, Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde²⁶⁾, eller Rådets elite direktiv 89/666/EØF af 21. december 1989 om offentlighed vedrørende filialer oprettet i en medlemsstat af visse former for selskaber henhørende under en anden stats retsregler²⁷⁾.

Artikel 6

Kvikskranker

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere kan afvikle følgende procedurer og formaliteter ved at henvende sig til kontaktpunkter (i det følgende benævnt »kvikskranker«):
 - a) alle de procedurer og formaliteter, der er nødvendige for adgangen til at optage deres servicevirksomhed, især alle nødvendige erklæringer, anmeldelser eller anmodninger om tilladelse hos de kompetente myndigheder, herunder anmodninger om optagelse i registre, fortegnelser, databaser eller for optagelse i faglige organisationer eller faglige sammenslutninger
 - b) eventuelle anmodninger om tilladelse til at udøve servicevirksomhed.
2. Indførelsen af kvikskranker berører ikke fordelingen af opgaver og beføjelser mellem de forskellige myndigheder på nationalt plan.

Artikel 7

Ret til information

1. Medlemsstaterne påser, at følgende oplysninger er nemt tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere via kvikskrankerne:
 - a) krav, der gælder for tjenesteydere, som er etableret på deres område, især krav vedrørende procedurer og formaliteter, der skal opfyldes for at få adgang til at optage og udøve servicevirksomhed
 - b) kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder, så disse kan kontaktes direkte, herunder kontaktoplysninger på de myndigheder, der er ansvarlige for spørgsmål vedrørende udøvelse af servicevirksomhed
 - c) hvordan og på hvilke vilkår man får adgang til offentlige registre og databaser over tjenesteydere og tjenesteydelser
 - d) klagemuligheder, der er alment tilgængelige i tilfælde af tvister mellem de kompetente myndigheder og tjenesteyderen eller tjenestemodtageren eller mellem en tjenesteyder og en tjenestemodtager eller mellem tjenesteydere
 - e) kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, ud over de kompetente myndigheder, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand.
2. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere og tjenestemodtagere efter anmodning kan få bistand fra de kompetente myndigheder i form af oplysninger om, hvordan de i stk. 1, litra a), omhandlede krav almindeligvis fortolkes og anvendes. Denne rådgivning omfatter om nødvendigt en enkel trin-for-trin-vejledning. Oplysningerne gives i et tydeligt og forståeligt sprog.
3. Medlemsstaterne påser, at oplysninger og bistand jf. stk. 1 og 2 gives i klar og entydig form, er nemt tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej, og at de ajourføres.
4. Medlemsstaterne påser, at kvikskrankerne og de kompetente myndigheder besvarer enhver anmodning om oplysninger eller bistand som omhandlet i stk. 1 og 2 hurtigst muligt, og at de i tilfælde af fejlagtige eller ubegrundede anmodninger omgående giver tjenesteyderen meddelelse herom.

5. Medlemsstaterne og Kommissionen træffer ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde kvik-skrankerne til at offentliggøre de i denne artikel omhandlede oplysninger på andre fællesskabssprog. Dette berører ikke medlemsstaternes lovgivning om brugen af sprog.

6. De kompetente myndigheders forpligtelse til at bistå tjenesteydere og tjenestemodtagere indebærer ikke, at disse myndigheder skal yde juridisk rådgivning i enkeltsager, men blot, at de skal give generelle oplysninger om, hvordan kravene almindeligvis fortolkes og anvendes.

Artikel 8

Elektroniske procedurer

1. Medlemsstaterne påser, at samtlige procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed kan afvikles uden besvær, på afstand og ad elektronisk vej via den berørte kvikskranke og de kompetente myndigheder.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på kontrol af det sted, hvor tjenesteydelsen udføres, eller af det udstyr, der anvendes af tjenesteyderen, eller på fysisk undersøgelse af tjenesteyderens duelighed eller af dennes egen eller af dennes ansvarlige personales personlige integritet.

3. Kommissionen vedtager efter proceduren i artikel 40, stk. 2, gennemførelsesbestemmelser til nærværende artikels stk. 1 med henblik på at fremme informationssystemernes interoperabilitet og anvendelsen af elektroniske procedurer medlemsstaterne imellem under hensyntagen til de fælles standarder, der er udviklet på fællesskabsplan.

KAPITEL III

ETABLERINGSFRIHED FOR TJENESTEYDERE

AFDELING 1

Tilladelser

Artikel 9

Tilladelsesordninger

1. Medlemsstaterne kan gøre adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed afhængig af en tilladelsesordning, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) tilladelsesordningen indebærer ikke en forskelsbehandling af den pågældende tjenesteyder
- b) behovet for en tilladelsesordning er begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) det tilsigtede mål kan ikke nås gennem en mindre restriktiv foranstaltning, navnlig fordi en efterfølgende kontrol ville blive udført for sent til at have nogen reel virkning.

2. I den i artikel 39, stk. 1, omhandlede rapport beskriver medlemsstaterne deres tilladelsesordninger og begrundet disses forenelighed med nærværende artikels stk. 1.

3. Denne afdeling finder ikke anvendelse på de aspekter af tilladelsesordningerne, der direkte eller indirekte reguleres af andre fællesskabsinstrumenter.

Artikel 10

Betingelser for udstedelse af tilladelse

1. Tilladelsesordninger skal bygge på kriterier, der regulerer udøvelsen af de kompetente myndigheders skønsmagt, så denne ikke udøves vilkårligt

2. De i stk. 1 omhandlede kriterier skal være:

- a) ikke-diskriminerende
- b) begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) afpasset efter dette tvingende almene hensyn
- d) klare og entydige
- e) objektive
- f) offentliggjort på forhånd
- g) gennemskuelige og tilgængelige.

3. Betingelserne for udstedelse af tilladelse til en yderligere etablering må ikke overlappe krav og kontroller som er tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige med hensyn til deres formål, og som tjenesteyderen allerede er underlagt i en anden eller samme medlemsstat. De i artikel 28, stk. 2, omhandlede forbindelsespunkter og tjenesteyderen bistår den kompetente myndighed med at tilvejebringe de nødvendige oplysninger om disse krav.

4. Tilladelsen skal give tjenesteyderen adgang til at optage eller udøve den pågældende servicevirksomhed på hele det nationale område, herunder gennem oprettelse af agenturer, filialer, datterselskaber eller kontorer, undtagen når et tvingende alment hensyn berettiger, at der skal anmodes om tilladelse for hvert enkelt etableringssted, eller at tilladelsen begrænses til en bestemt del af området.

5. Tilladelsen udstedes, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for tilladelsen er opfyldt.

6. Med undtagelse af udstedelse af en tilladelse begrundes enhver afgørelse truffet af de kompetente myndigheder, herunder afslag eller inddragelse af tilladelsen, fuldt ud, og den skal kunne prøves ved domstolene eller andre klageinstanser.

7. Denne artikel berører ikke kompetencefordelingen på lokalt og regionalt plan mellem de myndigheder i medlemsstaterne, der udsteder tilladelser.

Artikel 11

Tilladelsens varighed

1. En tilladelse, der udstedes til en tjenesteyder, må ikke være af begrænset varighed, undtagen hvis:

- a) tilladelsen fornyes automatisk eller kun er betinget af fortsat opfyldelse af kravene
 - b) antallet af mulige tilladelser er begrænset af et tvingende alment hensyn,
- eller

- c) den begrænsede varighed er begrundet i et tvingende alment hensyn.

2. Stk. 1 vedrører ikke den tid, der maksimalt må forløbe, før tjenesteyderen faktisk påbegynder sin virksomhed efter at have fået tilladelse.

3. Medlemsstaterne forpligter tjenesteyderen til at give den pågældende kvikskranke, jf. artikel 6, meddelelse om følgende ændringer:

- a) oprettelse af datterselskaber, hvis virksomhed falder ind under tilladelsens anvendelsesområde
- b) ændringer i tjenesteyderens situation, som medfører, at betingelserne for tilladelsen ikke længere er opfyldt.

4. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes ret til at inddrage tilladelser, hvis betingelserne herfor ikke længere er opfyldt.

Artikel 12

Udvælgelse af ansøgere

1. Når antallet af mulige tilladelser for en given form for virksomhed er begrænset på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, anvender medlemsstaterne en procedure for udvælgelse af ansøgere, der giver fuldt betryggende garantier for uvildighed og gennemskuelse, bl.a. behørig offentliggørelse af indledningen, gennemførelsen og afslutningen af proceduren.
2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde skal tilladelsen udstedes med en passende begrænset varighed, og den må ikke kunne fornyes automatisk eller indebære andre fordele for den tjenesteyder, hvis tilladelse lige er udløbet, eller for personer, som har særlige forbindelser med denne.
3. Uden at dette berører stk. 1 og artikel 9 og 10, kan medlemsstaterne ved fastlæggelsen af reglerne for udvælgelsesproceduren tage hensyn til den offentlige sundhed, socialpolitiske mål, arbejdstageres og selvstændige erhvervsdrivendes sundhed og sikkerhed, beskyttelsen af miljøet, bevarelsen af kulturarven og andre tvingende almene hensyn i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Artikel 13

Tilladelsesprocedurer

1. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter skal være klare, offentliggjort på forhånd og skal give ansøgerne sikkerhed for, at deres anmodning vil blive behandlet objektivt og uvildigt.
2. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter må ikke virke afskrækkende og ikke komplicere eller forsinke udførelsen af tjenesteydelsen unødigt. De skal være nemt tilgængelige, og de udgifter, de kan medføre for ansøgerne, skal være rimelige og stå i et rimeligt forhold til omkostningerne i forbindelse med de pågældende tilladelsesprocedurer og må ikke overstige omkostningerne ved procedurene.
3. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter skal give ansøgerne sikkerhed for, at deres anmodning behandles hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig svarfrist, som er fastsat og offentliggjort på forhånd. Fristen løber først fra det tidspunkt, hvor al dokumentation er fremsendt. Den kompetente myndighed kan én gang forlænge fristen med et begrænset tidsrum, hvis spørgsmålets kompleksitet berettiger hertil. Forlængelsen og dens varighed begrundes behørigt og meddeles ansøgeren inden den oprindelige frists udløb.
4. Er der ikke afgivet svar inden for den i stk. 3 omhandlede frist eller forlængelsen heraf, betragtes tilladelsen som udstedt. Der kan dog fastsættes en anden ordning, hvis dette er begrundet i tvingende almene hensyn, herunder tredjeparts legitime interesse.
5. For enhver anmodning om tilladelse fremsendes der hurtigst muligt en kvittering for modtagelsen. Kvitteringen skal angive:
 - a) den i stk. 3 omhandlede frist
 - b) klagemuligheder
 - c) at tilladelsen, hvis det er relevant, skal betragtes som udstedt, hvis der ikke er afgivet svar inden for den fastsatte frist.
6. Hvis anmodningen er ufuldstændig, oplyses ansøgeren hurtigst muligt om, at der skal indgives yderligere dokumentation, samt om en eventuel indvirkning på den i stk. 3 omhandlede frist.
7. Hvis en ansøgning afslås, fordi den ikke overholder de krævede procedurer og formaliteter, informeres ansøgeren hurtigst muligt om afslaget.

AFDELING 2

Forbudte krav og krav, der skal evalueres

Artikel 14

Forbudte krav

Medlemsstaterne må ikke gøre adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed på deres område betinget af:

- 1) diskriminerende krav, som direkte eller indirekte er begrundet i nationalitet eller - for selskabers vedkommende - i det vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed, herunder især:
 - a) krav om, at tjenesteyderen, hans personale, de personer, der besidder kapitalandele, eller medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganerne skal have en bestemt nationalitet
 - b) krav om, at tjenesteyderen, hans personale, de personer, der besidder kapitalandele, eller medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganerne skal have ophold på deres område
- 2) forbud mod at være etableret i flere medlemsstater eller at være optaget i registre eller faglige organisationer og sammenslutninger i flere medlemsstater
- 3) begrænsninger af tjenesteyderens frihed til at vælge mellem et hovedforretningssted og et sekundært forretningssted, herunder navnlig krav om, at tjenesteyderen skal have sit hovedforretningssted på deres område, eller begrænsninger af friheden til at vælge mellem forskellige former for etablering såsom agentur, filial eller datterselskab
- 4) krav om gensidighed med den medlemsstat, hvor tjenesteyderen allerede har et forretningssted, bortset fra de krav om gensidighed, der er fastsat i fællesskabsinstrumenterne vedrørende energi
- 5) anvendelse i hvert enkelt tilfælde af en økonomisk test, der består i at gøre tilladelsen betinget af, at der kan påvises et økonomisk behov eller en markedsefterspørgsel, at evaluere den pågældende form for virksomheds potentielle eller aktuelle økonomiske virkninger eller at vurdere dens formålstjenlighed i forhold til den kompetente myndigheds planlagte økonomiske mål; dette forbud vedrører ikke planlægningskrav, der ikke forfølger økonomiske mål, men er fastsat ud fra tvingende almene hensyn
- 6) direkte eller indirekte inddragelse af konkurrerende erhvervsdrivende, herunder gennem rådgivende organer, i udstedelsen af tilladelser eller andre afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder, bortset fra faglige organisationer og sammenslutninger eller andre organisationer, der handler som kompetent myndighed; dette forbud vedrører ikke høring af organisationer såsom handelskamre eller arbejdsmarkedets parter om andre spørgsmål end individuelle ansøgninger om tilladelse og heller ikke høring af den brede offentlighed
- 7) forpligtelse til at stille eller deltage i en finansiel sikkerhed eller til at tegne en forsikring hos en tjenesteyder eller et organ, der er etableret på deres område. Dette berører ikke medlemsstaternes mulighed for at kræve forsikring eller finansiel sikkerhed som sådan og heller ikke kravene om deltagelse i en kollektiv erstatningsfond, f.eks. for medlemmer af faglige organer eller organisationer
- 8) forpligtelse til allerede at have været optaget i registre, der føres på deres område, i en given periode eller til tidligere at have udøvet den pågældende virksomhed på deres område i en given periode.

Artikel 15

Krav, der skal evalueres

1. Medlemsstaterne undersøger, om deres retssystem omfatter de i stk. 2 omhandlede krav, og påser, at disse krav er forenelige med betingelserne i stk. 3. De tilpasser deres love og administrative bestemmelser for at gøre dem forenelige med disse betingelser.
2. Medlemsstaterne undersøger, om deres retssystem gør adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed betinget af, at et eller flere af følgende ikke-diskriminerende krav er opfyldt:

- a) kvantitative eller territoriale begrænsninger, navnlig i form af begrænsninger fastsat på grundlag af befolkningstallet eller af hensyn til en geografisk minimumsafstand mellem tjenesteyderne
- b) krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form
- c) krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital
- d) krav - bortset fra kravene vedrørende spørgsmål omfattet af direktiv 2005/36/EF eller kravene i andre fællesskabsinstrumenter - der forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til den pågældende servicevirksomhed på grund af virksomhedens særlige karakter
- e) forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område
- f) krav om et minimumsantal af ansatte
- g) minimums- og/eller maksimumspriser, som tjenesteyderen skal overholde
- h) krav om, at tjenesteyderen sammen med sin egen tjenesteydelse skal udføre bestemte andre tjenesteydelser.

3. Medlemsstaterne sikrer sig, at de i stk. 2 omhandlede krav opfylder følgende betingelser:

- a) forbud mod forskelsbehandling: kravene er hverken direkte eller indirekte diskriminerende på grundlag af nationalitet eller - for selskabers vedkommende - det vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed
- b) nødvendighed: kravene er begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) proportionalitet: kravene sikrer opfyldelsen af det tilsigtede mål, de går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål, og dette mål kan ikke nås gennem andre, mindre indgribende foranstaltninger.

4. Stk. 1, 2 og 3 finder kun anvendelse på lovgivningen om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvis anvendelsen af disse stykker ikke retligt eller faktisk hindrer de berørte tjenesteydere i at udføre den særlige opgave, der er tillagt dem.

5. I den i artikel 39, stk. 1, omhandlede rapport om den gensidige evaluering anfører medlemsstaterne:

- a) de krav, de agter at opretholde, og hvorfor de anser dem for at opfylde betingelserne i stk. 3
- b) de krav, der er blevet ophævet eller lempet.

6. Fra den 28. december 2006 må medlemsstaterne kun indføre nye krav af den i stk. 2 omhandlede type, hvis de opfylder betingelserne i stk. 3.

7. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om nye love og administrative bestemmelser, der indeholder krav som omhandlet i stk. 6, og begrundelserne herfor. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater om disse bestemmelser. Meddelelsen er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan vedtage de pågældende bestemmelser.

Kommissionen undersøger de nye bestemmelsers forenelighed med fællesskabsretten inden for en frist på tre måneder efter at have fået meddelelse herom og vedtager, hvor det er hensigtsmæssigt, en beslutning med henblik på at anmode den berørte medlemsstat om ikke at vedtage bestemmelserne eller om at ophæve dem.

Ved meddelelse af et udkast til nationale forskrifter i medfør af direktiv 98/34/EF anses samtidig meddelelsespligten i dette direktiv for opfyldt.

KAPITEL IV
FRI BEVÆGELIGHED FOR TJENESTEYDELSER

AFDELING 1

Fri udveksling af tjenesteydelser og undtagelser herfra

Artikel 16

Fri udveksling af tjenesteydelser

1. Medlemsstaterne respekterer tjenesteyderes ret til at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat end den, de er etableret i.

Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, sikrer fri adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på dens område.

Medlemsstaterne gør ikke adgangen til eller udøvelsen af servicevirksomhed på deres område til genstand for opfyldelse af krav, der ikke overholder følgende principper:

- a) ikke-forskelsbehandling: kravene må ikke være direkte eller indirekte diskriminerende på grundlag af nationalitet eller, for juridiske personers vedkommende, på grundlag af den medlemsstat, hvor de er etableret
- b) nødvendighed: kravene skal være begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet
- c) proportionalitet: kravene skal sikre opfyldelsen af det tilsigtede mål og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

2. Medlemsstaterne må ikke indskrænke den frie udveksling af tjenesteydelser, der udføres af en tjenesteyder, som er etableret i en anden medlemsstat, ved at stille følgende krav:

- a) at tjenesteyderen skal have et forretningssted på deres område
- b) at tjenesteyderen skal indhente en tilladelse hos deres kompetente myndigheder eller optages i et register eller en faglig organisation eller sammenslutning på deres område, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i dette direktiv eller i andre fællesskabsretlige instrumenter
- c) at tjenesteyderen ikke må indrette visse former for eller typer af faciliteter på deres område, herunder et kontor eller en praksis, som er nødvendige for udførelsen af de pågældende tjenesteydelser
- d) at der skal bestå et særligt kontraktforhold mellem tjenesteyder og tjenestemodtager, som forhindrer eller begrænser selvstændiges muligheder for at udføre tjenesteydelser
- e) at tjenesteyderen for at kunne udøve servicevirksomhed skal være i besiddelse af et særligt identitetsbevis, som udstedes af deres kompetente myndigheder
- f) krav vedrørende anvendelsen af udstyr og redskaber, som er en integreret del af tjenesteydelsen, undtagen krav, der er nødvendige for at sikre sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
- g) restriktioner for den frie udveksling af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 19.

3. Der er intet til hinder for, at den medlemsstat, som tjenesteyderen begiver sig til, fastsætter krav vedrørende udførelsen af servicevirksomhed, hvis disse krav er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet og er i overensstemmelse med stk. 1. Der er heller intet til hinder for, at denne medlemsstat i overensstemmelse med fællesskabsretten anvender sine bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, herunder bestemmelser, som er fastsat i kollektive aftaler.

4. Senest den 28. december 2011 forelægger Kommissionen, efter at have hørt medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan, en rapport om anvendelsen af denne artikel, hvori den

overvejer behovet for at foreslå harmoniseringsforanstaltninger for de former for servicevirksomhed, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 17

Yderligere undtagelser fra den frie udveksling af tjenesteydelser

Artikel 16 finder ikke anvendelse på:

- 1) tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der udføres i en anden medlemsstat, herunder:
 - a) tjenesteydelser i postsektoren omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet
- 28)
- b) tjenesteydelser i elektricitetssektoren omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet²⁹⁾
- c) tjenesteydelser i gassektoren omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas³⁰⁾
- d) tjenesteydelser i forbindelse med vanddistribution og vandforsyning samt tjenesteydelser i forbindelse med spildevand
- e) affaldshåndtering
- 2) områder, der er omfattet af direktiv 96/71/EF
- 3) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger³¹⁾
- 4) områder, der er omfattet af Rådets direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters frie udveksling af tjenesteydelser³²⁾
- 5) retslig inkasso
- 6) områder, der er omfattet af afsnit II i direktiv 2005/36/EF, samt krav i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, om, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes et bestemt erhverv
- 7) områder, der er omfattet af forordning (EØF) nr. 1408/71
- 8) hvad angår administrative formaliteter vedrørende fri bevægelighed for personer og deres ophold, forhold, der er omfattet af bestemmelserne i direktiv 2004/38/EF, som fastsætter administrative formaliteter i forhold til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, som de pågældende skal iagttage
- 9) hvad angår tredjelandsstatsborgere, der begiver sig til en anden medlemsstat i forbindelse med udførelse af en tjenesteydelse, medlemsstaternes mulighed for at kræve, at statsborgere fra tredjelande, der ikke er omfattet af gensidighedsordningen i artikel 21 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser³³⁾, skal være i besiddelse af et visum eller en opholdstilladelse, og deres mulighed for at forpligte statsborgere fra tredjelande til at melde sig til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, ved eller efter indrejsen
- 10) for så vidt angår overførsel af affald, områder, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab³⁴⁾
- 11) ophavsret og beslægtede rettigheder, de rettigheder, der er omhandlet i Rådets direktiv 87/54/EØF af 16. december 1986 om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi³⁵⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser³⁶⁾, samt intellektuelle ejendomsrettigheder
- 12) handlinger, der ifølge loven kræver medvirken af en notar

- 13) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber³⁷⁾
- 14) registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat
- 15) bestemmelser vedrørende kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, herunder kontraktformer, der er fastsat i den internationale privatret.

Artikel 18

Individuelle undtagelser

1. Uanset artikel 16 kan en medlemsstat over for en tjenesteyder, som er etableret i en anden medlemsstat, undtagelsesvist træffe foranstaltninger vedrørende sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser.
2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger må kun træffes, hvis den i artikel 35 fastsatte procedure for gensidig bistand er fulgt, og følgende betingelser er opfyldt:
 - a) de nationale bestemmelser, i henhold til hvilke foranstaltningen træffes, er ikke omfattet af en harmonisering på fællesskabsplan vedrørende sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser
 - b) foranstaltningen giver tjenestemodtageren en højere beskyttelse end en foranstaltning truffet af etableringsmedlemsstaten i medfør af dennes nationale bestemmelser
 - c) etableringsmedlemsstaten har ikke truffet nogen foranstaltninger eller har truffet foranstaltninger, som er utilstrækkelige i forhold til dem, der er omhandlet i artikel 35, stk. 2
 - d) foranstaltningerne er proportionelle.
3. Stk. 1 og 2 berører ikke bestemmelser fastsat i fællesskabsinstrumenter, som garanterer den frie udveksling af tjenesteydelser, eller som tillader undtagelser herfra.

AFDELING 2

Tjenestemodtageres rettigheder

Artikel 19

Forbudte restriktioner

Medlemsstaterne må ikke stille krav til en tjenestemodtager, der begrænser anvendelsen af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, herunder navnlig:

- a) at tjenesteyderen skal indhente en tilladelse fra deres kompetente myndigheder eller afgive en erklæring til disse
- b) diskriminerende at begrænsninger af dennes muligheder for at opnå finansiel bistand med den begrundelse, at tjenesteyderen er etableret i en anden medlemsstat, eller på grund af lokaliseringen af det sted, hvor tjenesteydelsen udføres.

Artikel 20

Forbud mod forskelsbehandling

1. Medlemsstaterne påser, at der ikke stilles diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i dennes nationalitet eller opholdssted.
2. Medlemsstaterne påser, at de generelle betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, som tjenesteyderen stiller til rådighed for offentligheden, ikke indeholder diskriminerende betingelser begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted, uden at dette dog berører muligheden for at anvende forskellige adgangs-betingelser, som er direkte begrundet i objektive kriterier.

Artikel 21

Bistand til tjenestemodtagere

1. Medlemsstaterne påser, at tjenestemodtagere i den medlemsstat, hvor de opholder sig, har adgang til følgende oplysninger:

- a) generelle oplysninger om de krav, der gælder i andre medlemsstater for adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, herunder især forbrugerbeskyttelseskrav
- b) generelle oplysninger om klagemuligheder i tilfælde af tvister mellem en tjenesteyder og en tjenestemodtager
- c) kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, herunder centrene i Det Europæiske Netværk af Forbrugercentre, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand.

Rådgivningen fra de kompetente myndigheder skal om nødvendigt omfatte en enkel trin-for-trin-vejledning. Oplysningerne, herunder om muligheder for bistand, skal meddeles klart og entydigt, være nemt tilgængelige på afstand, herunder ad elektronisk vej og skal ajourføres jævnligt.

2. Medlemsstaterne kan overdrage den i stk. 1 omhandlede opgave til kvikskrannerne eller til ethvert andet organ såsom centrene i Det Europæiske Netværk af Forbrugercentre, forbrugersammenslutninger eller Euro Info Centre.

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen kontaktoplysningerne på de udpegede organer. Kommissionen fremsender disse oplysninger til de øvrige medlemsstater.

3. Med henblik på at opfylde kravene i stk. 1 og 2 henvender det organ, som tjenestemodtageren har forelagt sagen, sig om nødvendigt til det tilsvarende organ i den berørte medlemsstat. Sidstnævnte organ fremsender oplysningerne så hurtigt som muligt til det anmodende organ, der videresender oplysningerne til modtageren. Medlemsstaterne påser, at disse organer yder hinanden bistand, og træffer enhver mulig foranstaltning med henblik på et effektivt samarbejde. Medlemsstaterne fastsætter sammen med Kommissionen de praktiske ordninger, der er nødvendige for gennemførelsen af stk. 1.

4. Kommissionen vedtager efter den i artikel 40, stk. 2, omhandlede procedure gennemførelsesbestemmelser til nærværende artikels stk. 1, 2 og 3, hvori fastsættes de nærmere tekniske bestemmelser om informationsudveksling mellem organer i forskellige medlemsstater og navnlig bestemmelserne om informationssystemernes interoperabilitet, idet der tages hensyn til fælles standarder.

KAPITEL V

TJENESTEYDELSERNES KVALITET

Artikel 22

Oplysninger om tjenesteydere og deres tjenesteydelser

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteyderen stiller følgende oplysninger til rådighed for tjenestemodtageren:

- a) tjenesteyderens navn, retlige status og retlige form, den fysiske adresse, hvor denne er etableret, og nærmere oplysninger, som muliggør hurtig kontakt og direkte kommunikation med tjenesteyderen, eventuelt ad elektronisk vej
- b) hvis tjenesteyderen er optaget i et handelsregister eller et andet lignende offentligt register, oplysning om dette register og tjenesteyderens registreringsnummer eller tilsvarende identifikationsoplysninger i det pågældende register
- c) hvis den pågældende form for virksomhed er omfattet af en tilladelsesordning, kontaktoplysninger på den relevante kompetente myndighed eller kvikskranke

- d) hvis tjenesteyderen udøver momspligtig virksomhed, angivelse af det identifikationsnummer, der er omhandlet i artikel 22, stk. 1, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag³⁸⁾
 - e) for lovregulerede erhverv, enhver faglig organisation eller ethvert lignende organ, hvor tjenesteyderen er registreret, og den faglige titel samt den medlemsstat, hvor titlen er givet
 - f) almindelige forretningsbetingelser og generalklausuler, hvis tjenesteyderen anvender sådanne
 - g) om tjenesteyderen anvender aftaleklausuler om lovvalg og/eller værneting
 - h) om der findes en ikke-lovpligtig eftersalgsgaranti
 - i) prisen for tjenesteydelsen, hvis tjenesteyderen på forhånd har fastsat en pris for en given type ydelse
 - j) tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, hvis de ikke allerede fremgår af sammenhængen
 - k) den i artikel 23, stk. 1, omhandlede forsikring og garanti, herunder især forsikrings- eller garantigiverens kontaktoplysninger og forsikringens eller garantiens geografiske dækning.
2. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 omhandlede oplysninger alt efter tjenesteyderens ønske:
- a) meddeles af tjenesteyderen på dennes eget initiativ
 - b) er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren dér, hvor tjenesteydelsen udføres eller kontrakten er indgået
 - c) er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren ad elektronisk vej via en adresse opgivet af tjenesteyderen
 - d) fremgår af ethvert informationsmateriale, tjenesteyderen har givet tjenestemodtageren, og hvori tjenesteydelserne er beskrevet i detaljer.
3. Medlemsstaterne påser, at tjenesteyderen efter anmodning fra tjenestemodtageren meddeler følgende yderligere oplysninger:
- a) hvis tjenesteyderen ikke på forhånd har fastsat prisen for en given type ydelse, prisen for tjenesteydelsen eller, hvis denne ikke kan opgives nøjagtigt, prisberegningsmetoden, således at prisen kan efterprøves af tjenestemodtageren, eller et tilstrækkeligt udførligt tilbud
 - b) for lovregulerede erhverv, en henvisning til de faglige regler, der gælder i etableringsmedlemsstaten, og oplysning om, hvordan man får adgang til disse
 - c) oplysninger om tjenesteyderens virksomhed på flere områder og samarbejde med andre tjenesteydere, som er direkte knyttet til den pågældende tjenesteydelse, og om de foranstaltninger, der er truffet for at undgå interessekonflikter. Disse oplysninger skal fremgå af ethvert informationsmateriale, hvori tjenesteyderen giver en detaljeret beskrivelse af sine tjenesteydelser
 - d) hvilke adfærdskodekser tjenesteyderen eventuelt er underlagt, og oplysning om, hvor disse kodekser er tilgængelige elektronisk, og hvilke sprog de foreligger på
 - e) hvis tjenesteyderen er underlagt en adfærdskodeks eller er medlem af en faglig sammenslutning eller erhvervsorganisation, som har en ordning for udenretslig bilæggelse af tvister, oplysninger herom. Tjenesteyderen skal angive, hvordan man får nærmere oplysninger om udenretslig bilæggelse af tvister og betingelserne for ordningens anvendelse.
4. Medlemsstaterne påser, at de i dette kapitel omhandlede oplysninger, som tjenesteyderen skal afgive, gøres tilgængelige eller meddeles klart og entydigt og i god tid inden kontraktens indgåelse eller inden udførelsen af tjenesteydelsen, hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale.
5. De i dette kapitel omhandlede oplysningsforpligtelser supplerer de krav, der allerede er fastsat i fællesskabsretten, og er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan indføre yderligere oplysningskrav for tjenesteydere, der er etableret på deres område.
6. Kommissionen kan efter proceduren i artikel 40, stk. 2, præcisere indholdet af de i stk. 1 og 3 omhandlede oplysninger, afhængigt af den særlige art af visse former for virksomhed, og præcisere, hvordan nærværende artikels stk. 2 skal gennemføres i praksis.

Artikel 23

Erhvervsansvarsforsikringer og faglige garantier

1. Medlemsstaterne kan sikre, at tjenesteydere, hvis tjenesteydelser frembyder en direkte og særlig fare for tjenestemodtagerens eller en tredjeparts sundhed eller sikkerhed eller en risiko for tjenestemodtagerens finansielle sikkerhed, tegner en erhvervsansvarsforsikring, der er passende i forhold til risikoens art og omfang, eller stiller en garanti eller tilbyder en tilsvarende ordning, som er ækvivalent eller i det væsentlige sammenlignelig med hensyn til formålet.

2. Når en tjenesteyder etablerer sig på medlemsstaternes område, må de ikke kræve en erhvervsansvarsforsikring eller faglig garanti, hvis tjenesteyderen i en anden medlemsstat, hvor denne allerede er etableret, allerede er dækket af en garanti, som er ækvivalent eller i det væsentlige sammenlignelig med hensyn til formålet og den dækning, der ydes for så vidt angår den forsikrede risiko, forsikringssummen eller et loft over garantien og mulige udelukkelser fra dækningen. Hvis der kun er tale om delvis ækvivalens, kan medlemsstaterne kræve en supplerende garanti med henblik på dækning af forhold, som ikke allerede er dækket.

Kræver en medlemsstat, at tjenesteydere, der er etableret på deres område, skal tegne en erhvervsansvarsforsikring eller stille en anden form for garanti, godkender denne medlemsstat attester for en sådan forsikringsdækning udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i andre medlemsstater, som tilstrækkelig dokumentation.

3. Stk. 1 og 2 berører ikke de ordninger for erhvervsforsikringer eller faglige garantier, som er fastsat i andre fællesskabsinstrumenter.

4. Ved gennemførelsen af stk. 1 kan Kommissionen efter forskriftsproceduren i artikel 40, stk. 2, udarbejde en fortegnelse over tjenesteydelser med de i nærværende artikels stk. 1 omhandlede kendetegn. Kommissionen kan også efter proceduren i artikel 40, stk. 3, vedtage foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv, ved at supplere det gennem fastsættelse af fælles kriterier for, hvad der i forbindelse med den i nærværende artikels stk. 1 omhandlede forsikring eller garanti er passende i forhold til risikoens art og omfang.

5. I denne artikel forstås ved:

- »direkte og særlig fare«: en fare, som direkte følger af udførelsen af tjenesteydelsen
- »sundhed og sikkerhed«: i relation til en tjenestemodtager eller tredjemand, forebyggelse af dødsfald eller alvorlig personskade
- »finansiell sikkerhed«: i relation til en tjenestemodtager, forebyggelse af væsentlige tab af pengebeløb eller væsentlige værdiforringelser af ejendom
- »erhvervsansvarsforsikring«: en forsikring, der tegnes af en tjenesteyder til dækning af et muligt ansvar over for modtagerne og eventuelt tredjemand som følge af leveringen af tjenesteydelsen.

Artikel 24

Lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation

1. Medlemsstaterne ophæver alle generelle forbud mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation.

2. Medlemsstaterne påser, at lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation overholder faglige regler i henhold til fællesskabsretten vedrørende bl.a. erhvervenes uafhængighed, værdighed og integritet samt forretningshemmeligheden alt efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika. Faglige regler om kommerciel kommunikation skal være ikke-diskriminerende, begrundet i et tvingende alment hensyn og proportionelt afpasset.

Artikel 25

Virksomhed på flere områder

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere ikke underkastes krav, der forpligter dem til udelukkende at udøve én form for virksomhed, eller som indskrænker deres muligheder for at udøve flere former for virksomhed samtidigt eller sammen med andre tjenesteydere.

Imidlertid kan følgende tjenesteydere omfattes af sådanne krav:

- a) tjenesteydere inden for lovregulerede erhverv, i det omfang det er berettiget for at sikre overholdelse af fagets adfærdsregler, der varierer efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika, og nødvendigt for at sikre deres uafhængighed og uvildighed
- b) tjenesteydere, der udfører tjenesteydelser inden for certificering, godkendelse, teknisk kontrol, test og prøvninger, i det omfang det er berettiget for at sikre deres uafhængighed og uvildighed.

2. Hvis virksomhed på flere områder mellem de i stk. 1, litra a) og b), omhandlede tjenesteydere er tilladt, sørger medlemsstaterne for:

- a) at interessekonflikter og uforenelighed mellem visse former for virksomhed forebygges
- b) at den uafhængighed og uvildighed, der er nødvendig i forbindelse med visse former for virksomhed, sikres
- c) at de fagets adfærdsregler for de forskellige former for virksomhed er forenelige med hinanden, især med hensyn til forretningshemmeligheden.

3. I den i artikel 39, stk. 1, omhandlede rapport angiver medlemsstaterne, hvilke tjenesteydere der er underlagt de i nærværende artikels stk. 1 omhandlede krav, hvori kravene består, og hvorfor de anser dem for berettigede.

Artikel 26

Kvalitetspolitik i relation til tjenesteydelser

1. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde tjenesteyderne til at træffe frivillige foranstaltninger til sikring af tjenesteydernes kvalitet, navnlig ved:

- a) certificering eller evaluering af uafhængige eller akkrediterede organer af deres virksomhed, eller
- b) udarbejdelse af deres eget kvalitetscharter eller deltage i kvalitetschartre eller kvalitetsmærkningsordninger fastlagt af erhvervsorganisationer på fællesskabsplan.

2. Medlemsstaterne påser, at oplysningerne om betydningen af og tildelingskriterierne for kvalitetsmærker for tjenesteydelser er nemt tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere.

3. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde faglige organisationer samt handels- og håndværksskamre og forbrugerorganisationer på deres eget område til at samarbejde på fællesskabsplan for at fremme kvaliteten af tjenesteydelser, navnlig ved at gøre det lettere at vurdere tjenesteydernes duellighed.

4. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde navnlig forbrugerorganisationer til at udarbejde uafhængige vurderinger af tjenesteydelsers kvaliteter og mangler, herunder især udvikling på fællesskabsplan af sammenlignende test og prøvninger og formidling af resultaterne heraf.

5. Medlemsstaterne tilskynder i samarbejde med Kommissionen til udvikling af frivillige europæiske standarder med henblik på at fremme foreneligheden mellem tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere fra forskellige medlemsstater, oplysning af tjenestemodtagere og tjenesteydelsernes kvalitet.

Artikel 27

Bilæggelse af tvister

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteyderne udleverer kontaktoplysninger, navnlig en post-, telefax- eller e-mail-adresse samt et telefonnummer, hvortil alle tjenestemodtagere, også de, der opholder sig i en anden medlemsstat, kan rette henvendelse med en klage eller spørgsmål vedrørende den udførte tjenesteydelse. Tjenesteydere skal oplyse deres juridiske adresse, hvis denne ikke er deres normale postadresse.

Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteyderne besvarer klager som omhandlet i første afsnit hurtigst muligt og bestræber sig på at finde en tilfredsstillende løsning.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger med henblik på at forpligte tjenesteyderne til at bevise, at de i dette direktiv fastsatte oplysningsforpligtelser er opfyldt, og at oplysningerne er korrekte.

3. Når der kræves en finansiell garanti for opfyldelsen af en retsafgørelse, anerkender medlemsstaterne ækvivalente garantier, der er stillet af et kreditinstitut eller en forsikringsgiver etableret i en anden medlemsstat. Et sådant kreditinstitut skal være godkendt i en medlemsstat i overensstemmelse med direktiv 2006/48/EF, og en sådan forsikringsgiver skal være godkendt i overensstemmelse med henholdsvis Rådets første direktiv 73/239/EØF af 24. juli 1973 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring³⁹⁾ eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/83/EF af 5. november 2002 om livsforsikring⁴⁰⁾.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteydere, der er omfattet af en adfærdskodeks eller er medlemmer af en faglig sammenslutning eller erhvervsorganisation, som har en ordning for udenretslig bilæggelse af tvister, underretter tjenestemodtageren herom, nævner dette i ethvert dokument, hvori deres tjenesteydelser er beskrevet i detaljer, og oplyser, hvordan man får nærmere oplysninger om ordningen og betingelserne for dens anvendelse.

KAPITEL VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel 28

Gensidig bistand - almindelige forpligtelser

1. Medlemsstaterne yder hinanden bistand og træffer foranstaltninger med henblik på et effektivt samarbejde for at sikre tilsynet med tjenesteyderne og de tjenesteydelser, de udfører.

2. Med henblik på anvendelsen af dette kapitel udpeger medlemsstaterne et eller flere forbindelsespunkter, hvis kontaktoplysninger de meddeler de øvrige medlemsstater og Kommissionen. Kommissionen offentliggør listen over forbindelsespunkter og ajourfører den jævnligt.

3. Anmodninger om oplysninger og anmodninger om at udføre kontroller, inspektioner og undersøgelser i henhold til dette kapitel skal være behørigt begrundet, navnlig med angivelse af årsagen til anmodningen. De udvekslede oplysninger må kun anvendes i forbindelse med den sag, der ligger til grund for anmodningen.

4. En medlemsstat, der modtager en anmodning om bistand fra de kompetente myndigheder i en anden medlemsstat, sørger for, at tjenesteydere etableret på dens område meddeler dens kompetente myndigheder alle de oplysninger, der er nødvendige for tilsynet med deres virksomhed i overensstemmelse med national lovgivning.

5. Hvis en medlemsstat har problemer med at imødekomme en anmodning om oplysninger eller med at udføre kontroller, inspektioner eller undersøgelser, underretter den hurtigt den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, så der kan findes en løsning.
6. Medlemsstaterne afgiver hurtigst muligt og ad elektronisk vej de oplysninger, som andre medlemsstater eller Kommissionen anmoder om.
7. Medlemsstaterne påser, at de registre over tjenesteydere, som de kompetente myndigheder har adgang til på deres område, er tilgængelige på samme vilkår for de tilsvarende kompetente myndigheder i de øvrige medlemsstater.
8. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om tilfælde, hvor andre medlemsstater ikke opfylder deres forpligtelse til gensidig bistand. Kommissionen træffer om nødvendigt passende foranstaltninger, herunder iværksættelse af procedurer i henhold til traktatens artikel 226, til at sikre, at de pågældende medlemsstater opfylder deres forpligtelse til gensidig bistand. Kommissionen underretter jævnligt medlemsstaterne om, hvordan bestemmelserne om gensidig bistand fungerer.

Artikel 29

Etableringsmedlemsstatens almindelige forpligtelser til gensidig bistand

1. Hvad angår tjenesteydere, der udfører tjenesteydelser i en anden medlemsstat, giver etableringsmedlemsstaten efter anmodning fra en anden medlemsstat oplysninger om de tjenesteydere, der er etableret på dens område, herunder især en bekræftelse af, at de er etableret dér, og at de ikke, så vidt det er medlemsstaten bekendt, udøver deres virksomhed ulovligt.
2. Etableringsmedlemsstaten foretager kontroller, inspektioner og undersøgelser efter anmodning fra en anden medlemsstat og meddeler denne resultaterne og de foranstaltninger, der eventuelt er truffet. De kompetente myndigheder handler i den forbindelse inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat. De kompetente myndigheder kan afgøre, hvilke foranstaltninger der i det enkelte tilfælde er bedst egnede til at imødekomme en anden medlemsstats anmodning.
3. Hvis etableringsmedlemsstaten får faktisk kendskab til, at en tjenesteyder etableret på dens område, som udfører tjenesteydelser i andre medlemsstater, har en adfærd eller udfører specifikke handlinger, der, så vidt det er den bekendt, kan forårsage alvorlige skader på menneskers sundhed og sikkerhed eller på miljøet, underretter den hurtigst muligt alle de øvrige medlemsstater og Kommissionen.

Artikel 30

Etableringsmedlemsstatens tilsyn i tilfælde, hvor tjenesteyderen midlertidigt flytter til en anden medlemsstat

1. Hvad angår tilfælde, der ikke er omfattet af artikel 31, stk. 1, påser etableringsmedlemsstaten, at der føres tilsyn med overholdelsen af dens krav i overensstemmelse med de tilsynsbeføjelser, der er fastsat i dens nationale lovgivning, navnlig ved hjælp af tilsynsforanstaltninger på tjenesteyderens etableringssted.
2. Etableringsmedlemsstaten afstår ikke fra at træffe tilsyns- eller håndhævelsesforanstaltninger på sit område med den begrundelse, at tjenesteydelsen er udført eller har forvoldt skade i en anden medlemsstat.
3. Kravet i stk. 1 indebærer ikke, at etableringsmedlemsstaten er forpligtet til at kontrollere faktiske forhold på den medlemsstats område, hvor tjenesteydelsen udføres. En sådan kontrol gennemføres af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteyderen midlertidigt opererer, på anmodning af myndighederne i etableringsmedlemsstaten, jf. artikel 31.

Artikel 31

Tilsyn udført af den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, i tilfælde hvor tjenesteyderen midlertidigt flytter til en anden stat

1. Med hensyn til nationale krav, der kan gøres gældende i henhold til artikel 16 eller 17, er den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, ansvarlig for at føre tilsyn med tjenesteyderens aktiviteter på sit område. Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, træffer i overensstemmelse med fællesskabsretten følgende foranstaltninger:

- a) alle nødvendige tiltag til at sikre, at tjenesteyderen overholder de pågældende krav med hensyn til adgangen til at optage og udøve servicevirksomheden
- b) de kontroller, inspektioner og undersøgelser, som er nødvendige for at føre tilsyn med den udførte tjenesteydelse.

2. I tilfælde, hvor en tjenesteyder midlertidigt flytter til en anden medlemsstat for at udføre en tjenesteydelse uden at være etableret dér, deltager denne medlemsstats kompetente myndigheder i tilsynet med tjenesteyderen i overensstemmelse med stk. 3 og 4, for så vidt angår andre krav end de i stk. 1 omhandlede.

3. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, foretager efter anmodning fra etableringsmedlemsstaten de kontroller, inspektioner og undersøgelser, der er nødvendige for at sikre etableringsmedlemsstatens faktiske tilsyn. De handler i den forbindelse inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat. De kompetente myndigheder kan afgøre, hvilke foranstaltninger der i det enkelte tilfælde er bedst egnede til at imødekomme etableringsmedlemsstats anmodning.

4. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, kan på eget initiativ foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser på stedet, forudsat at disse foranstaltninger ikke er diskriminerende, ikke er begrundet i, at tjenesteyderen er etableret i en anden medlemsstat, og er proportionelle i forhold til det tilsigtede mål.

Artikel 32

Advarselsordning

1. Hvis en medlemsstat får kendskab til alvorlige specifikke handlinger eller forhold vedrørende servicevirksomhed, som kan forårsage alvorlige skader på menneskers sundhed og sikkerhed eller på miljøet på dens eget område eller i andre medlemsstater, underretter denne medlemsstat hurtigst muligt etableringsmedlemsstaten, de andre berørte medlemsstater og Kommissionen.

2. Kommissionen fremmer og deltager i et europæisk netværk af medlemsstaternes myndigheder med henblik på at gennemføre stk. 1.

3. Kommissionen vedtager og ajourfører jævnligt efter proceduren i artikel 40, stk. 2, detaljerede regler for forvaltningen af det i nærværende artikels stk. 2 omhandlede netværk.

Artikel 33

Oplysninger om tjenesteyderes hæderlighed

1. Medlemsstaterne fremsender i overensstemmelse med national lovgivning efter anmodning fra en kompetent myndighed i en anden medlemsstat oplysninger om eventuelle disciplinære, administrative eller strafferetlige sanktioner samt afgørelser vedrørende svigagtige konkurser, som deres kompetente myndigheder har truffet over for en tjenesteyder, og som direkte vedrører tjenesteyderens duelighed eller faglige troværdighed. Den medlemsstat, der fremsender oplysningerne, underretter tjenesteyderen herom.

En anmodning i henhold til første afsnit skal være behørigt begrundet, og det skal navnlig præciseres, hvorfor anmodningen om oplysninger er fremsat.

2. De i stk. 1 omhandlede sanktioner meddeles kun, hvis der foreligger en endelig afgørelse. Med hensyn til de andre eksigible afgørelser, der er omhandlet i stk. 1, skal den medlemsstat, der meddeler oplysningerne, anføre, om der er tale om en endelig afgørelse, eller om afgørelsen er påklaget eller indbragt for domstolene, idet medlemsstaten i så fald angiver, hvornår spørgsmålet kan forventes afgjort.

Medlemsstaten skal desuden anføre, i henhold til hvilke nationale lovbestemmelser tjenesteyderen er blevet dømt eller på anden måde pålagt en sanktion.

3. Gennemførelsen af stk. 1 og 2 skal ske under overholdelse af reglerne for beskyttelse af personoplysninger og de rettigheder, der er sikret dømte eller personer, der på anden måde er blevet pålagt en sanktion i de berørte medlemsstater, herunder af faglige organisationer. Forbrugerne skal have adgang til alle offentlige oplysninger, der er relevante i denne forbindelse.

Artikel 34

Ledsageforanstaltninger

1. Kommissionen opretter i samarbejde med medlemsstaterne et elektronisk system til udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne under hensyn til eksisterende edb-systemer.

2. Medlemsstaterne træffer med bistand fra Kommissionen ledsageforanstaltninger, der skal lette udvekslingen af embedsmænd med ansvar for gennemførelsen af gensidig bistand og uddannelsen af sådanne embedsmænd, herunder sprog- og it-undervisning.

3. Kommissionen vurderer behovet for et flerårigt program med henblik på at tilrettelægge passende udveksling af embedsmænd og relevant uddannelse.

Artikel 35

Gensidig bistand i forbindelse med individuelle undtagelser

1. Agter en medlemsstat at træffe en foranstaltning som omhandlet i artikel 18, finder proceduren i stk. 2-6 anvendelse, uden at dette i øvrigt udelukker eventuelle retslige skridt, herunder også indledende procedurer og handlinger, der udføres i forbindelse med strafferetlig efterforskning.

2. Den i stk. 1 omhandlede medlemsstat anmoder etableringsmedlemsstaten om at træffe foranstaltninger over for den pågældende tjenesteyder, idet den fremsender alle relevante oplysninger om den omstridte tjenesteydelse og omstændighederne i den konkrete sag.

Etableringsmedlemsstaten undersøger hurtigst muligt, om tjenesteyderen udøver sin virksomhed lovligt, og efterprøver de konkrete forhold, der ligger til grund for anmodningen. Den meddeler hurtigst muligt den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, hvilke foranstaltninger der er truffet eller påtænkt, eller hvorfor der eventuelt ingen foranstaltninger er truffet.

3. Når etableringsmedlemsstaten har fremsendt de i stk. 2, andet afsnit, omhandlede oplysninger, meddeler den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, Kommissionen og etableringsmedlemsstaten, at den agter at træffe foranstaltninger, idet den angiver:

- a) hvorfor den finder de af etableringsmedlemsstaten truffede eller påtænkte foranstaltninger utilstrækkelige
- b) hvorfor den anser de foranstaltninger, den agter at træffe, for at opfylde betingelserne i artikel 18.

4. Foranstaltningerne kan først træffes 15 arbejdsdage efter den i stk. 3 omhandlede meddelelse.

5. Kommissionen undersøger hurtigst muligt de anmeldte foranstaltningers forenelighed med fællesskabsretten, uden at dette i øvrigt berører medlemsstatens mulighed for at træffe de pågældende foranstaltninger efter udløbet af den i stk. 4 fastsatte frist.

Konkluderer Kommissionen, at foranstaltningerne ikke er forenelige med fællesskabsretten, vedtager den en beslutning, hvormed den anmoder den berørte medlemsstat om ikke at træffe de påtænkte foranstaltninger eller om at øjeblikkeligt at ophæve disse.

6. I hastetilfælde kan en medlemsstat, der agter at træffe en foranstaltning, fravige stk. 2, 3 og 4. I så fald meddeler medlemsstaten hurtigst muligt Kommissionen og etableringsmedlemsstaten den pågældende foranstaltning og angiver, hvorfor der efter dens opfattelse er tale om et hastetilfælde.

Artikel 36

Gennemførelsesbestemmelser

Kommissionen vedtager efter proceduren i artikel 40, stk. 3, de gennemførelsesforanstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette kapitel, ved at supplere det ved at fastsætte de i artikel 28 og 35 omhandlede frister. Kommissionen vedtager også efter proceduren i artikel 40, stk. 2, de praktiske foranstaltninger med hensyn til elektronisk informationsudveksling mellem medlemsstaterne, herunder navnlig bestemmelser om informationssystemernes interoperabilitet.

KAPITEL VII

KONVERGENSPROGRAM

Artikel 37

Adfærdskodekser på fællesskabsplan

1. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde til, at der i overensstemmelse med fællesskabsretten og navnlig af faglige organer, organisationer og sammenslutninger udarbejdes adfærdskodekser på fællesskabsplan, som har til formål at fremme udførelsen af tjenesteydelser eller en tjenesteyders etablering i en anden medlemsstat.

2. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 omhandlede adfærdskodekser er tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej.

Artikel 38

Yderligere harmonisering

Kommissionen undersøger senest den 28. december 2010 muligheden for at fremsætte forslag til harmoniseringsinstrumenter på følgende områder:

- a) adgangen til at udøve virksomhed med retslig inkasso
- b) private vagttjenester og transport af penge og værdigenstande.

Artikel 39

Gensidig evaluering

1. Medlemsstaterne forelægger senest den 28. december 2009 Kommissionen en rapport med de oplysninger, der er nævnt i følgende artikler:

- a) artikel 9, stk. 2, vedrørende tilladelsesordninger
- b) artikel 15, stk. 5, vedrørende krav, der skal evalueres
- c) artikel 25, stk. 3, vedrørende virksomhed på flere områder.

2. Kommissionen fremsender de i stk. 1 nævnte rapporter til medlemsstaterne, der inden for en frist på seks måneder efter modtagelsen meddeler deres bemærkninger til hver enkelt rapport. Inden for samme frist hører Kommissionen de berørte parter om rapporterne.

3. Kommissionen forelægger rapporterne og medlemsstaternes bemærkninger for det i artikel 40, stk. 1, nævnte udvalg, der kan fremsætte bemærkninger.

4. På grundlag af de i stk. 2 og 3 omhandlede bemærkninger forelægger Kommissionen senest den 28. december 2010 en sammenfattende rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, om nødvendigt ledsaget af forslag til yderligere initiativer.

5. Medlemsstaterne forelægger senest den 28. december 2009 en rapport for Kommissionen om de nationale krav, hvis anvendelse kunne være omfattet af artikel 16, stk. 1, tredje afsnit, og artikel 16, stk. 3, første punktum, hvori de begrundes, hvorfor anvendelsen af disse krav efter deres opfattelse opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 16, stk. 1, tredje afsnit, og artikel 16, stk. 3, første punktum.

Derefter fremsender medlemsstaterne til Kommissionen enhver ændring af deres krav, herunder nye krav, som omhandlet ovenfor, sammen med en begrundelse herfor.

Kommissionen meddeler de øvrige medlemsstater de fremsendte krav. En sådan fremsendelse er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan vedtage de pågældende bestemmelser. Kommissionen udarbejder en gang om året analyser af og retningslinjer for anvendelsen af sådanne bestemmelser i forbindelse med dette direktiv.

Artikel 40

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8. Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Artikel 41

Revisionsklausul

Kommissionen forelægger senest den 28. december 2011 og derefter hvert tredje år en omfattende rapport om anvendelsen af dette direktiv for Europa-Parlamentet og Rådet. Rapporten omhandler i overensstemmelse med artikel 16, stk. 4, navnlig anvendelsen af artikel 16. Den behandler også behovet for supplerende foranstaltninger vedrørende områder, der er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde. Den ledsages om nødvendigt af forslag om ændringer af dette direktiv med henblik på virkeliggørelse af det indre marked for tjenesteydelser.

Artikel 42

Ændring af direktiv 98/27/EF

I bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF af 19. maj 1998 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser⁴¹⁾ tilføjes følgende punkt:

»13. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36)«

Artikel 43

Beskyttelse af personoplysninger

Gennemførelsen og anvendelsen af dette direktiv, navnlig bestemmelserne om tilsyn, finder sted under overholdelse af reglerne for beskyttelse af personoplysninger i direktiv 95/46/EF og direktiv 2002/58/EF.

KAPITEL VIII
AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 44

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 28. december 2009.

De meddeler straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 45

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 46

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 12. december 2006.

På Europa-Parlamentets vegne

J. Borrell Fontelles
Formand

Rådets vegne

M. Pekkarinen
Formand

- 1) EUT C 221 af 8.9.2005, s. 113.
- 2) EUT C 43 af 18.2.2005, s. 18.
- 3) Europa-Parlamentets udtalelse af 16. februar 2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 24. juli 2006 (EUT C 270 E af 7.11.2006, s. 1) og Europa-Parlamentets holdning af 15. november 2006. Rådets afgørelse af 11. december 2006.
- 4) EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.
- 5) EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.
- 6) EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21.
- 7) EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.
- 8) EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51.
- 9) EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37. Ændret ved direktiv 2006/24/EF (EUT L 105 af 13.4.2006, s. 54).
- 10) EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 629/2006 (EUT L 114 af 27.4.2006, s. 1).
- 11) EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.
- 12) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.
- 13) EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1. Ændret ved direktiv 2005/29/EF.
- 14) EUT L 16 af 23.1.2004, s. 44.
- 15) EUT L 124 af 20.5.2003, s. 1.
- 16) EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.
- 17) EFT L 13 af 19.1.2000, s. 12.
- 18) EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.
- 19) EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1.
- 20) EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.
- 21) EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23. Ændret ved afgørelse 2006/512/EF (EUT L 200 af 22.7.2006, s. 11).
- 22) EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.
- 23) EFT L 298 af 17.10.1989, s. 23. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60).
- 24) EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2083/2005 (EUT L 333 af 20.12.2005, s. 28).
- 25) EFT L 77 af 14.3.1998, s. 36. Ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.
- 26) EFT L 65 af 14.3.1968, s. 8. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/58/EF (EUT L 221 af 4.9.2003, s. 13).
- 27) EFT L 395 af 30.12.1989, s. 36.
- 28) EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).
- 29) EUT L 176 af 15.7.2003, s. 37. Senest ændret ved Kommissionens beslutning 2006/653/EF (EUT L 270 af 29.9.2006, s. 72).
- 30) EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57.
- 31) EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.
- 32) EFT L 78 af 26.3.1977, s. 17. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.
- 33) EFT L 239 af 22.9.2000, s. 19. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1160/2005 (EUT L 191 af 22.7.2005, s. 18).
- 34) EFT L 30 af 6.2.1993, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2557/2001 (EFT L 349 af 31.12.2001, s. 1).
- 35) EFT L 24 af 27.1.1987, s. 36.
- 36) EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20.
- 37) EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87.
- 38) EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2006/18/EF (EUT L 51 af 22.2.2006, s. 12).
- 39) EFT L 228 af 16.8.1973, s. 3. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/68/EF (EUT L 323 af 9.12.2005, s. 1).
- 40) EFT L 345 af 19.12.2002, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2005/68/EF.
- 41) EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51. Senest ændret ved direktiv 2005/29/EF.